

ΕΑΡΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ 2026

ΙΟΥΛΙΟΣ 2026

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11 Αθήνα 106 72, Ελλάδα

www.hfisc.gr

T: +30 211 1039600

e-mail: hfisc@hfisc.gr

Περιεχόμενα

Επισκόπηση	7
Μέρος Α΄: Μακροοικονομικές εξελίξεις και προοπτικές	9
1. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)	10
1.1 Ανάλυση εξέλιξης του ΑΕΠ για το 2025	10
1.2 Συνιστώσες ΑΕΠ για το 2025	12
Πλαίσιο Ι: Δημόσιες Επενδύσεις στην Ελλάδα	15
1.3 Εκτιμήσεις για το ΑΕΠ 2026, ΕΔΣ και ΥΠΕΘΟ	18
1.4 Προβλέψεις ΑΕΠ, Διεθνείς και εγχώριοι φορείς	19
1.5 Προβλέψεις για τις συνιστώσες του ΑΕΠ 2026.....	20
2. Απασχόληση-ανεργία	21
3. Πληθωρισμός, μισθοί και επιτόκια	25
3.1 Τιμές και πληθωρισμός.....	25
3.2 Πραγματικοί μισθοί και αποδοχές	28
3.3 Επιτόκια νομισματικής πολιτικής	29
4. Ισοζύγιο πληρωμών και εξωτερικό χρέος.....	29
4.1 Ισοζύγιο πληρωμών	29
4.2 Εξωτερικό χρέος	32
5. Μακροοικονομικές αδυναμίες και προκλήσεις.....	32
Μέρος Β΄: Δημοσιονομικές εξελίξεις και προοπτικές	38
6. Παρακολούθηση εκτέλεσης προϋπολογισμού	39
6.1 Εκτέλεση προϋπολογισμού του έτους 2025	39
6.1.1 Κρατικός προϋπολογισμός (ΚΠ)	39
6.1.2 Γενική Κυβέρνηση	44
6.2 Εκτέλεση προϋπολογισμού Α΄ τριμήνου 2026	46
6.2.1 Κρατικός Προϋπολογισμός (ΚΠ)	46
6.2.2 Γενική Κυβέρνηση Α΄ τριμήνου 2026.....	52
7. Δημοσιονομικά αποτελέσματα	53
7.1 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης και πρωτογενές αποτέλεσμα 2025-2029	53
7.2 Προβλέψεις και εκτιμήσεις ΥΠΕΘΟ 2026.....	54
7.3 Προβλέψεις δημοσιονομικών αποτελεσμάτων - διεθνείς φορείς	55
8. Δημοσιονομικοί κανόνες και συμμόρφωση.....	56
8.1 Συμμόρφωση με τους νέους δημοσιονομικούς κανόνες 2025 και 2026	56

8.2 Εθνική ρήτρα διαφυγής	60
9. Χρέος.....	61
9.1 Η εξέλιξη του χρέους	61
9.2 Αποπληρωμή δανείων.....	63
9.3 Πιστοληπτική ικανότητα	65
9.4 Σύγκριση Ελλάδας – ευρωζώνης	66
10. Δημοσιονομικές προκλήσεις	67

ευρετήριο διαγραμμάτων

Διάγραμμα Α.1: Μεγέθυνση του ΑΕΠ στις χώρες της ευρωζώνης, 2025	11
Διάγραμμα Α.2: Ετήσιο πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας, 2008-2025	11
Διάγραμμα Α.3: Εξέλιξη συνιστωσών ως ποσοστό του ΑΕΠ, 2005–2025.....	13
Διάγραμμα Α.4: Βασικές συνιστώσες του ΑΕΠ, 2025	14
Διάγραμμα Π.1: Συνολικές δημόσιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ — Ελλάδα και μέσος όρος ευρωζώνης	16
Διάγραμμα Π.2: Δημόσιες επενδύσεις στην Ελλάδα ανά λειτουργική κατηγορία ως % του ΑΕΠ	17
Διάγραμμα Α.5: Εκτίμηση του ΕΔΣ για τον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ, 2026	18
Διάγραμμα Α.6: Προβλέψεις ρυθμού μεταβολής πραγματικού ΑΕΠ 2026, ΥΠΕΘΟ.....	19
Διάγραμμα Α.7: Σύγκριση εκτιμήσεων ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ, Διεθνείς και εγχώριοι φορείς, 2026	20
Διάγραμμα Α.8: Ποσοστό ανεργίας χωρών της ευρωζώνης, 2025.....	22
Διάγραμμα Α.9: Ποσοστό ανεργίας διαχρονικά, Ελλάδα – ευρωζώνη.....	23
Διάγραμμα Α.10: Διαρθρωτική ανεργία, Ελλάδα και ευρωζώνη.....	24
Διάγραμμα Α.11: Μηνιαία εξέλιξη ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και την ευρωζώνη (ετήσιες % μεταβολές)	26
Διάγραμμα Α.12: Μέση Ετήσια Μεταβολή ΕνΔΤΚ 2025 στην Ελλάδα ανά ομάδα αγαθών & υπηρεσιών	26
Διάγραμμα Α.13: 2026 & 2027, Προβλέψεις πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), ΥΠΕΘΟ και Διεθνείς-Εγχώριοι Οργανισμοί.....	28
Διάγραμμα Α.14: Επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ.....	29
Διάγραμμα Β.1: Δημοσιονομικά αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης 2025-2029 (% ΑΕΠ)...	54
Διάγραμμα Β.2: Προβλέψεις δημοσιονομικών αποτελεσμάτων 2026 (% ΑΕΠ), ΥΠΕΘΟ	55
Διάγραμμα Β.3: Δημοσιονομικά αποτελέσματα 2026 – Εκτιμήσεις φορέων.....	56
Διάγραμμα Β.4: Πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, 2024-2026	59

Διάγραμμα Β.5: Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	60
Διάγραμμα Β.6: Αμυντικές δαπάνες ευρωζώνης- Ελλάδας, 2016-2026	61
Διάγραμμα Β.7: Εξέλιξη χρέους Γενικής Κυβέρνησης, Ελλάδα, 2024-2029 (% ΑΕΠ).....	61
Διάγραμμα Β.8: Χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής δανείων	64
Διάγραμμα Β.9: Σύγκριση εξέλιξης χρέους Γενικής Κυβέρνησης, Ελλάδα, ευρωζώνη, Ιταλία, Πορτογαλία, Γερμανία, Γαλλία, 2018-2027 (% ΑΕΠ)	67

ευρετήριο πινακών

Πίνακας Α.1: Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου ανά κατηγορία, 2025	15
Πίνακας Α.2: Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη, ετήσια μεταβολή (%), ΥΠΕΘΟ	21
Πίνακας Α.3: Διαχρονικά δεδομένα απασχόλησης, Ελλάδα	24
Πίνακας Α.4: Δεδομένα απασχόλησης, Ελλάδα, Α' τρίμηνο 2025-2026	25
Πίνακας Α.5: Πραγματική αμοιβή εργαζομένων (% σε σχέση με το προηγούμενο έτος)	28
Πίνακας Α.6: Ισοζύγιο πληρωμών, ετήσια στοιχεία, περιόδου 2022-2025, σε τρέχουσες τιμές	30
Πίνακας Α.7: Ακαθάριστη αποταμίευση, ιδιωτικός τομέας (ως % του ΑΕΠ)	33
Πίνακας Α.8: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ως % του ΑΕΠ).....	33
Πίνακας Α.9: Πληρωμές τόκων επί του δημόσιου χρέους (ως ποσοστό του ΑΕΠ).....	34
Πίνακας Α.10: Σύνθεση Δημόσιου Χρέους ανά Πιστωτή	35
Πίνακας Β.1: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Δεκ. 2025 (εκατ. ευρώ).	40
Πίνακας Β.2: Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Δεκ. 2025 (εκατ. ευρώ)	41
Πίνακας Β.3: Αναλυτικά Φορολογικά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.- Δεκ. 2025 2025 (εκατ. ευρώ)	42
Πίνακας Β.4: Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.- Δεκ. 2025 (εκατ. ευρώ).....	44
Πίνακας Β.5: Εκτέλεση προϋπολογισμού σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης Ιαν.- Δεκ. 2025.....	45
Πίνακας Β.6: Σύγκριση προβλέψεων ΥΠΕΘΟ, προσωρινών στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ και Δελτίων εκτέλεσης για τα δημοσιονομικά αποτελέσματα της Γενικής Κυβέρνησης του έτους 2025.....	46
Πίνακας Β.7: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)	47
Πίνακας Β.8: Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)	49
Πίνακας Β.9: Φορολογικά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ).....	50
Πίνακας Β.10: Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)	51
Πίνακας Β.11: Εκτέλεση προϋπολογισμού σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, Ιαν.- Μάρ. 2026.....	52

Πίνακας Β.12: Πραγματοποιηθήσες και Συνιστώμενες καθαρές δαπάνες, Λογαριασμός Ελέγχου (Control account), Ενισχυμένος Λογαριασμός Ελέγχου (Augmented control account)	58
Πίνακας Β.13: Πιστοληπτική Ικανότητα.....	65

ακρωνύμια

ΑΑΔΕ:	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
ΑΕΠ:	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΞΕ:	Άμεσες Ξένες Επενδύσεις
ΓΛΚ:	Γενικό Λογιστήριο Κράτους
ΔΕΘ:	Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης
ΔΝΤ:	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΔΣ:	Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο
ΕΕ:	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΠ:	Ετήσια Έκθεση Προόδου
ΕΚΤ:	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΛΣΤΑΤ:	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕνΔΤΚ:	Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
ΕΣΥ:	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΚΠ:	Κρατικός Προϋπολογισμός
ΠΚΠ:	Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού
ΜΔΣ:	Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό–Διαρθρωτικό Σχέδιο
ΜΕΠ:	Μέτρα Ενεργητικής Πολιτικής
ΟΔΔΗΧ:	Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους
ΟΟΣΑ:	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΤΑ:	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΔΕ:	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
ΠΔΠ:	Πολυετές Δημοσιονομικό Πρόγραμμα
ΤΑΑ:	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
ΤτΕ:	Τράπεζα της Ελλάδος
ΥΠΕΘΟ:	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
ΦΠΑ:	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΕFSF:	European Financial Stability Facility, Μηχανισμός Στήριξης
ΕSA:	European System of Accounts
ΕSI:	Economic Sentiment Index
ΕSM:	European Stability Mechanism
GLF:	Greek Loan Facility

Επισκόπηση

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας για το 2025, καθώς και τις προοπτικές για την περίοδο 2026-2027. Αντικείμενό της είναι η αξιολόγηση της πορείας των βασικών οικονομικών μεγεθών, η ανάλυση των δημοσιονομικών εξελίξεων σε επίπεδο Κρατικού Προϋπολογισμού και Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και η εκτίμηση της συμβατότητας της δημοσιονομικής πορείας με το ισχύον δημοσιονομικό πλαίσιο.

Το 2025 η ελληνική οικονομία συνέχισε την ανοδική της τροχιά, αναπτυσσόμενη με ρυθμό 2,1% - σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - με κινητήριες δυνάμεις την ιδιωτική κατανάλωση, τις επενδύσεις (κυρίως μέσω πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ΤΑΑ) και τον τουρισμό. Η δυναμική αυτή συνοδεύτηκε από αποκλιμάκωση της ανεργίας και βελτίωση του ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα 1,7% του ΑΕΠ, ενώ το δημόσιο χρέος συνέχισε την πτωτική του πορεία, υποχωρώντας στο 146,1% του ΑΕΠ. Για το 2026, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,9% σύμφωνα με την εκτίμηση του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου (ΕΔΣ), και η ανεργία να μειωθεί περαιτέρω στο 8,4%, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλά επίπεδα συγκριτικά με τον μέσο όρο της ΕΕ.

Παράλληλα, ορισμένοι δείκτες εξελίχθηκαν λιγότερο ευνοϊκά. Ο πληθωρισμός, αν και υποχώρησε οριακά το 2025, αναμένεται να επιταχυνθεί στο 3,2% το 2026, με αποκλιμάκωση στο 2,4% να προβλέπεται για το 2027. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ επιβεβαιώνουν ήδη αυτή την ανοδική τάση, με τον πληθωρισμό να διαμορφώνεται στο 4,6% τον Απρίλιο του 2026.¹ Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παραμένει επίσης σε υψηλά επίπεδα (5,7% του ΑΕΠ), κυρίως λόγω της ισχυρής ζήτησης για εισαγωγές, παρότι περιορίστηκε κατά 2,8 δισ. ευρώ χάρη στην ενίσχυση του ισοζυγίου αγαθών και την αύξηση των εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες.

Στο δημοσιονομικό μέτωπο, η εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού δείχνει αξιόλογη απόδοση έναντι των στόχων ήδη από το Α' τρίμηνο του 2026. Για το σύνολο του έτους, προβλέπεται διατήρηση πρωτογενούς πλεονάσματος 3,2% του ΑΕΠ, σε συνδυασμό με περαιτέρω μείωση του δημόσιου χρέους κατά 9,3 ποσοστιαίες μονάδες. Όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους κανόνες του νέου ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου, η αξιολόγηση του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου δείχνει ότι, παρότι ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών αναμένεται να υπερβεί το όριο αναφοράς για το 2026, η αθροιστική πορεία παραμένει εντός των ορίων, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η ευελιξία που παρέχει η εθνική ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες.

Συνολικά, τα δημόσια οικονομικά χαρακτηρίζονται από «μια στέρεη δημοσιονομική θέση παρά

1. Η Εαρινή Έκθεση 2026 του ΕΔΣ λαμβάνει υπόψη στοιχεία διαθέσιμα έως την 05/06/2026.

τα επεκτατικά δημοσιονομικά μέτρα» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εαρινές Οικονομικές Προβλέψεις 2026). Ο συνδυασμός πρωτογενών δημοσιονομικών πλεονασμάτων και επεκτατικής δημοσιονομικής κατεύθυνσης αποτελεί προϊόν της οικονομικής ανάπτυξης και των αυξημένων εσόδων που προέκυψαν από τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του φορολογικού συστήματος. Είναι ακριβώς αυτός ο «ενάρετος» συνδυασμός που επιτρέπει στην ελληνική κυβέρνηση να πετυχαίνει πλεόνασμα, αυξάνοντας ταυτόχρονα τις καθαρές δαπάνες για μέτρα στήριξης των πιο ευάλωτων νοικοκυριών απέναντι στις πιέσεις του κόστους ζωής.

Η πρόκληση για τα επόμενα χρόνια θα είναι, ωστόσο, το πώς αυτή η πορεία θα διατηρηθεί και θα καταστεί βιώσιμη. Οι χρόνιες διαρθρωτικές ανισορροπίες της ελληνικής οικονομίας -υψηλή ανεργία, ιδίως στους νέους, χαμηλή παραγωγικότητα και υψηλό εξωτερικό χρέος- σε συνδυασμό με τη λήξη του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και την αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα, καθιστούν αναγκαία την ανάδειξη νέων μοχλών ανάπτυξης. Η βιωσιμότητα της οικονομικής προόδου προϋποθέτει, συνεπώς, τη συνέχιση συνετής δημοσιονομικής πολιτικής παράλληλα με την εμβάθυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ιδίως στους τομείς όπου η Ελλάδα υστερεί έναντι των εταίρων της στην ΕΕ, αλλά οι οποίοι μπορούν να λειτουργήσουν ως κινητήριες δυνάμεις της μελλοντικής ανάπτυξης.

Μέρος Α': Μακροοικονομικές εξελίξεις και προοπτικές

- Το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2,1% το 2025 σε ετήσια βάση, με κινητήριους μοχλούς την ιδιωτική κατανάλωση, τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις (οι οποίες ενισχύονται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ΤΑΑ), μια σειρά επεκτατικών δημοσιονομικών μέτρων και τον τουρισμό. Για το 2026, η ελληνική οικονομία εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να μεγεθύνεται με σταθερό ρυθμό 1,9%. Οι επιδόσεις αυτές είναι σημαντικά καλύτερες από τις περισσότερες χώρες της ΕΕ.
- Οι επενδύσεις και πιο συγκεκριμένα, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου, που είναι ο παραδοσιακός παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης, σημείωσαν ετήσια αύξηση κατά 8,9% το 2025 σε σχέση με το 2024. Εδώ, η συμβολή του ΤΑΑ έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο. Η ελληνική οικονομία μέχρι το Νοέμβριο του 2025 έχει αντλήσει από το ΤΑΑ 23,5 δισ. ευρώ, ενώ υπολείπονται μέχρι το 2027 να αντληθούν άλλα 13,2 δισ. ευρώ, περίπου. Ωστόσο, οι επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ, παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ.
- Χάρη στην ανάπτυξη, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 8,9% το 2025, με σημαντική μείωση κατά 1,2% σε σχέση με το 2024, ενώ προβλέπεται να συνεχίσει την πτωτική της πορεία και να διαμορφωθεί στο 8,4% το 2026. Ωστόσο, παραμένει σε υψηλά επίπεδα σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ, γεγονός που αποδίδεται σε διαρθρωτικούς παράγοντες.
- Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) στην Ελλάδα υποχώρησε στο 2,9% το 2025 από 3,0% το 2024. Ωστόσο, για το 2026 προβλέπεται εκ νέου άνοδος του πληθωρισμού καθώς σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (Απρίλιος 2026), η εκτίμηση αναθεωρήθηκε σε 3,2% από 2,2% σε σχέση με το ΚΠ 2026 (Νοέμβριος 2025), ενώ για το 2027 αναμένεται αποκλιμάκωση στο

2,4%. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι η ανοδική τάση έχει ήδη ξεκινήσει, με τον πληθωρισμό να διαμορφώνεται τον Απρίλιο στο 4,6%.

- Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών περιορίστηκε κατά 2,8 δις ευρώ το 2025, διαμορφούμενο στο 5,7% του ΑΕΠ έναντι 7,2% του ΑΕΠ το 2024. Η βελτίωση αυτή οφείλεται κυρίως στην ενίσχυση του ισοζυγίου αγαθών και την αύξηση των εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες. Ωστόσο, το έλλειμμα εξακολουθεί να παραμένει σε υψηλά επίπεδα λόγω της ισχυρής ζήτησης για εισαγωγές. Παράλληλα, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) συνέχισαν την ανοδική τους πορεία.
- Η σημαντική βελτίωση που έχει καταγραφεί στα περισσότερα μακροοικονομικά μεγέθη δεν έχει εξαλείψει τις χρόνιες μακροοικονομικές και διαρθρωτικές ανισορροπίες. Η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από σχετικά υψηλή ανεργία ειδικά στους νέους, υψηλό δημόσιο και εξωτερικό χρέος, υψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, χαμηλή παραγωγικότητα και χαμηλά ποσοστά ιδιωτικής αποταμίευσης. Υπάρχει, επίσης, αβεβαιότητα για το ποιοι θα είναι οι μοχλοί ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα μετά το πέρας της ενίσχυσης από το ΤΑΑ.

1. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

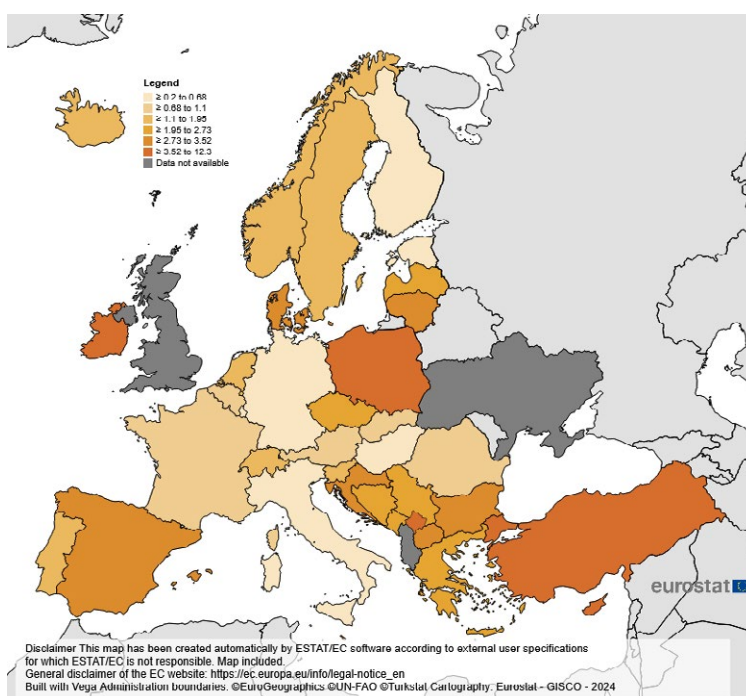
1.1 Ανάλυση εξέλιξης του ΑΕΠ για το 2025

Η ελληνική οικονομία έχει επιστρέψει σε σταθερούς ρυθμούς ανάπτυξης μετά την πανδημία του COVID-19, παρά τις εξωτερικές προκλήσεις. Η ανάκαμψη ακολούθησε την ύφεση του 2020, όταν το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 9,2%. Αυτή η βελτίωση στηρίχθηκε κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση, τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις (οι οποίες ενισχύονται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ΤΑΑ), καθώς και σε μια σειρά επεκτατικών δημοσιονομικών μέτρων και τον τουρισμό. Η βελτίωση της αγοράς εργασίας, η αύξηση των εισοδημάτων και των μισθών, καθώς και οι φορολογικές και εισοδηματικές παρεμβάσεις, ενίσχυσαν περαιτέρω την εγχώρια ζήτηση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ το 2025 διατηρήθηκε στο 2,1%, σε παρόμοια επίπεδα με τα τρία προηγούμενα έτη. Η εξέλιξη αυτή δείχνει συνέχιση ενός προτύπου ανάπτυξης που εξακολουθεί να στηρίζεται στην ιδιωτική κατανάλωση, αλλά ενισχύεται περισσότερο από την επενδυτική δραστηριότητα και την απορρόφηση ευρωπαϊκών πόρων, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και του NextGenerationEU (NGEU).

Σε επίπεδο ευρωζώνης, το 2025 ήταν η πέμπτη συνεχόμενη χρονιά κατά την οποία η ελληνική οικονομία κατέγραψε υψηλότερο ρυθμό μεγέθυνσης από τον μέσο όρο της ευρωζώνης, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 1,4%. Η Ελλάδα κατέλαβε την έβδομη υψηλότερη επίδοση μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ (βλ. Διάγραμμα Α.1).

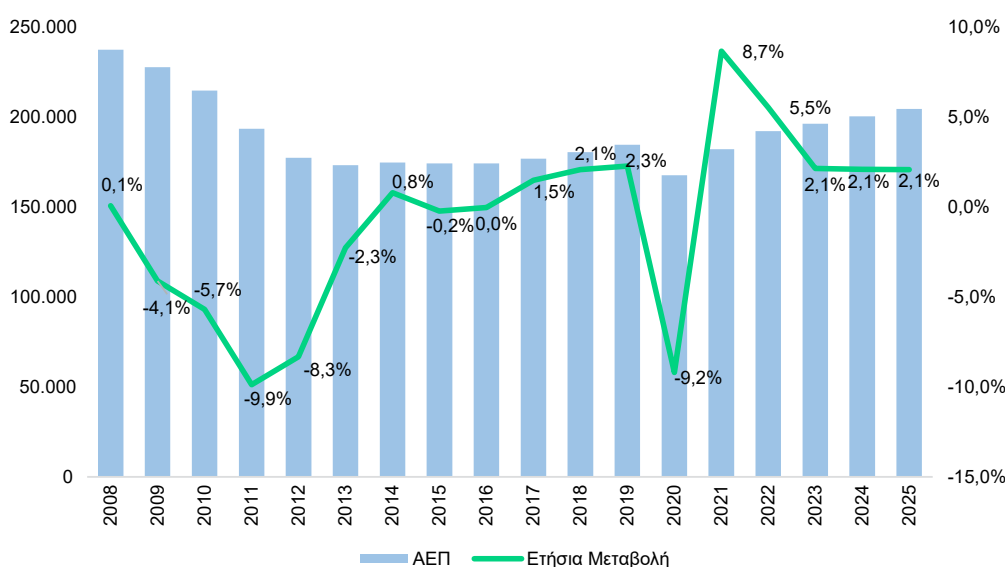
Διάγραμμα Α.1: Μεγέθυνση του ΑΕΠ στις χώρες της ευρωζώνης, 2025

Πηγή: Eurostat και επεξεργασία ΕΔΣ

Το πραγματικό ΑΕΠ έχει υπερβεί το επίπεδο του 2011, αντανakλώντας τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην ελληνική οικονομία. Ωστόσο, η οικονομία δεν έχει ακόμη ανακτήσει πλήρως το επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας που καταγραφόταν πριν από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση δημόσιου χρέους (βλ. Διάγραμμα Α.2). Σε αυτή την εξέλιξη, καθοριστικό ρόλο έπαιξαν η ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας, η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και η υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του NextGenerationEU.

Διάγραμμα Α.2: Ετήσιο πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας, 2008-2025

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και επεξεργασία ΕΔΣ. Σταθερές τιμές 2020, εκατ. ευρώ και ετήσια % μεταβολή

Η διατηρήσιμη αύξηση του ΑΕΠ συνιστά βασική προϋπόθεση για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, τη χρηματοδότηση κοινωνικών πολιτικών και τη σταδιακή αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ. Ωστόσο, οι προοπτικές για τα επόμενα έτη συνδέονται με κινδύνους. Για το 2026, βασικοί ανασταλτικοί παράγοντες είναι οι υψηλές τιμές ενέργειας και η ασθενέστερη εξωτερική ζήτηση, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την κατανάλωση, το κόστος παραγωγής, τις εξαγωγές και τον τουρισμό.

Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι η μακροχρόνια ανάπτυξη οικονομιών όπως η ελληνική βασίζεται κυρίως στους ακόλουθους παράγοντες: στην ποσότητα και ποιότητα του ανθρώπινου κεφαλαίου, στην αποτελεσματική αξιοποίηση των παραγωγικών συντελεστών και την ποιότητα των θεσμών, καθώς και στην ικανότητα ενσωμάτωσης της διεθνούς τεχνολογικής προόδου μέσω της εξωστρέφειας. Οι άξονες αυτοί είναι κρίσιμοι για τη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής και για τη μετάβαση από ένα υπόδειγμα έντονα εξαρτημένο από την κατανάλωση σε ένα πιο ισορροπημένο και παραγωγικό πρότυπο μεγέθυνσης.

1.2 Συνιστώσες ΑΕΠ για το 2025

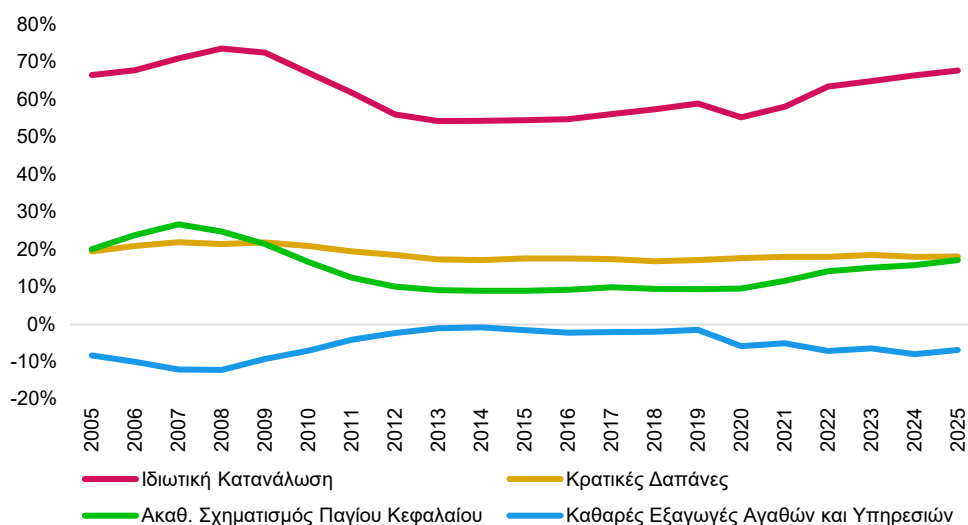
Ιστορικά, η ιδιωτική κατανάλωση αποτελεί τη βασική συνιστώσα του ελληνικού ΑΕΠ, αντιπροσωπεύοντας περίπου τα δύο τρίτα της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας (67,8% του ΑΕΠ το 2025). Το χαρακτηριστικό αυτό παραμένει εμφανές σε ορίζοντα εικοσαετίας, παρά τη σημαντική υποχώρηση κατά την οικονομική κρίση και τη σταδιακή ανάκαμψη των τελευταίων ετών (βλ. Διάγραμμα Α.3). Η υψηλή συμμετοχή της κατανάλωσης αντανάκλα τη διαχρονική εξάρτηση της ελληνικής οικονομίας από την εγχώρια ζήτηση.

Η τελική καταναλωτική δαπάνη της γενικής κυβέρνησης εμφανίζει σχετικά σταθερή συμμετοχή στο ΑΕΠ κατά την εξεταζόμενη περίοδο, ακόμη και στα χρόνια της δημοσιονομικής προσαρμογής. Η εξέλιξη αυτή απαιτεί προσεκτική ερμηνεία, καθώς η σχετική σταθερότητα ως ποσοστό του ΑΕΠ δεν συνεπάγεται ότι οι δημόσιες δαπάνες δεν περιορίστηκαν σε απόλυτους όρους. Κατά την περίοδο της κρίσης, η συρρίκνωση των δημόσιων δαπανών συνέπεσε με την σημαντική πτώση του ονομαστικού ΑΕΠ, περιορίζοντας τη μεταβολή του σχετικού μεγέθους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η πορεία των επενδύσεων, δηλαδή του Ακαθάριστου Σχηματισμού Παγίου Κεφαλαίου. Μετά τη βαθιά και παρατεταμένη υποχώρηση της επενδυτικής δραστηριότητας κατά την κρίση, οι επενδύσεις εμφανίζουν τα τελευταία χρόνια σαφή ανάκαμψη. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τη βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος, την αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων, κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, και την επιτάχυνση υλοποίησης επενδυτικών έργων. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, οι επενδύσεις προσεγγίζουν πλέον το επίπεδο της δημόσιας κατανάλωσης, εξέλιξη που είχε να παρατηρηθεί από τα πρώτα χρόνια μετά την έναρξη της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Παράλληλα, η Ελλάδα εξακολουθεί να εμφανίζει διαχρονικά αρνητική συμβολή των καθαρών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Αυτό δείχνει ότι η άνοδος της εγχώριας ζήτησης συνοδεύεται από υψηλή εισαγωγική εξάρτηση, περιορίζοντας τη συμβολή του εξωτερικού τομέα. Παρότι η εξαγωγική επίδοση έχει ενισχυθεί, κυρίως μέσω υπηρεσιών και τουρισμού, η ισχυρή ζήτηση για εισαγωγές παραμένει βασικό χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας.

Διάγραμμα Α.3: Εξέλιξη συνιστωσών ως ποσοστό του ΑΕΠ, 2005–2025

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και επεξεργασία ΕΔΣ (Σταθερές τιμές 2020), εκατ. ευρώ

Το 2025 η μεγέθυνση της οικονομίας στηρίχθηκε και πάλι κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση. Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης των επενδύσεων κινήθηκε σε υψηλά επίπεδα, γεγονός που αποτελεί θετική ένδειξη για τη διατήρηση της επενδυτικής δραστηριότητας σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα (βλ. Διάγραμμα Α.4). Αν και η ανάπτυξη παραμένει σε μεγάλο βαθμό καταναλωτική, η επενδυτική συνιστώσα αποκτά σταδιακά μεγαλύτερη σημασία.

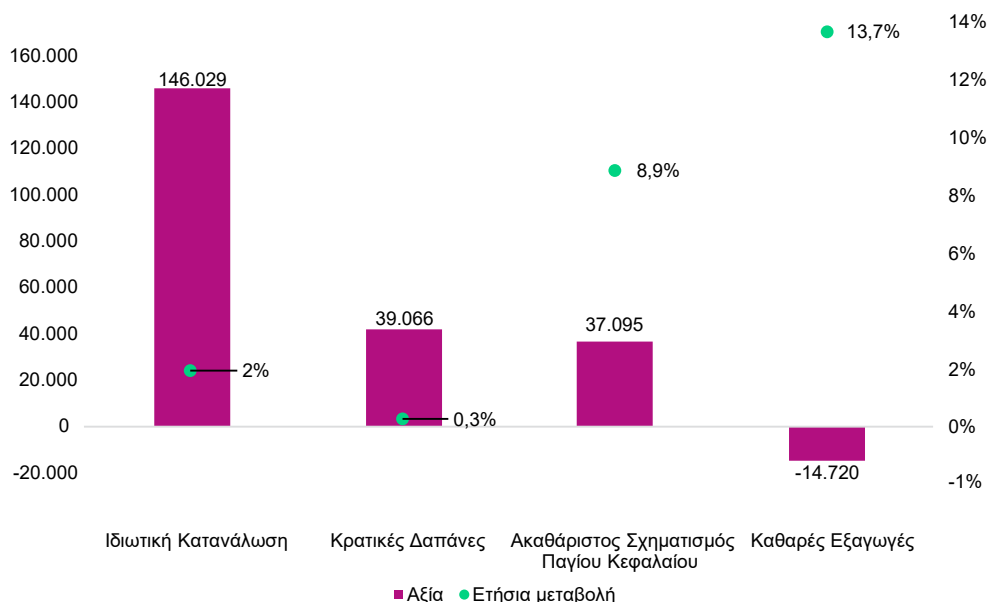
Η ιδιωτική κατανάλωση διαμορφώθηκε στα 146,0 δισ. ευρώ, με ετήσια αύξηση 2%. Λόγω του μεγάλου μεριδίου της στην συνολική ζήτηση, είχε τη μεγαλύτερη θετική συμβολή στον ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τη βελτίωση της αγοράς εργασίας, την αύξηση της απασχόλησης, την άνοδο των μέσων μισθών και τη βελτίωση του διαθέσιμου εισοδήματος, ενώ οι φορολογικές και εισοδηματικές παρεμβάσεις τονώνουν περαιτέρω την ιδιωτική κατανάλωση.

Η δημόσια κατανάλωση διαμορφώθηκε στα 39,1 δισ. ευρώ, με περιορισμένη αύξηση 0,3%. Η συγκρατημένη μεταβολή αντανάκλα τη δημοσιονομική στρατηγική των τελευταίων ετών, με έμφαση στην δημοσιονομική σταθερότητα και στον περιορισμό των δαπανών σε βιώσιμα επίπεδα. Η περιορισμένη αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης, σε αντίθεση με τη δυναμικότερη πορεία των επενδύσεων, δείχνει ότι η δημοσιονομική στήριξη της ανάπτυξης πραγματοποιείται περισσότερο μέσω επενδυτικών εργαλείων και λιγότερο μέσω αύξησης της τρέχουσας δημόσιας δαπάνης.

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου συνέχισαν για πέμπτη διαδοχική χρονιά την ανοδική τους πορεία. Ο Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου διαμορφώθηκε στα 37,1 δισ. ευρώ, με ετήσια αύξηση 8,9%, μία από τις υψηλότερες μεταβολές μεταξύ των βασικών συνιστωσών του ΑΕΠ. Η άνοδος συνδέεται με τη βελτίωση της εμπιστοσύνης, την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, τη βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης και την αξιοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων, ιδίως του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι ευρωπαϊκοί πόροι λειτουργούν όχι μόνο ως πηγή χρηματοδότησης δημόσιων επενδύσεων, αλλά και ως μηχανισμός μόχλευσης ιδιωτικών επενδύσεων μέσω έργων, ενίσχυσης της εμπιστοσύνης και επιτάχυνσης παρεμβάσεων σε υποδομές, κατασκευές και παραγωγικό εξοπλισμό.

Τέλος, οι καθαρές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών βελτιώθηκαν κατά 13,7%. Η βελτίωση συνδέεται κυρίως με την ισχυρή επίδοση των εξαγωγών υπηρεσιών, ιδίως του τουρισμού και των ταξιδιωτικών εισπράξεων, και σε μικρότερο βαθμό με τις εξαγωγές αγαθών και τη μεταποιητική δραστηριότητα. Ωστόσο, παρά τη βελτίωση, το ισοζύγιο παραμένει αρνητικό, περίπου στα -14,7 δισ. ευρώ, επηρεάζοντας αρνητικά τη διάρθρωση του ΑΕΠ. Η εικόνα αυτή αποτυπώνει το βασικό δίπολο της ελληνικής οικονομίας: η εξωστρέφεια έχει βελτιωθεί, κυρίως μέσω των υπηρεσιών, αλλά η ισχυρή εγχώρια ζήτηση για κατανάλωση και επενδύσεις διατηρεί υψηλές τις εισαγωγές.

Διάγραμμα Α.4: Βασικές συνιστώσες του ΑΕΠ, 2025

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και επεξεργασία ΕΔΣ (Σταθερές τιμές 2020), εκατ. ευρώ και ετήσια % μεταβολή

Αναφορικά με τη διάρθρωση των επενδύσεων, η αύξηση του Ακαθάριστου Σχηματισμού Παγίου Κεφαλαίου προήλθε κυρίως από τις κατηγορίες «Κατοικίες» (+22%) και «Μεταφορικός εξοπλισμός» (+20%, βλ. Πίνακα Α.1). Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τη δυναμική του τομέα των κατοικιών, καθώς και με την ενίσχυση επενδύσεων για ανανέωση και επέκταση του παραγωγικού και μεταφορικού κεφαλαίου.

Θετική συμβολή είχαν επίσης οι επενδύσεις σε «Άλλες κατασκευές» (+8%), «Μηχανολογικό εξοπλισμό και οπτικά συστήματα» (+7%), και «Άλλα προϊόντα» (+2%). Η αύξηση στις κατασκευές και στον μηχανολογικό εξοπλισμό συμβαδίζει με την ευρύτερη επιτάχυνση της επενδυτικής δραστηριότητας, καθώς οι κατηγορίες αυτές συνδέονται με έργα υποδομής, αναβάθμιση παραγωγικών δυνατοτήτων και αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτικών πόρων.¹

Αντίθετα, μείωση καταγράφηκε στις επενδύσεις σε «Εξοπλισμό Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών» (-8%), πιθανόν λόγω ολοκλήρωσης σημαντικών επενδυτικών κύκλων ψηφιακού εξοπλισμού τα προηγούμενα έτη. Η υποχώρηση αυτή δεν αναιρεί τη θετική συνολική εικόνα, αλλά δείχνει ότι η επενδυτική ανάκαμψη δεν είναι ομοιόμορφη σε όλες τις κατηγορίες. Η επενδυτική επέκταση το 2025 τροφοδοτήθηκε πρωτίστως από τις επενδύσεις σε κατασκευές, κατοικίες, μεταφορικό εξοπλισμό και τον ευρύτερο παραγωγικό εξοπλισμό, οι οποίες αποτέλεσαν τους βασικούς μοχλούς της συνολικής ανόδου των επενδύσεων.

1. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κατηγορία τα «Αγροτικά προϊόντα» παρουσίασε αύξηση 311%, ωστόσο, αντιπροσωπεύει πολύ μικρό μερίδιο των συνολικών επενδύσεων, περίπου 0,08%.

Πίνακας Α.1: Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου ανά κατηγορία, 2025

	Αξία* (εκατ. ευρώ)	Ετήσια μεταβολή
Κατοικίες	6.338	22%
Άλλες κατασκευές	8.762	8%
Μεταφορικός εξοπλισμός	3.452	20%
Εξοπλισμός Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνίας	2.882	-8%
Μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα	9.310	7%
Άλλα προϊόντα	6.050	2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και επεξεργασία ΕΔΣ

* Αλυσωτοί δείκτες όγκου σε σταθερές τιμές έτους αναφοράς 2020. Τα αγροτικά προϊόντα δεν περιλαμβάνονται, λόγω χαμηλής συμμετοχής σε όρους αξίας.

Πλαίσιο Ι: Δημόσιες Επενδύσεις στην Ελλάδα

Οι δημόσιες επενδύσεις αποτελούν βασικό εργαλείο για την ενίσχυση της παραγωγικής δυναμικότητας μιας οικονομίας, καθώς συνδέονται με τη δημιουργία και αναβάθμιση δημόσιου κεφαλαίου σε τομείς όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η εκπαίδευση, η υγεία, το περιβάλλον και οι κοινωνικές υποδομές. Η επίδραση τους στην οικονομική δραστηριότητα δεν εξαρτάται αποκλειστικά από το ύψος των διαθέσιμων πόρων, αλλά και από την ποιότητα της επενδυτικής διαδικασίας, τη σύνθεση και επιλογή των έργων, τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησης και τη δυνατότητά τους να λειτουργούν συμπληρωματικά προς την ιδιωτική επένδυση.

Η σχετική βιβλιογραφία δείχνει ότι η αποτελεσματικότητα των δημόσιων επενδύσεων συνδέεται με τον στρατηγικό σχεδιασμό, την αξιολόγηση, την επιλογή, την υλοποίηση και την εκ των υστέρων αποτίμηση των έργων, καθώς και με την ποιότητα των θεσμών που διέπουν τη δημόσια επενδυτική διαχείριση.² Παράλληλα, εμπειρικές μελέτες για ανεπτυγμένες οικονομίες δείχνουν ότι οι δημόσιες επενδύσεις μπορούν να ενισχύσουν το προϊόν τόσο βραχυχρόνια όσο και μακροχρόνια και να κινητοποιήσουν ιδιωτικές επενδύσεις, ιδίως όταν τα έργα είναι οικονομικά αποδοτικά και υλοποιούνται υπό ευνοϊκές μακροοικονομικές και δημοσιοοικονομικές συνθήκες.³

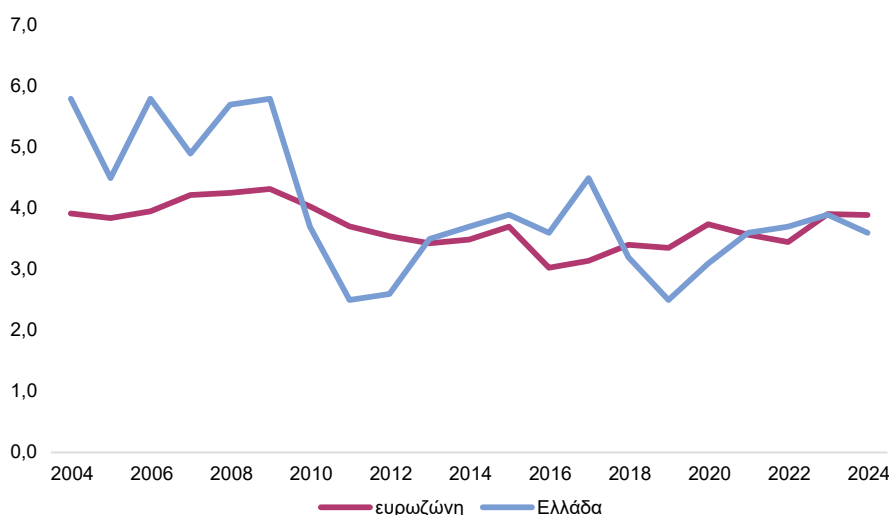
Στην περίπτωση της Ελλάδας, οι συνολικές δημόσιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ κινούνται, συνολικά, σε επίπεδα κοντά στον μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης (βλ. Διάγραμμα Π.1). Ωστόσο, η ελληνική περίπτωση χαρακτηρίζεται από εντονότερες διακυμάνσεις κατά την περίοδο 2004-2024. Οι διακυμάνσεις αυτές μπορούν να αποδοθούν, εν μέρει, στις επιπτώσεις της κρίσης χρέους και της συνεπαγόμενης δημοσιονομικής προσαρμογής, οι οποίες επηρέασαν τόσο το ύψος όσο και τη συνέχεια του δημόσιου επενδυτικού προγραμματισμού.

2. Βλ. Dabla-Norris, E. et al. (2012) "Investing in public investment: An index of public investment efficiency", Journal of Economic Growth.

3. Βλ. Abiad, A. et al. (2016) "The macroeconomic effects of public investment: Evidence from advanced economies", Journal of Macroeconomics, Mourougane, A. et al. (2016) "Can an increase in public investment sustainably lift economic growth?", OECD publications, E.C Mamatzakis (2007) "EU infrastructure investment and productivity in Greek manufacturing", Journal of Policy Modelling και EC Mamatzakis (2019) "Public Infrastructure as a Determinant Factor of the Economic Performance of Greek Industrial Output", Contemporary Greece and Europe.

Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο που προηγήθηκε της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, δηλαδή από 2004 έως το 2009, οι δημόσιες επενδύσεις στην Ελλάδα διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην δημοσιονομική πολιτική καθώς καταγράφονταν υψηλότερα ποσοστά δημοσίων επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Ωστόσο, όπως και στις υπόλοιπες χώρες της ζώνης του ευρώ, η χρηματοπιστωτική κρίση σηματοδότησε μία περίοδο ριζικών αλλαγών στο θεσμικό και δημοσιονομικό τρόπο λειτουργίας των κρατών. Οι δημοσιονομικές πιέσεις οδήγησαν στο περιορισμό των δημόσιων επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ, ειδικά στις χώρες που βίωσαν μεγάλη και παρατεταμένη ύφεση. Στην Ελλάδα, η μείωση ήταν ιδιαίτερα έντονη την περίοδο 2009-2011, καθώς οι δημόσιες επενδύσεις μειώθηκαν περίπου στο μισό. Στη συνέχεια, καταγράφηκε ανάκαμψη των έως το 2016, ενώ το 2017 παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση. Από το 2019, οι δημόσιες επενδύσεις ακολουθούν ανοδική πορεία, ενώ από το 2021 παρατηρείται σύγκλιση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης.

Διάγραμμα Π.1: Συνολικές δημόσιες επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ — Ελλάδα και μέσος όρος ευρωζώνης

Πηγή: Eurostat και επεξεργασία ΕΔΣ.

Η μεταβλητότητα των δημόσιων επενδύσεων έχει ιδιαίτερη σημασία, καθώς η σταθερότητα στον επενδυτικό σχεδιασμό συνιστά βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση έργων με μακροχρόνιο ορίζοντα. Η διεθνής βιβλιογραφία για τη διαχείριση δημόσιων επενδύσεων τονίζει ότι η αποτελεσματικότητα των έργων εξαρτάται από τη σύνδεση του στρατηγικού σχεδιασμού με τον προϋπολογισμό κεφαλαίου, τη μεσοπρόθεσμη προβλεψιμότητα των διαθέσιμων πόρων και την παρακολούθηση της υλοποίησης σε όλο τον κύκλο ζωής του έργου.⁴ Απότομες αυξομειώσεις στις δημόσιες επενδυτικές δαπάνες μπορούν να δυσχεράνουν τον προγραμματισμό, να οδηγήσουν σε υποχρηματοδότηση ή καθυστερήσεις επιμέρους έργων και να μειώσουν την προβλεψιμότητα για τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως σε έργα υποδομών που απαιτούν πολυετή σχεδιασμό και σταθερή χρηματοδοτική συνέχεια. Συνεπώς, η αξιολόγηση των δημόσιων επενδύσεων δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στο επίπεδο των δαπανών, αλλά να λαμβάνει υπόψη και τη σταθερότητα, τη συνέχεια και την ποιότητα της υλοποίησής τους.

Σχετικά με τη κατανομή των δημόσιων επενδύσεων στην Ελλάδα, οι πόροι κατευθύνο-

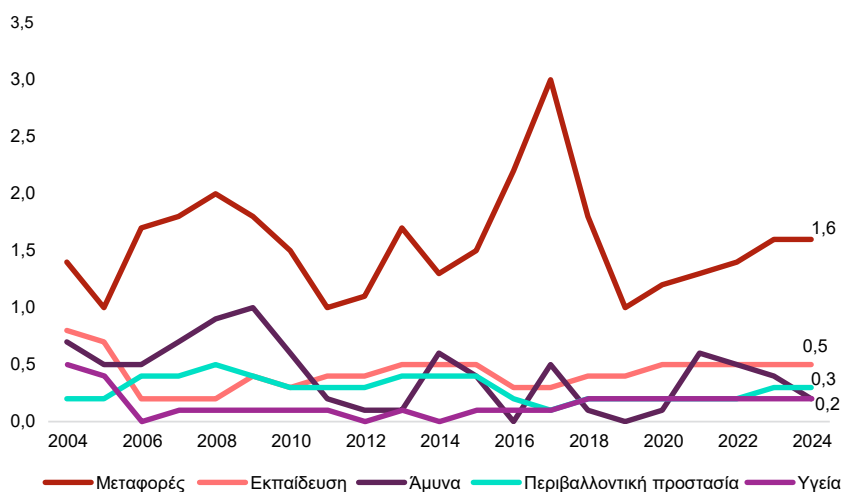
4. Βλ. IMF (2015) "Making public investment more efficient", Policy Papers

νται κυρίως σε μεταφορές, εκπαίδευση, άμυνα, περιβαλλοντική προστασία, υγεία, αναψυχή, πολιτισμό και θρησκεία, καθώς και σε στέγαση και κοινοτικές υποδομές (βλ. Διάγραμμα Π.2). Η ανάλυση των επιμέρους κατηγοριών δείχνει ότι, μετά την κρίση χρέους, οι περισσότερες κατηγορίες κινήθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα, αν και τα τελευταία έτη παρατηρούνται σημάδια ανάκαμψης σε ορισμένους τομείς.

Η σημαντικότερη κατηγορία δημόσιων επενδύσεων είναι οι μεταφορές, με μέσο επίπεδο περίπου 1,57% του ΑΕΠ κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Η εξέλιξη αυτή αντανάκλα τον κεντρικό ρόλο των υποδομών μεταφορών στο δημόσιο επενδυτικό πρόγραμμα, καθώς οι σχετικές επενδύσεις συμβάλλουν καθοριστικά στην διασύνδεση των περιοχών, στην ανάπτυξη του εμπορίου και στην μετακίνηση των εργαζομένων. Με σημαντική διαφορά ακολουθεί η εκπαίδευση, με μέσο επίπεδο περίπου 0,43% του ΑΕΠ, αν και οι σχετικές δαπάνες κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με την αρχή της περιόδου. Η άμυνα, με μέσο όρο περίπου 0,41% του ΑΕΠ, παρουσιάζει εντονότερες διακυμάνσεις, γεγονός που αντανάκλα τον πιο ασυνεχή χαρακτήρα των αντίστοιχων επενδυτικών δαπανών.

Η περιβαλλοντική προστασία αποτελεί, επίσης, μία κατηγορία με έντονες διακυμάνσεις καθώς εμφανίζει αυξητική τάση έως τα μέσα της δεκαετίας του 2010, ενώ στην συνέχεια υποχωρεί, πριν ενισχυθεί εκ νέου τα τελευταία έτη, εξέλιξη που συμπίπτει χρονικά με την αυξανόμενη σημασία των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι δαπάνες για περιβαλλοντική προστασία διαμορφώνονται κατά μέσο όρο στο 0,29% του ΑΕΠ. Αντίθετα, όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, οι επενδύσεις στον τομέα της υγείας ακολουθούν πιο σταθερή πορεία, με μέσο επίπεδο περίπου 0,15% του ΑΕΠ.

Διάγραμμα Π.2: Δημόσιες επενδύσεις στην Ελλάδα ανά λειτουργική κατηγορία ως % του ΑΕΠ

Πηγή: Eurostat και επεξεργασία ΕΔΣ.

Η εικόνα αυτή αναδεικνύει ότι το ζήτημα των δημόσιων επενδύσεων δεν είναι μόνο ποσοτικό, αλλά και ποιοτικό. Η αύξηση των διαθέσιμων πόρων αποτελεί αναγκαία, αλλά όχι επαρκή συνθήκη για την ενίσχυση της αναπτυξιακής συμβολής των δημόσιων επενδύσεων. Καθοριστικής σημασίας είναι η ικανότητα του κράτους να επιλέγει έργα με υψηλή κοινωνική και οικονομική απόδοση, να τα υλοποιεί εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων και προϋπολογισμών και να διασφαλίζει την ενσωμάτωση τους στην οικο-

νομική δραστηριότητα.

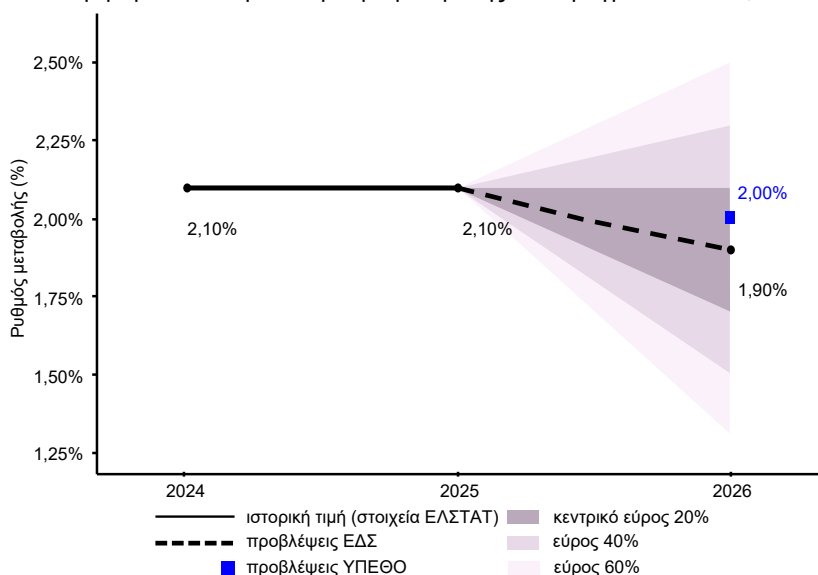
Στο πλαίσιο αυτό, η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης, η ποιότητα του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, η διαφάνεια και η σταθερότητα των θεσμών αποτελούν βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση των δημόσιων επενδύσεων. Η έμφαση δεν πρέπει να δίνεται μόνο στην αύξηση του ύψους των δημόσιων επενδυτικών δαπανών, αλλά και στην βελτίωση των μηχανισμών σχεδιασμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των έργων. Η ενίσχυση αυτών των μηχανισμών μπορεί να βελτιώσει τη σχέση κόστους-αποτελέσματος, να περιορίσει δημοσιονομικές πιέσεις και να αυξήσει τη συμβολή των δημόσιων επενδύσεων στην μακροχρόνια ανάπτυξη.⁵

1.3 Εκτιμήσεις για το ΑΕΠ 2026, ΕΔΣ και ΥΠΕΘΟ

Η εκτίμηση του ΕΔΣ για τον ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ το 2026 κατά 1,9%, ευθυγραμμίζεται με του Υπουργείου Οικονομικών (2%), που αποτελεί τη βάση για την Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (ΕΕΠ 2026, βλ. Διάγραμμα Α.5). Αξίζει να σημειωθεί ότι το ΕΔΣ θεωρεί ότι οι προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών είναι ρεαλιστικές και συνεπώς, και η εκτίμηση της μεγέθυνσης της οικονομίας.

Η αναμενόμενη ανάπτυξη εδράζεται κυρίως στην διατήρηση της ισχυρής δυναμικής των επενδύσεων και τη συνεχιζόμενη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών πόρων, ενώ παράλληλα, υποστηρίζεται από την ανθεκτικότητα της ιδιωτικής κατανάλωσης, λόγω της ενίσχυσης της απασχόλησης και της αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος.

Διάγραμμα Α.5: Εκτίμηση του ΕΔΣ για τον ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ, 2026

Πηγή: Οικονομετρικά υποδείγματα πρόβλεψης του ΕΔΣ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρόβλεψη του ΕΔΣ για το 2026 έχει αναθεωρηθεί προς τα κάτω, σε σχέση με τη Φθινοπωρινή Έκθεση (2,35%, Νοέμβριος 2025), όπως και η αντίστοιχη πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών, αντανakλώντας την αυξημένη επιφυλακτικότητα λόγω διατήρησης της εξωτερικής αβεβαιότητας. Η αναθεώρηση εδράζεται κυρίως στις μεταβαλλόμενες παγκόσμιες συγκυρίες, σχετικά με τις πληθωριστικές επιπτώσεις του τεταμένου γεωπολιτικού

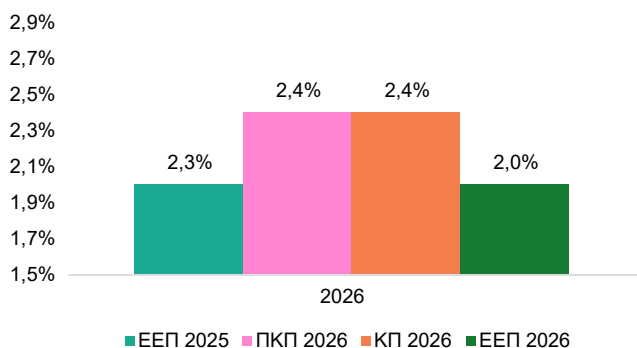
5. Βλ. IMF (2015) "Making public investment more efficient", Policy Papers

κλίματος, στην επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρωζώνη καθώς και στα δυσμενέστερα από τα αναμενόμενα στοιχεία του 2025.

Ωστόσο, η Ελλάδα αναμένεται να διατηρήσει ρυθμό μεγέθυνσης σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της ευρωζώνης σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για το 2026 η αναμενόμενη μεγέθυνση της οικονομίας της ευρωζώνης εκτιμάται σε 0,9%.

Το μακροοικονομικό σενάριο της ΕΕΠ 2026 (Απρίλιος 2026) έχει αναθεωρήσει προς τα κάτω την πρόβλεψη για τον ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ το 2026 σε 2,0%, από 2,4% στο ΚΠ 2026 (Νοέμβριος 2025, βλ. Διάγραμμα Α.6), η οποία εξηγείται εν μέρει από το στατιστικό «carry-over effect» του ρυθμού μεγέθυνσης του 2025, που εκτιμάται στο 1,1%.

Διάγραμμα Α.6: Προβλέψεις ρυθμού μεταβολής πραγματικού ΑΕΠ 2026, ΥΠΕΘΟ

Πηγές: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΕΘΟ): 1. Ετήσια Έκθεση Προόδου 2025 (ΕΕΠ, Απρίλιος 2025), 2. Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (ΠΚΠ, Οκτώβριος 2025), 3. Κρατικός Προϋπολογισμός 2026 (ΚΠ, Νοέμβριος 2025), 4. Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (ΕΕΠ, Απρίλιος 2026). Επεξεργασία δεδομένων ΕΔΣ

Για την περίοδο 2026-2029, παρά τις γεωπολιτικές εντάσεις και τις αβεβαιότητες που επιβαρύνουν το διεθνές περιβάλλον, η ελληνική οικονομία προβλέπεται να αναπτύσσεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 1,8%, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΠΔΠ 2026-2029. Ο ρυθμός αυτός είναι ελαφρώς χαμηλότερος σε σύγκριση με την περίοδο 2023-2025, κατά την οποία το ΑΕΠ αυξανόταν κατά μέσο όρο κατά 2,1% ετησίως. Η ανάπτυξη αναμένεται να στηριχθεί κυρίως στις επενδύσεις που συνδέονται με το ΤΑΑ και στην ιδιωτική κατανάλωση, αν και η συμβολή των επενδύσεων εκτιμάται ότι θα περιοριστεί μετά την ολοκλήρωση του ΤΑΑ κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

1.4 Προβλέψεις ΑΕΠ, Διεθνείς και εγχώριοι φορείς

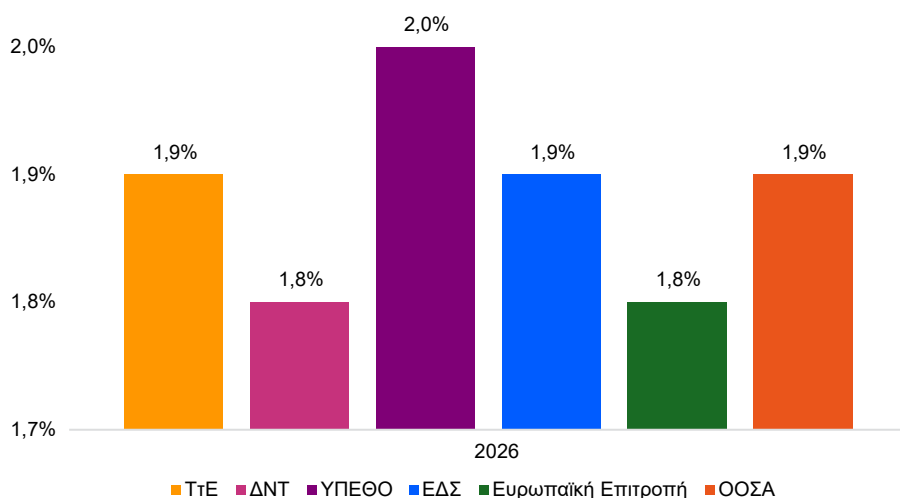
Η ΕΛΣΤΑΤ το 2025 κατέγραψε ρυθμό μεγέθυνσης 2,1% σε ετήσια βάση, χάρη στην επιτάχυνση των επενδύσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης (NGEU) και στην ισχυρή ιδιωτική κατανάλωση.

Ωστόσο, οι νέες εκτιμήσεις επίσημων οργανισμών για το τρέχον έτος αποτυπώνουν οριακές αναθεωρήσεις του ρυθμού μεγέθυνσης προς τα κάτω (βλ. Διάγραμμα Α.7) αλλά και σημαντικότερες αναθεωρήσεις του πληθωρισμού προς τα πάνω (βλ. Διάγραμμα Α.13). Ειδικότερα για το 2026, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ, Ιούνιος 2026) εμφανίζεται ελαφρώς αισιόδοξος για το έτος, καθώς εκτιμά ρυθμό μεγέθυνσης 1,9%, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Εαρινές Προβλέψεις, Μάιος 2026), αναθεωρώντας τις αρχικές τις προβλέψεις προς τα κάτω, εκτιμά ρυθμό μεγέθυνσης της τάξεως του 1,8% από 2,2% στην προηγούμενη έκθεση της (Φθινοπωρινές Προβλέψεις, Νοέμβριος 2025). Στην ίδια κατεύθυνση, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ, Απρίλιος 2026) υποβάθμισε την πρόβλεψή του για την ανάπτυξη στο 1,8%,

από 2,0% (World Economic Outlook, Οκτώβριος 2025), ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ, Απρίλιος 2026) εκτιμά ότι ο ρυθμός ανάπτυξης θα υποχωρήσει το 2026 στο 1,9%.

Για το 2027, οι προβλεπόμενοι ρυθμοί μεγέθυνσης αντανακλούν τόσο τον διαφορετικό βαθμό βαρύτητας που αποδίδει κάθε οργανισμός στις υφιστάμενες αβεβαιότητες, όπως οι ευρύτερες δημοσιονομικές προκλήσεις στην Ευρώπη και οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι, όσο και την ενσωμάτωση νεότερων δεδομένων, που ενδέχεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων. Πιο συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει ρυθμό μεγέθυνσης για το επόμενο έτος 1,6%, ενώ το ΔΝΤ εκτιμά ότι η οικονομία θα αναπτυχθεί με ρυθμό 1,7%. Αντίθετα, ο ΟΟΣΑ εμφανίζεται περισσότερο αισιόδοξος, προβλέποντας ρυθμό μεγέθυνσης 2%. Συνολικά, οι εν λόγω εκτιμήσεις επιβεβαιώνουν τη σταθερή δυναμική της ελληνικής οικονομίας, στην οποία βασίζονται και οι προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες ευθυγραμμίζονται με αυτές των διεθνών οργανισμών.

Διάγραμμα Α.7: Σύγκριση εκτιμήσεων ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ, Διεθνείς και εγχώριοι φορείς, 2026

Πηγές: 1. Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση Διοικητή (Απρίλιος 2026), 2. ΔΝΤ, World Economic Outlook (Απρίλιος 2026), 3. ΥΠΕΘΟ, Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (Απρίλιος 2026), 4. ΕΔΣ (Απρίλιος 2026), 5. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Spring Economic Forecast (Μάιος 2026), 6. ΟΟΣΑ, Economic Outlook, Volume 2026 Issue 1 (Ιούνιος 2026)

Για το 2027, ιδίως, διαφαίνεται αναπτυξιακή προοπτική με κινδύνους, καθώς οι γεωπολιτικές εντάσεις και οι συνεπαγόμενες διαταραχές στις χρηματοπιστωτικές αγορές θα μπορούσαν να επιβαρύνουν την εγχώρια και εξωτερική ζήτηση. Επίσης, καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων του Ταμείου Ανάκαμψης ή μεταρρυθμίσεων θα μπορούσαν να περιορίσουν τις επενδύσεις. Παρά το γεγονός ότι τα υπόλοιπα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης αναμένεται να εκταμιευτούν πλήρως έως το τέλος του 2026, η μεγάλη επενδυτική διαφορά της Ελλάδας σε σχέση με την ευρωζώνη υπογραμμίζει την ανάγκη χρησιμοποίησης άλλων ευρωπαϊκών πόρων για τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου δημόσιων επενδύσεων.

1.5 Προβλέψεις για τις συνιστώσες του ΑΕΠ 2026

Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο βασίζεται η ΕΕΠ 2026, οι βασικοί μοχλοί ανάπτυξης, για το έτος 2026, είναι η θετική δυναμική του ρυθμού των επενδύσεων και της ιδιωτικής κατανάλωσης. Οι προοπτικές αυτές ενισχύονται από τις φορολογικές ελαφρύνσεις που προκύπτουν από την πρόσφατη φορολογική μεταρρύθμιση, οι οποίες τονώνουν την αγο-

ραστική δύναμη των νοικοκυριών και επιτρέπουν μεγαλύτερη κατανάλωση, παράλληλα, με την καθοριστική συμβολή των πόρων του ΤΑΑ, καθώς και τις ευνοϊκές συνθήκες στην αγορά εργασίας. Πιο αναλυτικά, η ιδιωτική κατανάλωση, με την ετήσια μεταβολή της τάξης του 2,0% κατά το 2025, αναμένεται να διατηρήσει τη δυναμική της πορεία, με εκτιμώμενους ρυθμούς αύξησης 1,5% για το 2026. Δεδομένου ότι η ιδιωτική κατανάλωση αποτελεί τον παράγοντα με τη μεγαλύτερη θετική συμβολή στην συνολική οικονομική μεγέθυνση, η εξέλιξη αυτή ενδέχεται να αιτιολογεί και τις πρόσφατες αναθεωρήσεις στους συνολικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επιπλέον, η δημόσια κατανάλωση κατά το 2025 κυμάνθηκε σε επίπεδα πιο συγκροτημένα από εκείνα του 2024, τονώθηκε κατά 0,3%, και προβλέπεται αύξηση κατά 1,1% για το 2026 σε ετήσια βάση, κυρίως ως αποτέλεσμα των δημοσιονομικών πρωτοβουλιών που έχουν ήδη αναγγελθεί.

Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατέγραψε αύξηση κατά 8,9% το 2025, ενώ προβλέπεται αύξηση κατά 7,1% για το 2026. Οι επενδύσεις σε πάγιο κεφάλαιο έχουν ιδιαίτερη σημασία, καθώς ενισχύουν τη μακροπρόθεσμη παραγωγική δυναμική της χώρας. Μέχρι το τέλος του 2025, το συνολικό ύψος των επιχορηγήσεων και δανείων που έχουν εκταμιευθεί προς την ελληνική οικονομία στο πλαίσιο του ΤΑΑ ανέρχεται σε 23,5 δισ. ευρώ από τα συνολικά 35,95 δισ. ευρώ (15,96% του ΑΕΠ).⁶ Αξίζει να σημειωθεί ότι η διατήρηση του υψηλού ρυθμού απορρόφησης των πόρων του Μηχανισμού είναι κρίσιμη, ενώ παράλληλα απαιτείται προσεκτική αξιολόγηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων, προκειμένου να εκτιμηθεί η αποδοτικότητά τους και ο πολλαπλασιαστικός τους αντίκτυπος στην οικονομία. Σε κάθε περίπτωση, το επίπεδο των επενδύσεων διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη του νέου μακροοικονομικού σεναρίου, με ιδιαίτερη έμφαση στα έργα που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΑ.

Το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών προβλέπεται να αυξηθεί το 2026, αντανακλώντας τις αναμενόμενες πιέσεις από αυξημένες εισαγωγές, κυρίως λόγω της εντονότερης επενδυτικής δραστηριότητας. Παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε κατά το 2025, το έλλειμμα στο ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών παραμένει διαρθρωτικό ζήτημα για την ελληνική οικονομία.

Πίνακας Α.2: Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη, ετήσια μεταβολή (%), ΥΠΕΘΟ

Έτη	2025*	2026
ΑΕΠ	2,1%	2,0%
Ιδιωτική Κατανάλωση	2,0%	1,5%
Δημόσια Κατανάλωση	1,1%	1,1%
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	8,9%	7,1%
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	1,7%	2,9%
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	-1,3%	4,4%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, ΥΠΕΘΟ, Απρίλιος 2026, επεξεργασία ΕΔΣ.

*Αλυσωτοί δείκτες όγκου έτους αναφοράς 2020, εποχικά διορθωμένα στοιχεία.

2. Απασχόληση-ανεργία

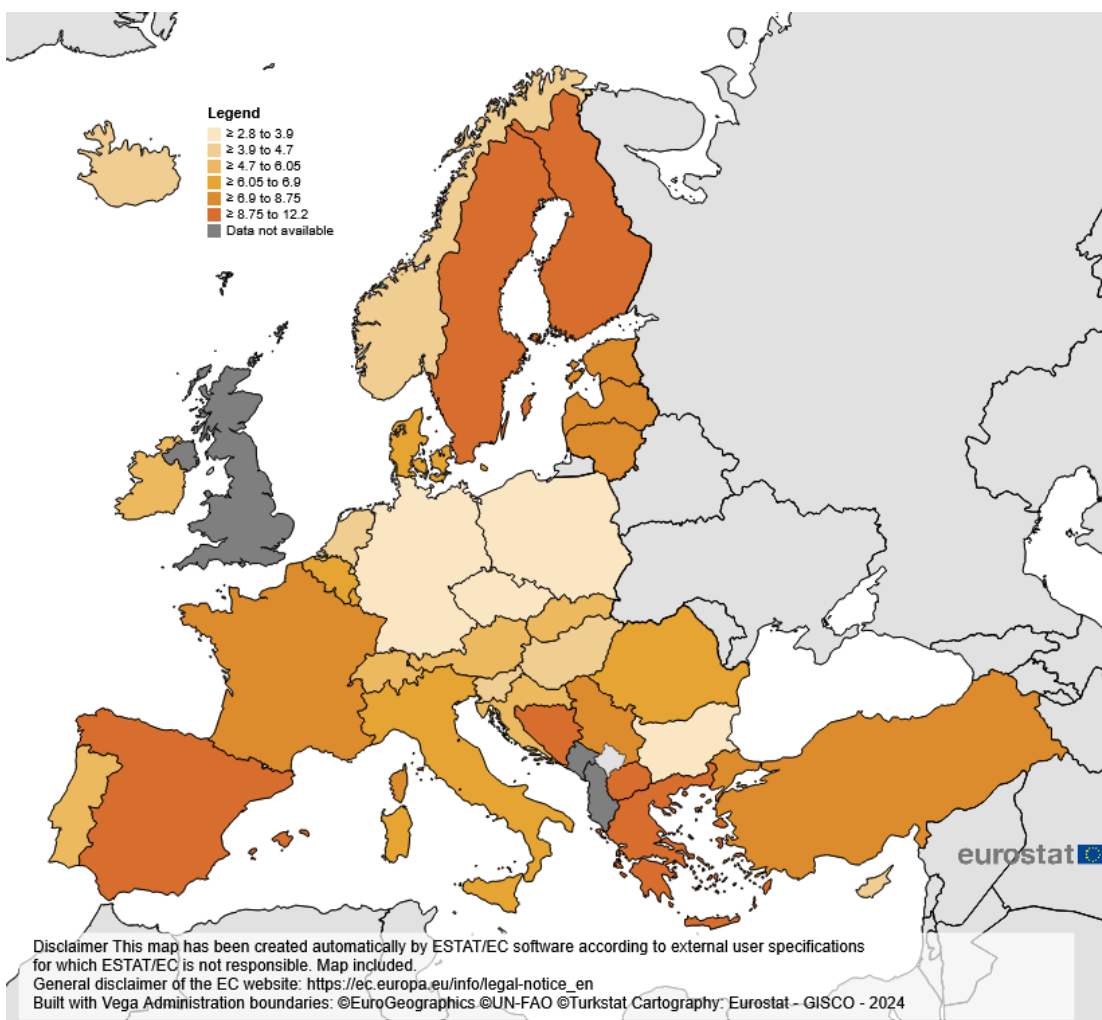
Το ποσοστό ανεργίας κορυφώθηκε το 2013 στο 27,8% και έκτοτε ακολουθεί σταθερή πτωτική πορεία, διαμορφούμενο στο 8,9% το 2025. Η βελτίωση αντανακλά την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, την ενίσχυση των επενδύσεων, την ισχυρή επίδοση κλάδων όπως ο

6. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [Recovery and Resilience Scoreboard](#)

τουρισμός και την αυξημένη ζήτηση εργασίας από τις επιχειρήσεις. Παράλληλα, η μισθολογική ενίσχυση, η μείωση ορισμένων φορολογικών και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων και οι παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας συνέβαλαν στην βελτίωση των κινήτρων απασχόλησης και στην σταδιακή αύξηση της συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό.

Ωστόσο, σε σύγκριση με την ευρωζώνη, η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας. Το 2025, το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 8,9%, περίπου 2,5 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τον μέσο όρο της ευρωζώνης, ο οποίος ήταν 6,4%. Υψηλότερη ανεργία καταγράφουν η Ισπανία, με 10,5%, και η Φινλανδία, με 9,7%, ενώ χαμηλότερα επίπεδα εμφανίζουν οικονομίες που επίσης επλήγησαν την προηγούμενη δεκαετία, όπως η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία και η Κύπρος (βλ. Διάγραμμα Α.8). Η Γερμανία διατηρεί χαμηλό ποσοστό ανεργίας, στο 3,8%, ενώ χώρες όπως η Γαλλία και τα κράτη της Βαλτικής κινούνται σε ενδιάμεσα επίπεδα.

Διάγραμμα Α.8: Ποσοστό ανεργίας χωρών της ευρωζώνης, 2025

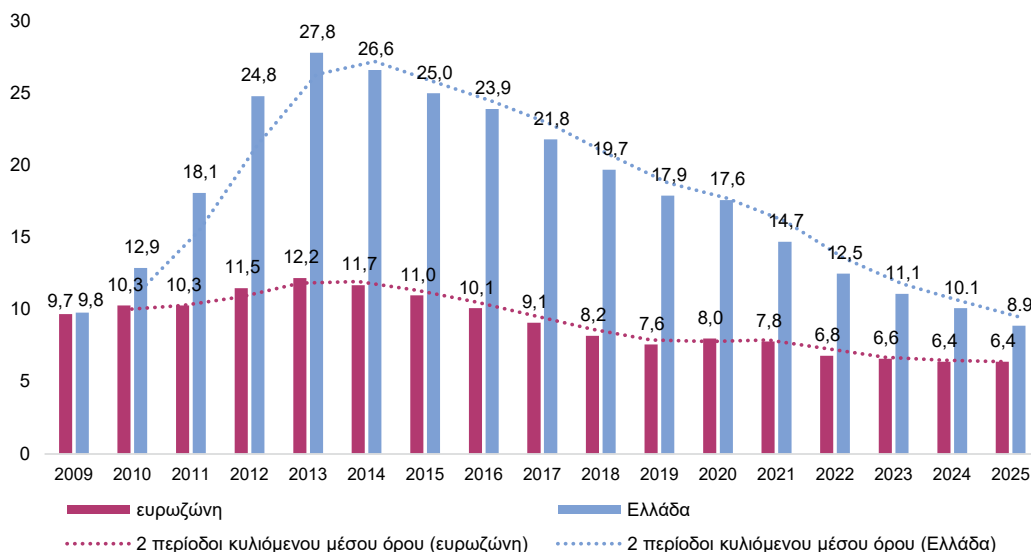
Πηγή: Eurostat και επεξεργασία ΕΔΣ

Η διαχρονική εξέλιξη δείχνει σαφή αποκλιμάκωση της ανεργίας και σταδιακή σύγκλιση με τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Σύμφωνα με τη Eurostat, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε από 10,1% το 2024 σε 8,9% το 2025 (βλ. Διάγραμμα Α.9), προσεγγίζοντας επίπεδα προ κρίσης, όπως το 2006, όταν η ανεργία ήταν 9%. Η αγορά εργασίας παραμένει σε φάση βελτίωσης, παρά τις επι-

πτώσεις των γεωπολιτικών εντάσεων και της ενεργειακής κρίσης. Στη θετική πορεία της απασχόλησης συνέβαλαν καθοριστικά η ανθεκτικότητα της μεγέθυνσης, η άνοδος των επενδύσεων και η ενίσχυση κλάδων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό.

Η σημερινή ανεργία στην Ελλάδα έχει διαρθρωτικά χαρακτηριστικά. Η επιμονή της σε σχετικά υψηλά επίπεδα συνδέεται με περιορισμένη κινητικότητα εργατικού δυναμικού, αναντιστοιχία δεξιοτήτων και χαμηλή απορροφητικότητα σε κλάδους υψηλής παραγωγικότητας. Τα χαρακτηριστικά αυτά παραπέμπουν σε διαρθρωτική, ή δομική, ανεργία, η οποία δεν εξαρτάται άμεσα από τη φάση του οικονομικού κύκλου, αλλά από βαθύτερες αδυναμίες της οικονομίας.

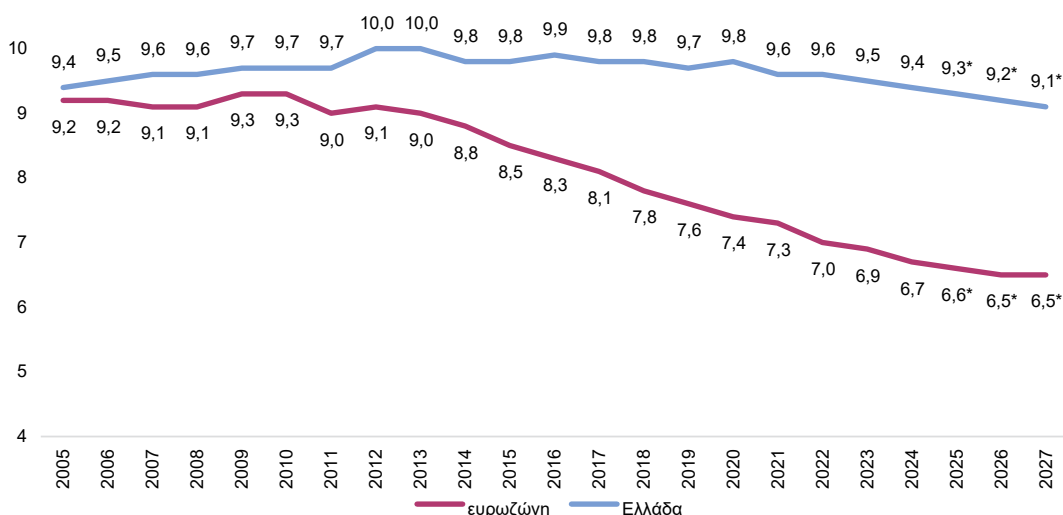
Διάγραμμα Α.9: Ποσοστό ανεργίας διαχρονικά, Ελλάδα – ευρωζώνη

Πηγή: Eurostat και επεξεργασία ΕΔΣ

Τα στοιχεία της AMECO επιβεβαιώνουν τη διαχρονική επιμονή της διαρθρωτικής ανεργίας στην Ελλάδα, η οποία εξακολουθεί να παραμένει υψηλότερη από τον μέσο όρο της ευρωζώνης κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Αν και μετά την πανδημία παρατηρείται αποκλιμάκωση, η διαδικασία σύγκλισης αναμένεται να είναι αργή, καθώς ο μέσος όρος της ευρωζώνης μειώνεται με μεγαλύτερο ρυθμό από το 2014 (βλ. Διάγραμμα Α.10). Η επίμονη αυτή απόκλιση αναδεικνύει την ανάγκη αντιμετώπισης των διαρθρωτικών αδυναμιών της αγοράς εργασίας μέσω μεταρρυθμίσεων που δίνουν έμφαση στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, στην δια βίου μάθηση, στην σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή καθώς και στην βελτίωση των κινήτρων συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, περαιτέρω μείωση του φορολογικού βάρους στην εργασία μπορεί να ενισχύσει τόσο την προσφορά όσο και τη ζήτηση εργασίας, ιδίως για ομάδες με χαμηλότερη συμμετοχή ή ασθενέστερη σύνδεση με την αγορά εργασίας.

Διάγραμμα Α.10: Διαρθρωτική ανεργία, Ελλάδα και ευρωζώνη

Πηγή: AMECO και επεξεργασία ΕΔΣ

*εκτιμήσεις

Όσον αφορά την απασχόληση, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2025 είναι θετικά. Ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 65,8 χιλιάδες άτομα, ή 1,5%, σε σύγκριση με το 2024, ενώ οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 59,3 χιλιάδες άτομα, ή 12,3% (βλ. Πίνακας Α.3). Παράλληλα, το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό και το ποσοστό απασχόλησης συνέχισαν να αυξάνονται. Η εξέλιξη συνδέεται με τη διατήρηση θετικών ρυθμών μεγέθυνσης και την αυξημένη ζήτηση εργασίας από τις επιχειρήσεις, ιδίως σε κλάδους που επωφελήθηκαν από την άνοδο της κατανάλωσης, των επενδύσεων και του τουρισμού. Θετικά συνέβαλαν, επίσης, παρεμβάσεις που ενίσχυσαν τα κίνητρα προσφοράς και ζήτησης εργασίας, όπως η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών και η προώθηση μέτρων για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς εργασίας, όπως η ψηφιακή κάρτα εργασίας.

Πίνακας Α.3: Διαχρονικά δεδομένα απασχόλησης, Ελλάδα

	2021	2022	2023	2024	2025
Απασχολούμενοι	3.919,3	4.134,5	4.187,0	4.266,1	4.331,9
Άνεργοι	679,3	587,3	520,4	481,5	422,2
Εργατικό δυναμικό	4.598,5	4.721,8	4.708,4	4.747,5	4.754,1
Πληθυσμός 15-74 ετών	7.862,3	7.830,2	7.800,5	7.777,2	7.749,8
Ποσοστό ανεργίας	14,8%	12,5%	11%	10,1%	8,9%
Ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	58,5%	60,3%	60,4%	61,0%	61,3%
Ποσοστό Απασχόλησης	49,8%	52,8%	53,7%	54,9%	55,9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, επεξεργασία ΕΔΣ

Για το πρώτο τρίμηνο του 2026, τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν συνέχιση της θετικής τάσης στην απασχόληση και περαιτέρω αποκλιμάκωση της ανεργίας. Σε σύγκριση με το Α' τρίμηνο του 2025, οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν κατά 121,1 χιλιάδες άτομα, ή 2,8%, οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 38,6 χιλιάδες άτομα, ή 9,3%, ενώ τα ποσοστά συμμετοχής και απασχόλησης

αυξήθηκαν (βλ. Πίνακα Α.4). Το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε κατά 1 ποσοστιαία μονάδα, από 9,5% το Α' τρίμηνο του 2025 σε 8,5% το Α' τρίμηνο του 2026. Η εξέλιξη δείχνει ότι η θετική δυναμική της αγοράς εργασίας συνεχίζεται στις αρχές του 2026.

Πίνακας Α.4: Δεδομένα απασχόλησης, Ελλάδα, Α' τρίμηνο 2025-2026

	Α' τρίμηνο 2025	Α' τρίμηνο 2026
Απασχολούμενοι	4.286,8	4.407,9
Άνεργοι	450,4	411,8
Εργατικό δυναμικό	4.737,2	4.819,6
Πληθυσμός 15-74 ετών	7.760,3	7.729,5
Ποσοστό ανεργίας	9,5%	8,5%
Ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	61%	62%
Ποσοστό Απασχόλησης	55,2%	57%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, μηνιαία στοιχεία, επεξεργασία ΕΔΣ

Η ίδια εικόνα αποτυπώνεται και στις προβλέψεις για το 2026, οι οποίες συγκλίνουν στην συνέχιση της βελτίωσης της αγοράς εργασίας, αν και με διαφορές ως προς την ένταση της μεταβολής. Η Τράπεζα της Ελλάδος προβλέπει αύξηση της απασχόλησης κατά 1,1% και πτώση της ανεργίας στο 8,2%. Πιο συγκρατημένες είναι οι εκτιμήσεις του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθώς προβλέπει αύξηση της απασχόλησης κατά 0,4% και ανεργία 8,4%, ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην εαρινή της έκθεση, εκτιμά αύξηση της απασχόλησης κατά 0,8% και ανεργία 8,3%, ποσοστό παρόμοιο με τη πρόβλεψη του ΟΟΣΑ. Το ΔΝΤ προβλέπει ακόμη μεγαλύτερη αποκλιμάκωση της ανεργίας, η οποία εκτιμάται να φτάσει στο 7,4%. Συνεπώς, παρά τις αποκλίσεις, οι προβλέψεις ενισχύουν την εκτίμηση ότι η απασχόληση θα συνεχίσει να αυξάνεται και η ανεργία να μειώνεται. Το βασικό ζητούμενο μετατοπίζεται πλέον στην διαρθρωτική αναβάθμιση της αγοράς εργασίας καθώς, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαρθρωτικές προκλήσεις, όπως η χαμηλή συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό, η επίμονη μακροχρόνια ανεργία και η αναντιστοιχία δεξιοτήτων, ενώ οι δυσμενείς δημογραφικές εξελίξεις εντείνουν τη κατάσταση.

3. Πληθωρισμός, μισθοί και επιτόκια

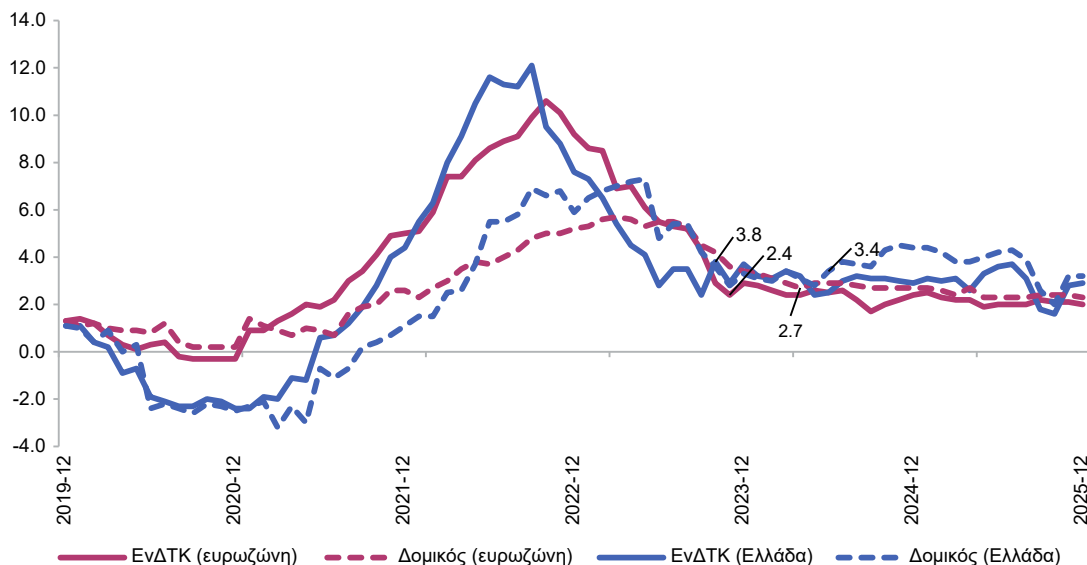
3.1 Τιμές και πληθωρισμός

Στο τέλος του 2025, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) στην Ελλάδα υποχώρησε από το ιστορικά υψηλό, στην περίοδο του ευρώ, του 12,1% (Σεπτέμβριος 2022) σε 2,9% (βλ. Διάγραμμα Α.11). Αντίστοιχη πορεία καταγράφηκε και στην ευρωζώνη, όπου ο ΕνΔΤΚ μειώθηκε από το ιστορικό υψηλό 10,6% τον Οκτώβριο του 2022 σε 2,1% το 2025, ελαφρά άνω του μεσοπρόθεσμου στόχου του 2% που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Παρόμοια πορεία ακολούθησε και ο δομικός πληθωρισμός, ο οποίος στην Ελλάδα υποχώρησε από το υψηλό του 7,3% (Μάιος 2023) στο 3,6% το 2025.⁷ Στην Ευρωζώνη, ο δομικός πληθωρισμός μειώθηκε από το αντίστοιχο υψηλό του 5,7% τον Μάρτιο του 2023 σε 2,4% το 2025, επιβεβαιώνοντας τη γενικευμένη τάση αποκλιμάκωσης και σταθεροποίησης του πληθω-

7. Ως δομικός πληθωρισμός (structural inflation) ή πυρήνας του πληθωρισμού (core inflation) θεωρείται ο ΕνΔΤΚ εάν εξαιρέσουμε από αυτόν τους επιμέρους δείκτες της ενέργειας, των τροφίμων, των αλκοολούχων ποτών και του καπνού (σχετικός δείκτης Eurostat: HICP—all items excluding energy, food, alcohol and tobacco).

ρισμού το προηγούμενο διάστημα.

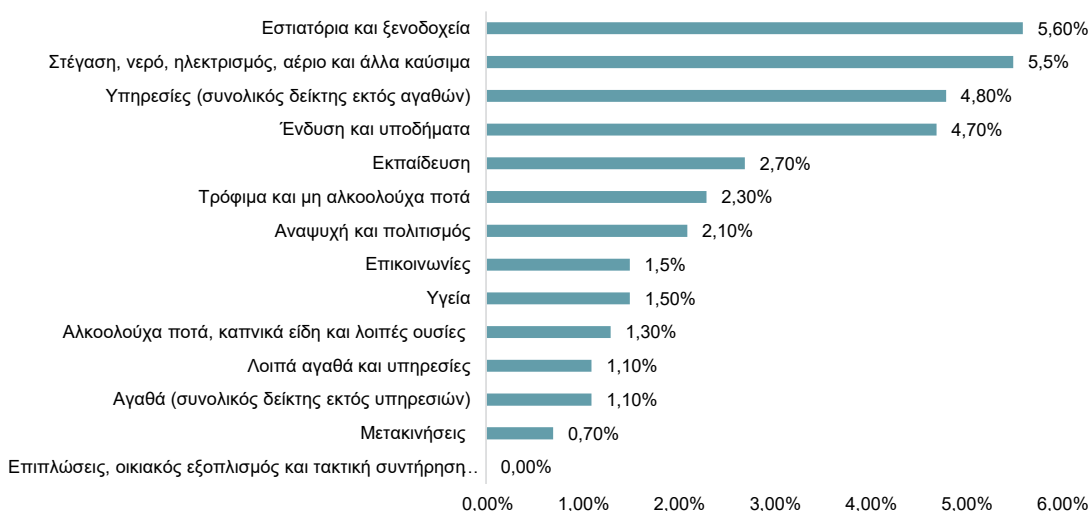
Διάγραμμα Α.11: Μηνιαία εξέλιξη ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και την ευρωζώνη (ετήσιες % μεταβολές)

Πηγή: Eurostat

Η ανάλυση της διάρθρωσης του ΕνΔΤΚ, για το 2025, δείχνει ότι, παρά τη συνολική σταθεροποίηση του πληθωρισμού σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, εξακολουθούν να εντοπίζονται επιμέρους πληθωριστικές πιέσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών (βλ. Διάγραμμα Α.12). Η υψηλότερη ετήσια αύξηση καταγράφεται στον κλάδο «Εστιατόρια και ξενοδοχεία» (+5,6%), ενώ η κατηγορία «Ένδυση και υποδήματα» (+4,7%) παρουσίασε επίσης αξιοσημείωτη αύξηση, γεγονός που αντανακλά τις συνεχιζόμενες πιέσεις στις τιμές των βασικών καταναλωτικών αγαθών. Σημαντική μεταβολή των τελευταίων μηνών αφορά την κατηγορία «Στέγαση, νερό, ηλεκτρισμός και φυσικό αέριο», όπου ο ετήσιος ρυθμός αύξησης διαμορφώθηκε στο +5,5%, το οποίο συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τις έντονες αυξήσεις στα κόστη στέγασης, αντανακλώντας τις συνεχιζόμενες πιέσεις στην στεγαστική αγορά. Σε επίπεδο ευρύτερων κατηγοριών, οι «υπηρεσίες» καταγράφουν άνοδο 4,8%, έναντι μόλις 1,1% στα «αγαθά».

Διάγραμμα Α.12: Μέση Ετήσια Μεταβολή ΕνΔΤΚ 2025 στην Ελλάδα ανά ομάδα αγαθών & υπηρεσιών

Πηγή: Eurostat

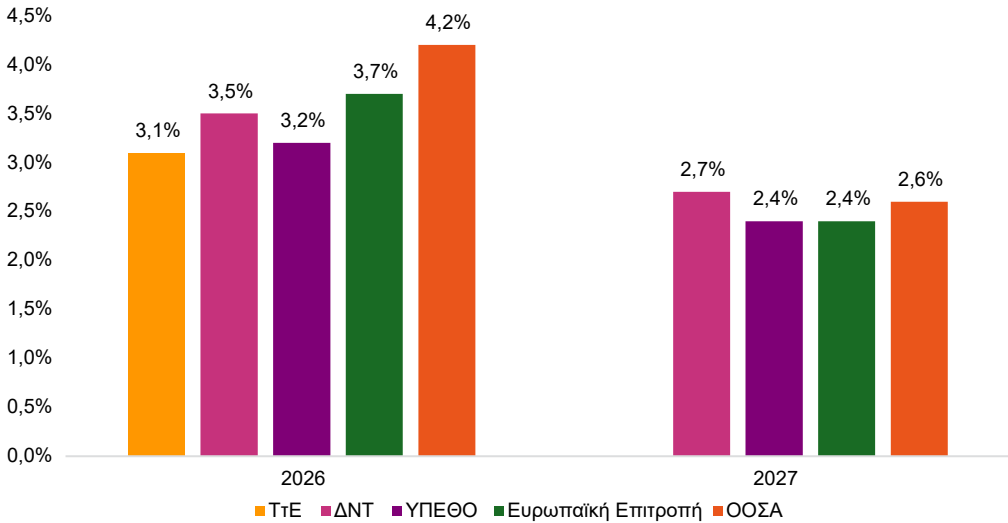
Για το 2026, αναμένεται αύξηση του πληθωρισμού. Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (Απρίλιος 2026), η πρόβλεψη για τον εναρμονισμένο πληθωρισμό (ΕνΔΤΚ) το 2026 αναθεωρήθηκε σημαντικά προς τα πάνω, σε σχέση με την πρόβλεψη του ΚΠ 2026 (Νοέμβριος 2025), από 2,2% σε 3,2%, ενώ για το 2027 αναμένεται να αποκλιμακωθεί στο 2,4%. Η αναθεώρηση αυτή, αντανακλά κυρίως την επανεμφάνιση ισχυρών πληθωριστικών πιέσεων, οι οποίες συνδέονται με τη σημαντική αύξηση των τιμών της ενέργειας και την όξυνση των γεωπολιτικών εντάσεων στην Μέση Ανατολή, παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά τις διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες και ενισχύουν το κόστος παραγωγής. Παράλληλα, ο δομικός πληθωρισμός παραμένει επίμονα υψηλός, κυρίως εξαιτίας της ανθεκτικότητας του, στον τομέα των υπηρεσιών και ιδιαίτερα, του τουρισμού.

Η ανοδική τάση του πληθωρισμού αποτυπώνεται ήδη στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τους πρώτους μήνες του 2026. Συγκεκριμένα, η μεταβολή του ΕνΔΤΚ, τους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους, συνεχώς αυξάνεται καθώς ήταν 2,9% τον Ιανουάριο, 3,1% τον Φεβρουάριο, 3,4% τον Μάρτιο, ενώ τον Απρίλιο του 2026 εκτινάχθηκε στο 4,6%, έναντι 2,9% κατά τη λήξη του περασμένου έτους (Δεκέμβριος 2025).

Για το 2026, οι διεθνείς φορείς έχουν αναθεωρήσει τις αρχικές εκτιμήσεις τους για την εξέλιξη του πληθωρισμού προς τα πάνω. Οι εκτιμήσεις τους είναι υψηλότερες από εκείνη του ΥΠΕΘΟ και συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι ο πληθωρισμός θα παραμείνει σε σχετικά υψηλά επίπεδα κατά το τρέχον έτος. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις πρόσφατες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο εναρμονισμένος πληθωρισμός στην Ελλάδα αναμένεται να διαμορφωθεί στο 3,7% το 2026, υπερβαίνοντας τον αντίστοιχο μέσο όρο της ευρωζώνης, ο οποίος εκτιμάται στο 3,1%.⁸ Αντίστοιχα, το ΔΝΤ προβλέπει πληθωρισμό 3,5%, ενώ ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι θα ανέλθει στο επίπεδο του 4,2%, ακολουθώντας μία πιο απαισιόδοξη πρόβλεψη για την πορεία του πληθωρισμού. Ωστόσο, για το 2027, οι προβλέψεις συγκλίνουν σε σημαντική αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων, υποθέτοντας ότι η αύξηση στις τιμές της ενέργειας είναι προσωρινή. Συγκεκριμένα, για το 2027, η πρόβλεψη του Μακροοικονομικού Σεναρίου 2026 για πληθωρισμό 2,4%, συμπίπτει με την αντίστοιχη πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ και οι υπόλοιποι διεθνείς φορείς προβλέπουν σημαντική αποκλιμάκωση για το επόμενο έτος, με τις εκτιμήσεις τους να κυμαίνονται μεταξύ 2,4% και 2,7%.

8. Βλ. European Commission, Spring Economic Forecast (2026)

Διάγραμμα Α.13: 2026 & 2027, Προβλέψεις πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ), ΥΠΕΘΟ και Διεθνείς-Εγχώριοι Οργανισμοί

Πηγές: 1. Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση Διοικητή (Απρίλιος 2026), 2. ΔΝΤ, World Economic Outlook (Απρίλιος 2026), 3. ΥΠΕΘΟ, Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (Απρίλιος 2026), 4. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Spring Economic Forecast (Μάιος 2026), 5. ΟΟΣΑ, Economic Outlook, Volume 2026 Issue 1 (Ιούνιος 2026)

3.2 Πραγματικοί μισθοί και αποδοχές

Οι υψηλοί ρυθμοί πληθωρισμού το 2022 και 2023 επηρέασαν αρνητικά τους πραγματικούς μισθούς, αν και η τάση αυτή φαίνεται να αντιστράφηκε το 2024. Ωστόσο, ο υψηλός δομικός πληθωρισμός, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 3,6% το 2025, περιορίσει την αύξηση των πραγματικών μισθών. Ο Πίνακας Α.5 παρουσιάζει στοιχεία της ΕΕ για την πραγματική αμοιβή των εργαζομένων ως ποσοστιαία μεταβολή σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Παρά την πρόσφατη βελτίωση, ο καθαρός μέσος μηνιαίος μισθός προσαρμοσμένος ως προς το κόστος ζωής, εξακολουθεί να παραμένει σημαντικά χαμηλότερος στην Ελλάδα σε σύγκριση με τις περισσότερες χώρες της ΕΕ.

Περαιτέρω αύξηση των μισθών θα είναι ωφέλιμη τόσο σε μικροοικονομικό επίπεδο, μέσω της ενίσχυσης του βιοτικού επιπέδου των νοικοκυριών, όσο και σε μακροοικονομικό επίπεδο, μέσω της τόνωσης της συνολικής ζήτησης, στο βαθμό που συνοδεύεται από διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη και βελτίωση της παραγωγικότητας, η οποία όπως είδαμε παραπάνω, παραμένει σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα στην Ελλάδα.

Πίνακας Α.5: Πραγματική αμοιβή εργαζομένων (% σε σχέση με το προηγούμενο έτος)

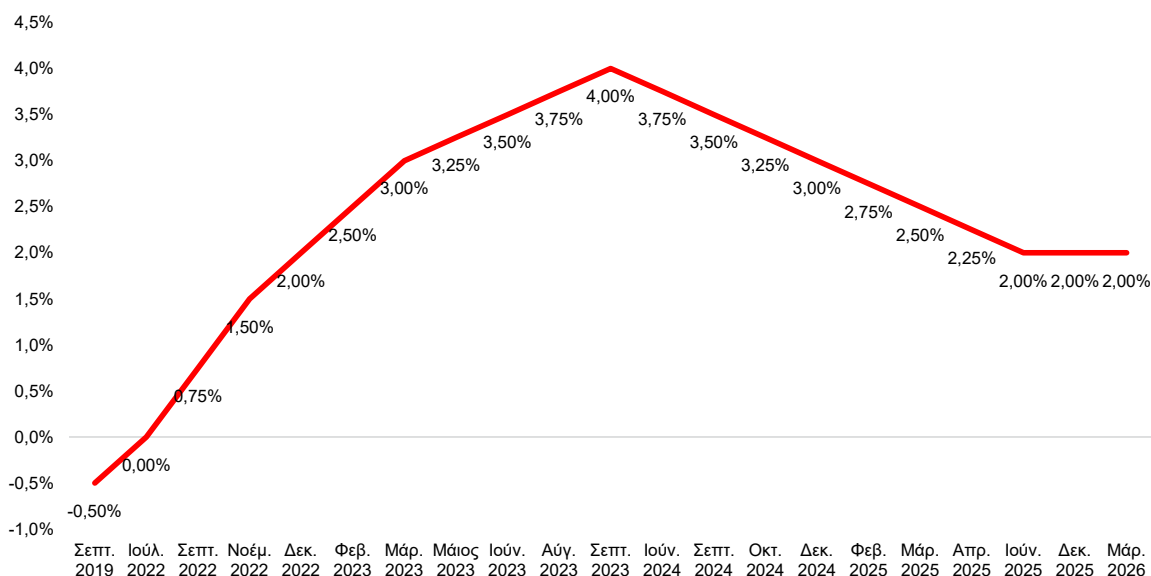
	Ελλάδα	Ευρωζώνη
2023	-0,1	-0,9
2024	3,6	2,1
2025	0,1	1,8
2026	0,1	0,2
2027	1,8	0,8

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Spring Economic Forecast (Μάιος 2026)

3.3 Επιτόκια νομισματικής πολιτικής

Σε επίπεδο ευρωζώνης, η εκ νέου άνοδος του πληθωρισμού, όπως αποτυπώνεται και στις πρόσφατες αναθεωρήσεις των προβλέψεων, οδήγησε την ΕΚΤ σε αύξηση των βασικών επιτοκίων, για πρώτη φορά μετά το 2023, κατά 0,25% ποσοστιαίες μονάδες, με αποτέλεσμα το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων να διαμορφώνεται στο 2,25% τον Ιούνιο του 2026. (βλ. Διάγραμμα Α.14).⁹

Διάγραμμα Α.14: Επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

4. Ισοζύγιο πληρωμών και εξωτερικό χρέος

4.1 Ισοζύγιο πληρωμών

Το 2025, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο απαρτίζεται από το εμπορικό ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών, το ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων και το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων, περιορίστηκε κατά 2,8 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2024 και διαμορφώθηκε στα -14,1 δισ. ευρώ, λόγω της βελτίωσης όλων των επιμέρους ισοζυγίων και κυρίως του ισοζυγίου αγαθών, αλλά παραμένοντας υψηλό λόγω ισχυρής εισαγωγικής ζήτησης, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (βλ. Πίνακα Α.6).

Συγκεκριμένα, το 2025, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών περιορίστηκε στο 5,7% του ΑΕΠ από 7,2% του ΑΕΠ το 2024. Η βελτίωση αυτή οφείλεται κυρίως στο περιορισμό του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών που προήλθε από τη μείωση των εισαγωγών καυσίμων ενώ σημαντική ήταν και η συνεισφορά της αύξησης των εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες, γεγονός που αντανάκλα τη συνέχιση της ανοδικής πορείας του τουρισμού. Ωστόσο, οι εξαγωγές αγαθών παρουσιάζουν χαμηλή τεχνολογική πολυπλοκότητα και υψηλή συγκέντρωση σε προϊόντα χαμηλής προστιθέμενης αξίας. Το εξαγωγικό πλεόνασμα τροφοδοτείται κατά κύριο λόγο από υπηρεσίες (τουρισμός, ναυτιλία), οι οποίες υπόκεινται σε έντονη κυκλική και εξωγενή μεταβλητότητα. Αυτό σημαίνει ότι η βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών εξαρτάται

9. Βλ. Inflation Monitor, Τράπεζα της Ελλάδος, Μάρτιος 2026

σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες εκτός ελέγχου της εγχώριας πολιτικής, όπως οι γεωπολιτικές εντάσεις και η διεθνής συγκυρία.

Επιπλέον, η βελτίωση του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων κατά 810 εκατ. ευρώ, λόγω της μείωσης των καθαρών πληρωμών για τόκους, μερίσματα και κέρδη, είχε θετική επίδραση στο περιορισμό του ελλείμματος, ενώ θετικά συνεισέφερε και η μικρή βελτίωση στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων. Ωστόσο, η αύξηση του πλεονάσματος στο ισοζύγιο υπηρεσιών ήταν συγκρατημένη, λόγω της επιδείνωσης του ισοζυγίου μεταφορών που οφείλεται στα χαμηλότερα έσοδα από θαλάσσιες μεταφορές.¹⁰

Όσον αφορά στα στοιχεία του ισοζυγίου χρηματοοικονομικών συναλλαγών, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) κατέγραψαν αύξηση ύψους 11,9 δισεκ. ευρώ (4,8% του ΑΕΠ), ενισχύοντας σημαντικά την ελληνική οικονομία έναντι 6,3 δισεκ. ευρώ (2,6% του ΑΕΠ) το 2024. Στην κατηγορία των επενδύσεων χαρτοφυλακίου, η αύξηση των υποχρεώσεων προς το εξωτερικό οφείλεται κυρίως στην ισχυρή ζήτηση ξένων επενδυτών για ελληνικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια, γεγονός που αναδεικνύει την αυξανόμενη εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία. Τέλος, στις λοιπές επενδύσεις, η αύξηση των απαιτήσεων αντανakλά κυρίως την αυξημένη χορήγηση δανείων από εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προς μη κατοίκους, ενώ η υποχώρηση των υποχρεώσεων έναντι του εξωτερικού οφείλεται κατά κύριο λόγο στην πρόωρη μερική αποπληρωμή διμερών δανείων του πρώτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής. Η εξέλιξη αυτή συνέβαλε στην βελτίωση της καθαρής διεθνούς επενδυτικής θέσης της ελληνικής οικονομίας και υποδηλώνει περιορισμό της εξάρτησης της εγχώριας οικονομίας από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης.

Πίνακας Α.6: Ισοζύγιο πληρωμών, ετήσια στοιχεία, περιόδου 2022-2025, σε τρέχουσες τιμές

	2022	2023	2024	2025	Δ 2025-2024
A. Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (I.A+II.A+III.A+IV.A)	-22.247,6	-15.281,5	-16.943,6	-14.078,1	2.865,5
ως % του ΑΕΠ	-11,6%	-7,8%	-8,5%	-6,9%	1,6%
I.A Ισοζύγιο αγαθών	-39.508,4	-33.062,1	-35.665,5	-33.818,7	1.846,8
α. Εξαγωγές αγαθών	54.749,0	50.056,5	48.612,8	47.391,9	-1.220,9
β. Εισαγωγές αγαθών	94.257,4	83.118,6	84.278,3	81.210,7	-3.067,6
II.A Ισοζύγιο υπηρεσιών	19.320,1	21.807,7	22.671,5	22.784,5	113,0
α. Ταξιδιωτικό ισοζύγιο	15.751,6	18.161,9	18.787,0	20.287,8	1.500,8
β. Ισοζύγιο μεταφορών	3.767,3	3.165,9	3.035,9	2.080,7	-955,2
γ. Ισοζύγιο λοιπών υπηρεσιών	-198,7	479,8	848,7	416,1	-432,6
III.A Ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων	-1.757,7	-5.352,6	-6.025,9	-5.215,9	810

10. Βλ. Έκθεση του Διοικητή 2025 (Απρίλιος 2026), Τράπεζα της Ελλάδος

IV.A Ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων	-301,6	1.325,5	2.076,4	2.171,9	95,5
B. Ισοζύγιο κεφαλαίων	3.111,6	2.677,0	-21,0	1.729,7	1.750,7
Γ. Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών	-17.152,0	-10.329,3	-14.628,4	-9.856,6	4.771,8
Δ. Τακτοποιητέα στοιχεία (A+B-Γ+Δ=0)	1.984,0	2.275,2	2.336,2	2.491,8	155,6

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος. Τρέχουσες τιμές, εκατ. ευρώ.

Οι γεωπολιτικές εντάσεις στην Μέση Ανατολή και η διάρκεια του πολέμου θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην πορεία των επιμέρους συνιστωσών του ισοζυγίου πληρωμών κατά το 2026. Συγκεκριμένα, η μεγάλη αύξηση στις τιμές της ενέργειας, η οποία ήδη παρατηρείται τον Απρίλιο του 2026, αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά την εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Ωστόσο, θετική συμβολή εκτιμάται ότι θα προέλθει από τους πόρους του ΤΑΑ, παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα εισέρχεται στο τελικό στάδιο υλοποίησής του και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους.

Για το 2026, τα μέχρι στιγμής στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών υποδηλώνουν ότι η εξωτερική θέση της ελληνικής οικονομίας παραμένει εύθραυστη. Παρά τις θετικές εξελίξεις στο ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών, η οποία στηρίχθηκε κυρίως στην ενίσχυση των εξαγωγών καυσίμων και των ταξιδιωτικών εισπράξεων, η σημαντική επιδείνωση του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων οδήγησε σε διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά περίπου 2 δις. ευρώ, κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους.

Συγκεκριμένα, από τα μέχρι τώρα δεδομένα για το πρώτο τρίμηνο του 2026, υπάρχει μια ήπια βελτίωση στο ισοζύγιο αγαθών σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο το 2025, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην σημαντική βελτίωση του ισοζυγίου καυσίμων, το οποίο αν και παραμένει ελλειμματικό σε τριμηνιαία βάση, εμφάνισε θετικό ισοζύγιο κατά το μήνα Μάρτιο, για πρώτη φορά από τον Σεπτέμβριο του 2020.¹¹ Οι εξαγωγές καυσίμων εκτινάχθηκαν το Μάρτιο σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι. Ωστόσο, η σημαντική αύξηση του ισοζυγίου καυσίμων αντισταθμίστηκε μερικώς από την επιδείνωση του ισοζυγίου αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία, η οποία τροφοδοτήθηκε από τη μεγάλη αύξηση των εισαγωγών. Κατά την ίδια περίοδο, το ισοζύγιο υπηρεσιών εμφανίζεται βελτιωμένο σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2025, λόγω της μεγάλης αύξησης στις ταξιδιωτικές εισπράξεις, ιδίως κατά τον μήνα Μάρτιο, όπου η ετήσια αύξηση (σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2025) ανήλθε στο 55,5%. Το ισοζύγιο των πρωτογενών εισοδημάτων κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους έχει επιδεινωθεί ελαφρώς, ενώ το πλεόνασμα στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων εμφανίζεται σημαντικά μειωμένο κυρίως λόγω μείωσης των εισπράξεων.

Στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις εμφανίζονται σημαντικά ενισχυμένες έναντι του αντίστοιχου περσινού τριμήνου, καθώς είναι περίπου διπλάσιες σε σχέση με πέρυσι, ακολουθώντας την σημαντική αύξηση 11 δις που επήλθε κατά το προηγούμενο έτος. Για το 2026, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις εκτιμάται ότι θα διατηρηθούν σε υψηλά επίπεδα, ωστόσο σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη τους αναμένεται να διαδραματίσει η αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα καθώς και ο περιορισμός των παγκόσμιων διασυννοριακών συγχω-
νεύσεων και εξαγορών, σύμφωνα με τη Τράπεζα της Ελλάδος.¹²

11. Βλ. Ισοζύγιο Πληρωμών: Μάρτιος 2026, Τράπεζα της Ελλάδος

12. Βλ. Έκθεση του Διοικητή 2025 (Απρίλιος 2026), Τράπεζα της Ελλάδος.

4.2 Εξωτερικό χρέος

Τα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, εξ ορισμού, χρηματοδοτούνται με καθαρές εισροές κεφαλαίων από το εξωτερικό, οι οποίες μπορεί να λαμβάνουν τη μορφή νέου δανεισμού, αυξάνοντας έτσι το εξωτερικό χρέος, ή τη μορφή Άμεσων Ξένων Επενδύσεων που δεν αποτελούν χρέος. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η καθαρή διεθνής επενδυτική θέση (ΚΔΕΘ) της χώρας, δηλαδή η αποθεματική διαφορά ανάμεσα στις εξωτερικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις, διαμορφώθηκε στο -136,8% του ΑΕΠ το 2025, με μικρή βελτίωση της τάξεως του 0,8% σε σχέση με το 2024, συνεχίζοντας την πτωτική της πορεία τα τελευταία χρόνια. Η βελτίωση αυτή οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην σημαντική αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ το 2025, καθώς οι καθαρές υποχρεώσεις της Ελλάδας προς το εξωτερικό κατέγραψαν άνοδο κατά 13,9 δις ευρώ επηρεαζόμενες σημαντικά από την αύξηση στις καθαρές υποχρεώσεις που σχετίζονται με τις αυξημένες ροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων.

Συνεπώς, με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα από την Τράπεζα της Ελλάδος, το ακαθάριστο εξωτερικό χρέος της χώρας, σε τρέχουσες τιμές, αυξήθηκε κατά 14,3 δις ευρώ, φτάνοντας τα 590,4 δις ευρώ στο τέλος του 2025, παρουσιάζοντας, ωστόσο, σημαντική βελτίωση ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το καθαρό εξωτερικό χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 115,3%, μειούμενο κατά 4,9% του ΑΕΠ, λόγω κυρίως της ανόδου του ονομαστικού ΑΕΠ, αν και σε απόλυτους όρους αυξήθηκε κατά 1,8 δις ευρώ έναντι του 2024.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η προβλεπόμενη σταθεροποίηση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών τα επόμενα χρόνια, σε συνδυασμό με τα υψηλά δημοσιονομικά πλεονάσματα, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος και την πιο ευνοϊκή σύνθεση της χρηματοδότησης των εξωτερικών ελλειμμάτων, αναμένεται να συμβάλλουν στην σταδιακή βελτίωση της καθαρής διεθνούς επενδυτικής θέσης της χώρας.¹³

5. Μακροοικονομικές αδυναμίες και προκλήσεις

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στην ελληνική οικονομία, ωστόσο εξακολουθεί να υστερεί έναντι των περισσότερων χωρών της ΕΕ και του ΟΟΣΑ σε ορισμένους βασικούς τομείς μακροοικονομικών επιδόσεων.¹⁴

Σχετικά με τη σύγκριση των οικονομικών επιδόσεων μεταξύ χωρών, συνήθως ξεκινάμε από δείκτες, όπως το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, που είναι εκφρασμένοι σε όρους αγοραστικής δύναμης.¹⁵ Αν και η Ελλάδα καταγράφει σχετικά υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ εξακολουθεί να παραμένει σημαντικά χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας σε όρους αγοραστικής ισοδυναμίας αντιστοιχούσε μόλις στο 70% του μέσου όρου της ΕΕ περίπου, κυρίως λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας της εργασίας.¹⁶

13. Βλ. European Commission (2026), Recommendation for a Council Recommendation on the economic, social, employment, structural and budgetary policies of Greece, COM(2026) 208 final, Brussels, 3 June 2026 και European Commission (2026), In-Depth Review 2026 – Greece, European Semester, Brussels, 20 May 2026.

14. Οι δείκτες που παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα αποτυπώνουν μακροοικονομικές εκβάσεις. Οι βασικοί παράγοντες που τις διαμορφώνουν, όπως προσδιορίζονται από τις αναλύσεις των διεθνών οργανισμών, παρουσιάζονται στο τέλος της παρούσας ενότητας.

15. Η ισοτιμία αγοραστικής δύναμης λαμβάνει υπόψη τις διαφορές στα επίπεδα τιμών και τις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτρέποντας πιο ακριβείς συγκρίσεις του επιπέδου διαβίωσης μεταξύ χωρών.

16. Βλ. Eurostat: GDP per capita – Statistics Explained

Πράγματι, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ,¹⁷ το ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας στην Ελλάδα ανέρχεται περίπου στο 50% του μέσου όρου της ΕΕ και περίπου στα δύο τρίτα του μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ, ενώ η παραγωγικότητα ανά εργαζόμενο βρίσκεται περίπου στο 60% του μέσου όρου της ΕΕ.¹⁸ Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν το σημαντικό έλλειμμα παραγωγικότητας της εργασίας στην ελληνική οικονομία. Άλλωστε, όπως είναι ευρέως γνωστό, από τη δεκαετία του 1990, η παραγωγικότητα της εργασίας στην ΕΕ, και ειδικότερα, στην Ελλάδα, έχει υποχωρήσει σε σχέση με την παραγωγικότητα της εργασίας στις ΗΠΑ, διευρύνοντας το μεταξύ τους χάσμα, όπως επισημαίνεται και στην Έκθεση Draghi.

Οι διαφορές στις μισθολογικές αποδοχές προσδιορίζονται σε μεγάλο βαθμό από τις διαφορές στην παραγωγικότητα της εργασίας. Παρά την αύξηση των πραγματικών μισθών από το 2019 και μετά, οι πραγματικές μισθολογικές αποδοχές στην Ελλάδα παραμένουν μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ.¹⁹ Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη Eurostat, ο διάμεσος ακαθάριστος ετήσιος μισθός στην Ελλάδα, το 2024, ήταν περίπου 18.000 ευρώ, σημαντικά χαμηλότερος από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (39.808 ευρώ).²⁰

Οι επενδύσεις το 2025, δηλαδή ο Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου μετά τις σημαντικές αυξήσεις των τελευταίων ετών ως ποσοστό του ΑΕΠ, διαμορφώθηκε περίπου στο 17%, δηλαδή περίπου 4 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος ανήλθε στο 21.3%.²¹

Παράλληλα, υπάρχουν αρκετές διαχρονικές ανισορροπίες που ταλαιπωρούν την ελληνική οικονομία. Στους Πίνακες Α.7 και Α.8 παρακάτω, παρουσιάζονται δεδομένα και μελλοντικές εκτιμήσεις για το ποσοστό των ακαθάριστων ιδιωτικών αποταμιεύσεων και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αντίστοιχα, σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία από την εαρινή έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.²²

Πίνακας Α.7: Ακαθάριστη αποταμίευση, ιδιωτικός τομέας (ως % του ΑΕΠ)			Πίνακας Α.8: Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ως % του ΑΕΠ)	
	Ελλάδα	Μ.Ο. ευρωζώνης	Ελλάδα	Μ.Ο. ευρωζώνης
2012-2016	10,4	21,9	-2,7	3
2017-2021	8,0	24,2	-5,2	3,2
2025	5,7	23,0	-6,0	2,5
2026	6,7	22,9	-7,1	1,7

Πηγή: European Commission, Economic Forecast, Spring 2026

Τα στοιχεία αναδεικνύουν ότι η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να καταγράφει σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά ιδιωτικής αποταμίευσης σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ζώνης του ευρώ, ενώ παράλληλα εμφανίζει ιδιαίτερα υψηλά ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.²³ Ο συνδυασμός αυτός, που επιμένει διαχρονικά, υποδηλώνει ότι η εξωτερική θεσμική χρηματοδότηση, όπως αυτή που προέρχεται από το ΤΑΑ, καθώς και οι βραχυπρόθεσμες εισροές ιδιω-

17. Βλ. OECD: Economic Surveys: Greece 2024 και OECD: Compendium of Productivity Indicators 2025.

18. Βλ. Eurostat: Actual and usual hours of work – Statistics Explained. Να σημειωθεί ότι ο μέσος αριθμός ωρών εργασίας στην Ελλάδα συγκαταλέγεται μεταξύ των υψηλότερων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

19. Βλ. OECD: Employment Outlook 2025

20. Βλ. Eurostat: Average full-time adjusted salary per employee

21. Βλ. European Commission, Economic Forecast, Spring 2026

22. Βλ. European Commission, Economic Forecast, Spring 2026

23. Από την άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος, η ιδιωτική κατανάλωση ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2025, ήταν 69% στην Ελλάδα και μόνο 53% στην Γερμανία.

τικών κεφαλαίων από το εξωτερικό (για λόγους επενδύσεων χαρτοφυλακίου), είναι αναγκαίες για τη χρηματοδότηση των εμπορικών ελλειμμάτων και γενικότερα της οικονομικής μεγέθυνσης στην Ελλάδα. Ωστόσο, όπως έδειξε η κρίση χρέους της προηγούμενης δεκαετίας, αυτού του είδους η εξωτερική χρηματοδότηση προϋποθέτει την εμπιστοσύνη των δανειστών. Σε ένα διεθνές περιβάλλον αυξανόμενης αβεβαιότητας, η σταθερή και υπεύθυνη δημοσιονομική προσέγγιση είναι κρίσιμη και αποκτά καθοριστική σημασία για αυτήν την εμπιστοσύνη. Παρά τους υψηλούς ρυθμούς μεγέθυνσης, η μείωση του εξωτερικού χρέους παραμένει σημαντική πρόκληση για την ελληνική οικονομία. Η καθαρή διεθνής επενδυτική θέση της χώρας διαμορφώθηκε περίπου στο -136,8% του ΑΕΠ το 2025, παραμένοντας η πιο αρνητική στην ΕΕ, ο μέσος όρος της οποίας ήταν στο 7%.²⁴

Αναφορικά με τα δημόσια οικονομικά, αν και, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνεται με εντυπωσιακούς ρυθμούς από το 2021, παραμένει το υψηλότερο στην ΕΕ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, υψηλές πληρωμές τόκων, παρά το γεγονός ότι από το 2012 το μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού δημόσιου χρέους βρίσκεται στα χέρια ευρωπαϊκών θεσμών, με χαμηλά μη-αγοραία επιτόκια και πολύ μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής. Ο Πίνακας Α.9 παρουσιάζει δεδομένα και προβλέψεις για τις πληρωμές τόκων ως ποσοστό του ΑΕΠ.²⁵

Πίνακας Α.9: Πληρωμές τόκων επί του δημόσιου χρέους (ως ποσοστό του ΑΕΠ)

	Ελλάδα	Μ.Ο. ευρωζώνης
2012-2016	4,1	2,6
2017-2021	3	1,7
2025	3,2	1,9
2026	3,2	2,1

Πηγή: European Commission, Economic Forecast, Spring 2026

Η Ελλάδα έχει το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό σε δαπάνες για πληρωμές τόκων στην ευρωζώνη, μετά την Ιταλία, ενώ, όπως παρατηρείται από τον παραπάνω πίνακα, καταγράφει διαχρονικά υψηλότερα ποσοστά από τον μέσο όρο των χωρών της ευρωζώνης. Αξίζει να επισημανθεί ότι το ποσοστό του ΑΕΠ που κατευθύνεται στην εξυπηρέτηση των τόκων του δημόσιου χρέους είναι αντίστοιχοι μεγέθους με εκείνο που διατίθεται για αμυντικές δαπάνες (πρόσφατα περίπου 3,2% του ΑΕΠ), ενώ ήταν ακόμα υψηλότερο τα προηγούμενα έτη. Μια αύξηση των επιτοκίων νέου δανεισμού του Δημοσίου θα μπορούσε να επιδεινώσει περαιτέρω την κατάσταση. Επιπλέον, εξαιτίας αυτών των πληρωμών τόκων, το δημοσιονομικό ισοζύγιο, δηλαδή το πρωτογενές δημοσιονομικό ισοζύγιο συν τις πληρωμές τόκων επί του δημόσιου χρέους, μπορεί να μετατραπεί από πλεονασματικό σε ελλειμματικό, αν και τα ελλείμματα αυτά είναι σαφώς μικρότερα από εκείνα των χωρών της ευρωζώνης.²⁶

... και μια επιπλέον πρόκληση για την Ελλάδα για τα επόμενα χρόνια

Ένα ακόμη ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας είναι και η σύνθεση του δημόσιου χρέους. Όπως ήδη αναφέρθηκε, η Ελλάδα έχει το υψηλότερο δημόσιο χρέος ως ποσοστό

24. Βλ. European Commission (2025): Country Report – Greece και Τράπεζα της Ελλάδος.

25. Βλ. European Commission, Economic Forecast, Spring 2026

26. Βλ. European Commission (2025): Country Report - Greece, Commission Staff Working Document, CM(2025) 208 final, European Commission (2025): In-depth review 2025 - Greece, Institutional Paper no. 309 και European Commission (2026): In-depth review 2026 - Greece, Institutional Paper no. 334

του ΑΕΠ στην ΕΕ, το οποίο διαμορφώθηκε στο 146% του ΑΕΠ στο τέλος του 2025. Ωστόσο, ακόμη πιο ιδιαίτερη είναι η σύνθεσή του. Η Ελλάδα έλαβε τρία επίσημα προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς (όπως το EFSF, ο ESM, το GLF κ.ά.), καθώς και από το ΔΝΤ, με χαμηλά επιτόκια κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους μεταξύ 2010 και 2018, συνολικού ύψους περίπου 290 δισ. ευρώ. Επιπλέον, εξακολουθεί να λαμβάνει νέα δάνεια από το εν εξελίξει NGEU/TAA. Όλα αυτά συνεπάγονται ότι, από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, και ιδίως από το 2010, ο μεγαλύτερος κάτοχος του ελληνικού δημόσιου χρέους είναι επίσημοι θεσμοί της ΕΕ, ενώ η κατοχή χρέους από ιδιώτες δανειστές έχει περιοριστεί σημαντικά, από το 2011, αντιστοιχώντας πλέον σε περίπου ένα τέταρτο του συνολικού δημόσιου χρέους. Οι κάτοχοι του ελληνικού δημόσιου χρέους παρουσιάζονται στον Πίνακα Α.10.

Πίνακας Α.10: Σύνθεση Δημόσιου Χρέους ανά Πιστωτή

Έτος	Ποσοστό που κατέχουν επίσημοι δανειστές (% του συνολικού δημόσιου χρέους)	Ποσοστό που κατέχουν ιδιωτικοί δανειστές (% του συνολικού δημόσιου χρέους)
2010	16	84
2011	26	74
2012	82	18
2013	85	15
2014	82	18
2015	82	18
2016	82	18
2017	83	17
2018	83	17
2019	82	18
2020	80	20
2021	77	23
2022	76	24
2023	75	25
2024	74	26
2025	73	27

Πηγή: Σύνθεση Δημόσιου Χρέους ανά Πιστωτή, ΟΔΔΗΧ, 5/2026.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω δανείων, στο τέλος του 2025, η χώρα εξακολουθεί να οφείλει περίπου 220 δισ. ευρώ σε ευρωπαϊκούς θεσμούς, ποσό που αντιστοιχεί σε περίπου 88% του ΑΕΠ και περίπου 55% του δημόσιου χρέους κεντρικής διοίκησης αυτήν την στιγμή.²⁷ Το ποσό αυτό πρέπει να αποπληρωθεί πλήρως, σε άνισες ετήσιες δόσεις, έως το 2070. Η Ελλάδα έχει δεσμευθεί να αποπληρώσει τα δάνεια του ESM μεταξύ 2034 και 2060, ενώ η αποπληρωμή των δανείων του EFSF ξεκίνησε το 2023 και θα συνεχιστεί έως το 2070.²⁸ Περαιτέρω λεπτομέρειες για την αποπληρωμή του χρέους της κεντρικής διοίκησης παρουσιάζονται στην ενότητα 9.

Από την παραπάνω ανάλυση και κοιτάζοντας προς το μέλλον, η αποπληρωμή του χρέους θα απαιτήσει συστηματικά πρωτογενή δημοσιονομικά πλεονάσματα τις προσεχείς δεκαετίες,

27. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του ΟΔΔΗΧ, μέχρι το τέλος του 2025.

28. Βλ. European Commission: Debt sustainability monitor 2025, Institutional Paper no. 332 για περαιτέρω λεπτομέρειες.

ακόμα και αν η σχέση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης με τα επιτόκια δανεισμού της ελληνικής οικονομίας εξακολουθήσει να είναι σχετικά ευνοϊκή. Σύμφωνα με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα πρέπει να παρουσιάζει, κατά μέσο όρο, ετήσια πρωτογενή πλεονάσματα περίπου 2% του ΑΕΠ, σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Τέτοια πρωτογενή πλεονάσματα, και για τόσο μεγάλο χρονικό ορίζοντα, αποτελούν πρόκληση για την ελληνική οικονομία, ιδίως αν ληφθούν υπόψη τα ιστορικά δεδομένα της οικονομίας σε περιόδους κανονικών μακροοικονομικών συνθηκών.²⁹ Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, ότι όποιες εκτιμήσεις γίνονται σχετικά με το μέγεθος των πρωτογενών πλεονασμάτων που απαιτούνται για την αποπληρωμή αυτού του χρέους, δεν πρέπει να καθορίζονται βάσει απλών αριθμητικών ασκήσεων, καθώς είναι ευαίσθητοι σε υποθέσεις σχετικά με τα μελλοντικά επίπεδα των επιτοκίων, τους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης, τα φορολογικά έσοδα και ιδιαίτερα, σχετικά με την εξέλιξη του νέου δημοσίου χρέους που αγοράζεται από ιδιώτες επενδυτές στις διεθνείς αγορές στα τρέχοντα επιτόκια.

Η σημασία της οικονομικής μεγέθυνσης και της παραγωγικότητας της εργασίας

Η εξέταση των παραπάνω στοιχείων, ιδίως εκείνων που αποτυπώνουν ανισορροπίες και υποχρεώσεις χρέους, δείχνει ότι υπάρχει μία μεταβλητή που λειτουργεί ως κύριος μακροοικονομικός προσδιοριστικός παράγοντας και επηρεάζει θεμελιωδώς την πορεία των υπόλοιπων μεταβλητών (όπως του λόγου δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ, του ποσοστού αποταμίευσης, του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ως προς το ΑΕΠ, των πραγματικών μισθών κ.ά.), μέσω αλληλένδετων δυναμικών. Η μεταβλητή αυτή είναι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (τόσο το επίπεδό του, όσο και ο ρυθμός αύξησης του, δηλαδή ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης). Αν και οι άλλες μεταβλητές ή παράγοντες είναι επίσης σημαντικοί, όπως η συνετή δημοσιονομική πολιτική, η οικονομική μεγέθυνση θα επέτρεπε στην χώρα να παράγει τα απαιτούμενα δημοσιονομικά πλεονάσματα ώστε να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις χρέους της, αποφεύγοντας δυσάρεστες αποφάσεις, όπως αυξήσεις φόρων ή/και περικοπές δαπανών. Η συνεχής οικονομική μεγέθυνση μπορεί, επίσης, να αποτρέψει την εκ νέου αύξηση του λόγου δημόσιου χρέους προς ΑΕΠ, να συνεισφέρει στην αύξηση των πραγματικών μισθών και στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου καθώς και στην δημιουργία επιπλέον δημοσιονομικού χώρου και αύξησης των εσόδων, για τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών καθώς και για άσκηση κοινωνικής και αναδιανεμητικής πολιτικής. Μπορεί, ακόμη, να επιτρέψει την αύξηση της εθνικής αποταμίευσης και να σηματοδοτήσει θετικές προοπτικές για το μέλλον, ενισχύοντας έτσι την εμπιστοσύνη στην εγχώρια οικονομία.

Αλλά τι διαμορφώνει το κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεσοπρόθεσμα; Ένα χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεσοπρόθεσμα είναι, κυρίως, αποτέλεσμα χαμηλής παραγωγικότητας της εργασίας. Ως εκ τούτου, η βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας (ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας) αποτελεί βασική προϋπόθεση για την οικονομική μεγέθυνση. Άλλωστε, όπως έχει διατυπώσει επανειλημμένα ο νομπελίστας οικονομολόγος Paul Krugman: «Η παραγωγικότητα δεν είναι το παν, αλλά στον μακροχρόνιο ορίζοντα είναι σχεδόν τα πάντα».³⁰ Συνεπώς, η παραγωγικότητα της εργασίας αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για την ελληνική οικονομία, καθώς, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, παραμένει στάσιμη σε χαμηλά επίπεδα, τόσο σε επίπεδο ΕΕ, όσο και σε σχέση με τις χώρες του ΟΟΣΑ.

Αξίζει να αναφερθεί ότι ο δείκτης κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (Unit Labour Cost, ULC) βελτιώθηκε σημαντικά κατά την περίοδο 2010-2016, ωστόσο από το 2019 και έπειτα κα-

29. Εξαιρουμένων, δηλαδή, των ετών που χαρακτηρίστηκαν από τη κρίση χρέους.

30. Βλ. "Is Europe in Economic Decline", 10th May 2026, Newsletter on Substack και Krugman, P. "The Age of Diminishing Expectations" (1994)

ταγράφεται εκ νέου άνοδος, λόγω αύξησης μισθών σε ρυθμούς που υπερβαίνουν την αύξηση της παραγωγικότητας. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι μισθολογικές αυξήσεις είναι αδικαιολόγητες, δεδομένου του χαμηλού αρχικού επιπέδου, αλλά μας δείχνει ότι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δεν μπορεί να στηριχθεί στο κόστος εργασίας μακροπρόθεσμα. Χρειάζεται να στηριχθεί στην παραγωγικότητα ως μοχλός ανάπτυξης του δυνητικού ΑΕΠ.

Η εκτίμηση του δυνητικού ΑΕΠ συνδέεται άμεσα με αυτή την εικόνα. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το παραγωγικό κενό (output gap) της ελληνικής οικονομίας παραμένει θετικό το 2025, υποδηλώνοντας ότι η οικονομία λειτουργεί κοντά ή ελαφρώς πάνω από τις δυνατότητές της. Αν αυτό ισχύει, η ανάπτυξη της οικονομίας στηρίζεται εν μέρει σε κυκλικούς παράγοντες και σε εξωγενείς πόρους (ΤΑΑ, τουρισμός), και όχι σε διαρθρωτική βελτίωση της παραγωγικότητας. Επιπρόσθετα, το δυνητικό ΑΕΠ αυξάνεται με βραδύτερο ρυθμό από το πραγματικό, γεγονός που δημιουργεί κινδύνους για τη βιωσιμότητα της ανάπτυξης μετά το πέρας του ΤΑΑ.

Όπως είναι ευρέως γνωστό σε ερευνητικό επίπεδο, η βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας και, συνεπώς, η επίτευξη οικονομικής μεγέθυνσης σε διατηρήσιμη βάση είναι ευκολότερο να ειπωθεί παρά να πραγματοποιηθεί. Δεν υπάρχει «μαγικό ραβδί». Άλλωστε, υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ της ενεργοποίησης της μεγέθυνσης και της διατήρησής της διαχρονικά. Η πρώτη είναι ευκολότερη και μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας καλής πολιτικής, όπως δείχνει, για παράδειγμα, ο ρόλος των πόρων του ΤΑΑ στην τρέχουσα συγκυρία στην Ελλάδα. Η δεύτερη είναι δυσκολότερη, και αυτή θα είναι το ζητούμενο τα επόμενα χρόνια. Η διατήρηση ενός υψηλού ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και πολιτικών που ενισχύουν τη μεγέθυνση, ιδίως σε εκείνους τους τομείς στους οποίους η Ελλάδα υστερεί σημαντικά έναντι άλλων χωρών της ΕΕ και του ΟΟΣΑ.

Όπως έχουν επισημάνει πρόσφατα όλοι σχεδόν οι διεθνείς οργανισμοί (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΟΟΣΑ και ΔΝΤ) σε αναφορές τους στην ελληνική οικονομία, προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην συνέχιση των μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό στις αγορές προϊόντων, την καινοτομία, την αξιοποίηση της διαθέσιμης τεχνολογίας στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, την εκπαίδευση, καθώς και την καλύτερη αξιοποίηση του διαθέσιμου ανθρώπινου δυναμικού και κεφαλαίου.³¹ Οι παραπάνω τομείς συνδέονται με βιώσιμη και διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη και είναι αυτοί στους οποίους η ελληνική οικονομία υπολείπεται ακόμα έναντι των άλλων χωρών σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα.

31. Βλ. International Monetary Fund (2025): Europe's national-level structural policy priorities, Working Paper no. WP/25/104 και OECD: Economic Outlook, Volume 2025 issue 2

Μέρος Β': Δημοσιονομικές εξελίξεις και προοπτικές

- Ο Κρατικός Προϋπολογισμός (ΚΠ), σε ενισχυμένη ταμειακή βάση, κατέγραψε το 2025 πλεόνασμα 0,1 δισ. ευρώ, μειωμένο κατά 0,3 δισ. ευρώ έναντι του 2024. Ωστόσο, σε σχέση με τον επικαιροποιημένο στόχο της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού 2026, παρουσίασε βελτίωση κατά 2,7 δισ. ευρώ, καθώς τα έσοδα υπολείπονταν του στόχου κατά 0,8 δισ. ευρώ, ενώ οι δαπάνες ήταν χαμηλότερες κατά 3,5 δισ. ευρώ.
- Η εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά το Α' τρίμηνο του 2026 κατέγραψε, σε ενισχυμένη ταμειακή βάση, πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 4,4 δισ. ευρώ (1,68% του ΑΕΠ), υπερβαίνοντας τον στόχο κατά 1,6 δισ. ευρώ. Σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025, τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 0,8 δισ. ευρώ, ενώ οι δαπάνες κατά 1,0 δισ. ευρώ.
- Το 2025, το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης βελτιώθηκε σε πλεόνασμα 1,7% του ΑΕΠ από 1,3% του ΑΕΠ το 2024 (ESA 2010), εξέλιξη που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων και στην συγκρατημένη αύξηση των δημοσιονομικών δαπανών. Το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώθηκε σε 4,9% του ΑΕΠ, έναντι 4,8% το 2024, ενώ το δημόσιο χρέος μειώθηκε σε 146,1% του ΑΕΠ από 154,2% του ΑΕΠ στο τέλος του προηγούμενου έτους, λόγω της οικονομικής ανάπτυξης, της διατήρησης υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων και της επίδρασης του πληθωρισμού.
- Για το 2026, σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου, προβλέπεται η διατήρηση πρωτογενούς πλεονάσματος, 3,2% του ΑΕΠ, και η επίτευξη οριακού πλεονάσματος 0,2% του ΑΕΠ στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης. Παράλληλα, εκτιμάται περαιτέρω μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ κατά 9,3 ποσοστιαίες μονάδες.

Αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην αναμενόμενη σταθερή ανάπτυξη της οικονομίας (2%), την αύξηση των εσόδων και στην συγκρατημένη αύξηση των δαπανών.

- Οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες αυξήθηκαν ονομαστικά κατά 2,9% το 2025, ρυθμός σημαντικά χαμηλότερος από το όριο αναφοράς 3,7%, μετά από μείωση 0,1% το 2024 έναντι ορίου 2,6%.
- Για το 2026 προβλέπεται αύξηση των εν λόγω δαπανών κατά 7,5%, υπερβαίνοντας το ετήσιο όριο αναφοράς 3,6%. Ωστόσο, σωρευτικά η αύξηση εκτιμάται στο 10,6%, έναντι ορίου 10,3%, παραμένοντας συμβατή με το νέο ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη και την ευελιξία που παρέχει η εθνική ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες.
- Παρά τις θετικές προοπτικές, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες που συνδέονται με τις γεωπολιτικές εξελίξεις, ιδιαίτερα στην Μέση Ανατολή, τις επιπτώσεις στις τιμές της ενέργειας και την επιβεβαίωση των παραδοχών του μακροοικονομικού σεναρίου.
- Αναγκαία είναι η συνέχιση συνετής δημοσιονομικής πολιτικής.

6. Παρακολούθηση εκτέλεσης προϋπολογισμού

6.1 Εκτέλεση προϋπολογισμού του έτους 2025

6.1.1 Κρατικός προϋπολογισμός (ΚΠ)

Ο ΚΠ, σε ενισχυμένη ταμειακή βάση, το 2025, κατέγραψε πλεόνασμα ύψους 0,1 δισ. ευρώ, μειωμένο κατά περίπου 0,3 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2024. Σε σχέση με τον επικαιροποιημένο στόχο, όπως τέθηκε από την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, σημειώθηκε βελτίωση κατά 2,7 δισ. ευρώ. Σε σχέση με τον στόχο, τα έσοδα είναι μειωμένα κατά 0,8 δισ. ευρώ και οι δαπάνες είναι μειωμένες κατά 3,5 δισ. ευρώ.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα είναι πλεονασματικό κατά 8,1 δισ. ευρώ (+3,26% του ΑΕΠ), μειωμένο κατά 0,6 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2024 και βελτιωμένο κατά 2,8 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο. Αν εξαιρεθεί ποσό 1,9 δισ. ευρώ, που αφορά σε υποεκτέλεση και ετεροχρονισμό μεταβιβαστικών πληρωμών προς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ταμειακές πληρωμές εξοπλιστικών προγραμμάτων που δεν επηρεάζουν δημοσιονομικά το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, το πρωτογενές αποτέλεσμα του ΚΠ, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, είναι βελτιωμένο περίπου κατά 0,9 δισ. ευρώ έναντι του επικαιροποιημένου στόχου που τέθηκε από την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 (βλ. Πίνακα Β.1). Για τον μήνα Δεκέμβριο του 2025 είχε προϋπολογισθεί είσπραξη ποσού 1,3 δισ. ευρώ από την παραχώρηση της εκμετάλλευσής της Εγνατίας Οδού για 35 χρόνια. Από το παραπάνω ποσό εισπράχθηκαν ταμειακά, εντός του 2025, τα 0,76 δισ. ευρώ. Ωστόσο, το συνολικό τίμημα παραχώρησης της Εγνατίας Οδού επιμερίζεται στην διάρκεια των 35 ετών εκμετάλλευσής της, με εναρκτήριο έτος το 2026, και δεν προκύπτει δημοσιονομική επίπτωση για το έτος 2025 από την ανωτέρω συναλλαγή.

Πίνακας Β.1: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Δεκ. 2025 (εκατ. ευρώ).

	Πραγματοποιήσεις		Επικ/μενες Εκτιμήσεις 2025	Διαφορά	
Τροποποιημένη Ταμειακή Βάση	Ιαν.-Δεκ. 2024	Ιαν.- Δεκ. 2025	Π/Υ 2026	2025- 2024	Πραγμ/σεις- Εκτιμήσεις
	(α)	(β)	(γ)	(β) - (α)	(β) - (γ)
1. Καθαρά Έσοδα ΚΠ (α-β)	74.110	77.065	77.861	2.955	-796
α. Συνολικά έσοδα	82.121	85.484	86.335	3.363	-851
β. Επιστροφές φόρων	8.011	8.419	8.474	408	-55
2. Δαπάνες ΚΠ	73.742	76.965	80.447	3.223	-3.482
α. Πρωτογενείς Δαπάνες	52.055	54.269	57.839	2.214	-3.570
β. Τόκοι	8.373	8.085	8.008	-288	77
γ. Δαπάνες ΠΔΕ	9.913	9.711	9.700	-202	11
δ. Δαπάνες ΤΑΑ	3.401	4.900	4.900	1.499	0
3. Ισοζύγιο ΚΠ (1-2)	368	100	-2.586	-268	2.686
ως % του ΑΕΠ	0,16%	0,04%			
4. Πρωτογενές Αποτέλεσμα*	8.697	8.089	5.328	-608	2.761
ως % του ΑΕΠ	3,67%	3,26%			
ΑΕΠ (τρέχουσες τιμές) **	236.736	248.354			

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Δεκέμβριος 2025 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

*ΑΕΠ 2024 ΕΛΣΤΑΤ 22/04/2026

**ΑΕΠ 2025 Εκτίμηση ΕΛΣΤΑΤ 22/04/2026

Τα καθαρά έσοδα του ΚΠ, σε ταμειακή βάση, το 2025, διαμορφώθηκαν σε 77,1 δισ. ευρώ (31% του ΑΕΠ) και παρουσιάζονται αυξημένα κατά 3,0 δισ. ευρώ (4,0%) σε σχέση με πέρυσι και μειωμένα κατά 0,8 δισ. ευρώ (-1,0%) σε σχέση με τον στόχο της Εισηγητικής Έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (βλ. Πίνακα Β.2).

Αναλυτικότερα, τα καθαρά έσοδα παρουσιάζονται μειωμένα κατά 0,8 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο κυρίως λόγω μειωμένων εσόδων από ΠΔΕ (0,658 δισ. ευρώ) και της διαφοροποίησης μεταξύ προβλεπόμενων και πραγματοποιηθέντων εσόδων από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού χωρίς να προκαλείται δημοσιονομικός αντίκτυπος. Τα έσοδα της κατηγορίας Φόροι ανήλθαν σε 71,9 δισ. ευρώ και είναι αυξημένα σε σχέση με τον στόχο κατά 0,4 δισ. ευρώ. Τα Λοιπά τρέχοντα έσοδα παρουσιάζονται επίσης αυξημένα σε σχέση με τον στόχο κατά 0,1 δισ. ευρώ. Τα έσοδα από Μεταβιβάσεις είναι μειωμένα σε σχέση με τον στόχο κατά 0,8 δισ. ευρώ κυρίως λόγω μειωμένων εσόδων από ΠΔΕ.

Η κατηγορία Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών υπολείπεται του στόχου κατά 0,6 δισ. ευρώ, λόγω της διαφοράς μεταξύ των εσόδων που προβλέπονταν από την παραχώρηση της Εγνατίας Οδού και των εσόδων που πραγματοποιήθηκαν.

Σε σχέση με πέρυσι, η αύξηση των καθαρών εσόδων προέρχεται κυρίως από τους Φόρους κατά 3,1 δισ. ευρώ και από Μεταβιβάσεις κατά 1,8 δισ. ευρώ, ενώ μείωση σε σχέση με το 2024 παρατηρείται στα Λοιπά τρέχοντα έσοδα (1,0 δισ. ευρώ) και στις Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών κατά 0,5 δισ. ευρώ. Οι επιστροφές φόρων αυξήθηκαν κατά 0,4 δισ. ευρώ σε σχέση με πέρυσι.

Πίνακας Β.2: Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Δεκ. 2025 (εκατ. ευρώ)

Τροποποιημένη Ταμειακή Βάση	Ιαν.- Δεκ. 2024	Ιαν.- Δεκ. 2025	Διαφορά 2025- 2024	% Δ 2025- 2024	Επικ/μενες Εκτιμήσεις 2025	Διαφορά Πραγματ/ σεις- Στόχος	% Δ Πραγμ/ σεις - Στόχος
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)	(ε)	(στ) = (β) - (ε)	(ζ) = (στ) / (ε)
Καθαρά Έσοδα ΚΠ(I+II+III+IV+V-β)	74.110	77.065	2.955	4,0%	77.861	-796	-1,0%
I. Φόροι	68.787	71.909	3.122	4,5%	71.516	393	0,5%
II. Κοινωνικές Εισφορές	61	61	0	0,0%	61	0	0,0%
III. Μεταβιβάσεις	5.738	7.524	1.786	31,1%	8.297	-773	-9,3%
IV. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	3.448	2.918	-530	-15,4%	3.494	-576	-16,5%
V. Λοιπά τρέχοντα έσοδα (συμπ/νων πωλήσεων παγίων και τιμαλφών)	4.088	3.073	-1.015	-24,8%	2.967	106	3,6%
β. Επιστροφές φόρων	8.011	8.419	408	5,1%	8.474	-55	-0,6%
Πληροφοριακά Στοιχεία							
Έσοδα από ΠΔΕ (περιέχεται στις Μεταβιβάσεις & Λοιπά τρέχοντα έσοδα)	4.427	3.557	-870	-19,7%	4.215	-658	
Έσοδα από ΤΑΑ. (περιέχεται στις μεταβιβάσεις)	1.157	3.455	2.298	198,6%	3.455	0	

Πηγή: Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Δεκέμβριος 2025 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Τα φορολογικά έσοδα κατά το έτος 2025, σε σύγκριση με το 2024, παρουσιάζονται αυξημένα κατά 3,1 δισ. ευρώ (4,5%, βλ. Πίνακα Β.3). Οι σημαντικότερες αυξήσεις καταγράφονται στους φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών (+1,9 δισ. ευρώ) και στον φόρο εισοδήματος (+2,6 δισ. ευρώ), ενώ μείωση ύψους 1,3 δισ. ευρώ παρατηρείται στην κατηγορία των λοιπών τρεχόντων φόρων. Η εν λόγω μεταβολή αποδίδεται κυρίως στην διεύρυνση της φορολογικής βάσης, ως αποτέλεσμα της αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ, της ενίσχυσης της ιδιωτικής κατανάλωσης και της απασχόλησης, καθώς και της βελτίωσης της φορολογικής συμμόρφωσης μέσω της περαιτέρω ψηφιοποίησης των φορολογικών διαδικασιών και της ενίσχυσης των ελεγκτικών μηχανισμών της ΑΑΔΕ. Επιπλέον, η επίδραση του πληθωρισμού συνέβαλε στην αύξηση των εισπράξεων από έμμεσους φόρους, κυρίως από τον ΦΠΑ, ενισχύοντας περαιτέρω τη συνολική φορολογική απόδοση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Σε σχέση με τον στόχο που είχε τεθεί στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 για το έτος 2025, τα φορολογικά έσοδα διαμορφώθηκαν υψηλότερα κατά 0,4 δισ. ευρώ. Η απόκλιση αυτή οφείλεται κυρίως στην ευνοϊκότερη του αναμενομένου απόδοση των φόρων επί αγαθών και υπηρεσιών (+0,3 δισ. ευρώ) και του φόρου εισοδήματος (+0,2 δισ. ευρώ), η οποία υπεραντιστάθμισε την υστέρηση που καταγράφηκε στους λοιπούς φόρους επί της παραγωγής (-0,1 δισ. ευρώ) και στους λοιπούς τρέχοντες φόρους (- 0,47 δισ. ευρώ) έναντι του στόχου.

Πίνακας Β.3: Αναλυτικά Φορολογικά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Δεκ. 2025 2025 (εκατ. ευρώ)

Τροποποιημένη Ταμειακή Βάση	Ιαν.- Δεκ. 2024	Ιαν.- Δεκ. 2025	Διαφορά 2025- 2024	% Δ 2025- 2024	Επικ/μενες Εκτιμήσεις 2025	Διαφορά Πραγμ/σεις - Στόχος	% Δ Πραγμ/ σεις- Στόχος
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)	(ε)	(στ) = (β) - (ε)	(ζ)=(στ)/(ε)
Έσοδα από φόρους (Α+Β+Γ+Δ+Ε+ΣΤ+Ζ)	68.787	71.909	3.122	4,5%	71.516	393	0,55%
Α. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών (1+2+3)	37.552	39.480	1.928	5,1%	39.156	324	0,83%
1. Φ.Π.Α.	26.346	27.775	1.429	5,4%	27.571	204	0,74%
1.α ΦΠΑ στα πετρελαιοειδή	2.226	2.045	-181	-8,1%	2.088	-43	-2,06%
1.β ΦΠΑ καπνικών προϊόντων	619	608	-11	-1,8%	599	9	1,50%
1.γ ΦΠΑ λοιπών προϊόντων και υπηρεσιών	23.501	25.122	1.621	6,9%	24.884	238	0,96%
2. Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης	7.251	7.438	187	2,6%	7.403	35	0,47%
2.α ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων	4.216	4.360	144	3,4%	4.337	23	0,53%
2.β ΕΦΚ καπνικών προϊόντων	2.318	2.361	43	1,9%	2.343	18	0,77%
2.γ ΕΦΚ λοιπών προϊόντων	718	717	-1	-0,1%	723	-6	-0,83%
3. Λοιποί φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών (*)	3954	4.267	313	7,9%	4182	85	2,03%
Β. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	366	398	32	8,7%	405	-7	-1,73%
Γ. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	2.467	2453	-14	-0,6%	2.411	42	1,74%
εκ των οποίων: ΕΝΦΙΑ	2.443	2.438	-5	-0,2%	2.395	43	1,80%
Δ. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	586	526	-60	-10,2%	642	-116	-18,07%
Ε. Φόρος εισοδήματος (Ε.1+Ε.2+Ε.3)	23.992	26.542	2.550	10,6%	26.360	182	0,69%
Ε1.Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από Φυσικά Πρόσωπα (ΦΠ)	14.277	16.011	1.734	12,1%	15.771	240	1,52%
Ε2. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρείες (ΝΠ)	7.664	8.126	462	6,0%	8.212	-86	-1,05%
Ε3. Λοιποί φόροι εισοδήματος	2.050	2.404	354	17,3%	2.376	28	1,18%

ΣΤ. Φόροι κεφαλαίου	235	266	31	13,2%	250	16	6,40%
Ζ. Λοιποί τρέχοντες φόροι	3.589	2.244	-1.345	-37,5%	2.291	-47	-2,05%
εκ των οποίων: Φόροι Οχημάτων	1.774	1.170	-604	-34,0%	1.201	-31	-2,58%

(*) Περιλαμβάνονται Φόροι Χαρτοσήμου+ φόροι επί Χρημ. και Κεφαλ. Συναλλαγών+ Ταξινόμησης Οχημάτων+ Λοιποί φόροι επί Συγκεκριμ. Υπηρεσιών + Λοιποί Φόροι επί Αγαθών.

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Δεκέμβριος 2025 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Οι συνολικές δαπάνες του ΚΠ, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για το έτος 2025 ανήλθαν στα 77,0 δισ. ευρώ και παρουσιάζονται αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 κατά 3,2 δισ. ευρώ (4%, βλ. Πίνακα Β.4). Η αύξηση των δαπανών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος οφείλεται κυρίως στην αύξηση των μεταβιβάσεων σε ΟΚΑ και των δαπανών του ΤΑΑ.

Αυξημένες παρουσιάζονται οι δαπάνες για παροχές σε εργαζόμενους, κατά 0,5 δισ. ευρώ, οι οποίες οφείλονται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων. Επιπλέον, αυξημένες παρουσιάζονται οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές (0,2 δισ. ευρώ), οι δαπάνες που αφορούν μεταβιβάσεις (1,4 δισ. ευρώ), οι δαπάνες για αγορές αγαθών και υπηρεσιών (0,14 δισ. ευρώ) καθώς και οι δαπάνες για το ΤΑΑ (1,5 δισ. ευρώ).

Αντιθέτως, μειωμένες σε σχέση με πέρυσι παρουσιάζονται κυρίως οι δαπάνες του ΠΔΕ, κατά 0,2 δισ. ευρώ, και οι δαπάνες για τόκους, κατά 0,3 δισ. ευρώ.

Σε σχέση με τον στόχο, έχει εκτελεσθεί το 96% των δαπανών. Υποεκτέλεση δαπανών παρατηρείται κυρίως στις Κοινωνικές Παροχές (με ποσοστό εκτέλεσης 91%), στις Αγορές αγαθών και υπηρεσιών (94%), στις Αποκτήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων (72%) και στις Λοιπές Δαπάνες (68%). Συνολικά, οι δαπάνες παρουσιάζονται μειωμένες έναντι του στόχου κατά 3,5 δισ. ευρώ.

Η υποεκτέλεση των δαπανών σε σχέση με τον στόχο οφείλεται κυρίως στην υποεκτέλεση και στον ετεροχρονισμό των μεταβιβαστικών πληρωμών προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), ύψους 1,2 δισ. ευρώ, καθώς και στην υποεκτέλεση των δαπανών που αφορούν εξοπλιστικά προγράμματα ύψους 0,71 δισ. ευρώ. Οι μειωμένες μεταβιβάσεις προς τους ΟΚΑ οφείλονται κυρίως στα αυξημένα έσοδα του e-ΕΦΚΑ από ασφαλιστικές εισφορές καθώς και σε ποσά που για διαχειριστικούς λόγους δεν αποδόθηκαν το 2025 και θα αποδοθούν το επόμενο έτος.

Πίνακας Β.4: Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.- Δεκ. 2025 (εκατ. ευρώ)

Σε εκατ. ευρώ τροποποιημένη ταμειακή βάση	Ιαν.- Δεκ. 2024	Ιαν.- Δεκ. 2025	Διαφορά 2025- 2024	% Δ 2025- 2024	Επικ/μενες Εκτιμήσεις 2025	Διαφορά Ετήσιος Στόχος - Πραγμ/σεις	ποσοστό εκτέλεσής %
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)	(ε)	(στ) = (ε) - (β)	(ζ) = (β)/(ε)
Δαπάνες ΚΠ	73.742	76.965	3.223	4%	80.447	3.482	96%
I. Παροχές σε εργαζομένους	14.869	15.343	474	3%	15.484	141	99%
II. Κοινωνικές Παροχές	340	518	178	52%	568	50	91%
III. Μεταβιβάσεις	32.598	33.977	1.379	4%	35.110	1.133	97%
IV. Αγορές αγαθών και Υπηρεσιών	2.199	2.343	144	7%	2.481	138	94%
V. Λοιπές Δαπάνες (*)	190	173	-17	-9%	256	83	68%
VI. Πιστώσεις υπό κατανομή πλην ΠΔΕ και ΤΑΑ	0	0	0		1.278	1.278	0%
VII. Αποκτήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων	1.857	1.914	57	3%	2.664	750	72%
VIII. Τόκοι σε ακαθάριστη βάση	8.373	8.085	-288	-3%	8.008	-77	101%
IX. Δαπάνες ΠΔΕ	9.913	9.711	-202	-2%	9.700	-11	100%
X. Δαπάνες ΤΑΑ	3.401	4.900	1.499	44%	4.900	0	100%

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Δεκέμβριος 2025 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

(*) Λοιπές Δαπάνες = Επιδοτήσεις + Λοιπές Δαπάνες + Αποκτήσεις Τιμαλφών

6.1.2 Γενική Κυβέρνηση

Σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, το 2025 καταγράφηκε ταμειακό πλεόνασμα ύψους 5,0 δισ. ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο 2,0% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 90 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2024 (βλ. Πίνακα Β.5). Αντίστοιχα, διαμορφώθηκε πρωτογενές πλεόνασμα 12,0 δισ. ευρώ (4,84% του ΑΕΠ), σε σχέση με πρωτογενές πλεόνασμα 11,5 δισ. ευρώ, (4,86 % του ΑΕΠ) κατά το προηγούμενο έτος. Η αύξηση του πρωτογενούς πλεονάσματος σε ονομαστικούς όρους οφείλεται στα αυξημένα, σε ταμειακή βάση, έσοδα, κατά 5,5 δισ. ευρώ, σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό χρονικό διάστημα.

Πίνακας Β.5: Εκτέλεση προϋπολογισμού σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης Ιαν.- Δεκ. 2025

	Ιαν.-Δεκ. 2024	Ιαν.-Δεκ. 2025	Διαφορά 2025-2024	% Δ 2025-2024
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)
A. Έσοδα	111.747	117.197	5.450	4,88%
Φόροι	66.082	68.592	2.510	3,80%
Ασφαλιστικές εισφορές	27.514	28.321	807	2,93%
Μεταβιβάσεις	9.275	11.422	2.147	23,15%
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	6.155	5.975	-180	-2,92%
Λοιπά έσοδα	2.721	2.887	166	6,10%
B. Δαπάνες	95.349	98.337	2.988	3,13%
Αμοιβές προσωπικού	20.543	21.256	713	3,47%
Κοινωνικές παροχές	45.424	46.556	1.132	2,49%
Μεταβιβάσεις	9.636	8.474	-1.162	-12,06%
Αγορά αγαθών και υπηρεσιών	10.280	12.399	2.119	20,61%
Επιδότησεις	2.455	2.570	115	4,68%
Τόκοι καταβληθέντες	6.451	7.040	589	9,13%
Λοιπές Δαπάνες	21	43	22	104,76%
Γ. Καθαρή απόκτηση μη χρημ/ κών περιουσιακών στοιχείων	11.333	13.885	2.552	22,52%
Ισοζύγιο (+πλεόνασμα, -έλλειμμα) (Α-Β-Γ)	5.065	4.975	-90	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	2,14%	2,00%		
Πρωτογενές αποτέλεσμα	11.516	12.015	499	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	4,86%	4,84%		
ΑΕΠ	236.736	248.354		

Πηγή: Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης Δεκέμβριος 2025, ΥΠΕΘΟ

*Στοιχεία σε ταμειακή βάση, εκατ. ευρώ.

Οι μεγαλύτερες αυξήσεις των εσόδων, σε σχέση με το 2024, παρατηρούνται στα φορολογικά έσοδα, κατά 2,5 δισ. ευρώ (3,8%), στις ασφαλιστικές εισφορές κατά 0,8 δισ. ευρώ (2,9%) και στις Μεταβιβάσεις κατά 2,1 δισ. ευρώ (23,2%). Μειωμένα σε σχέση με πέρυσι παρουσιάζονται τα έσοδα στην κατηγορία Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών κατά 0,2 δισ. ευρώ (-2,92%). Η αύξηση των εσόδων σε σχέση με πέρυσι οφείλεται στην αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ, στην αύξηση της τουριστικής κίνησης, στην μείωση της ανεργίας και στην συμβολή της ψηφιακής μεταρρύθμισης.

Οι δαπάνες παρουσιάζονται αυξημένες, σε σχέση με το 2024, κατά 3,0 δισ. ευρώ (3,13%). Οι μεγαλύτερες αυξήσεις δαπανών παρουσιάζονται στις αμοιβές προσωπικού κατά 0,7 δισ. ευρώ, στις κοινωνικές παροχές κατά 1,1 δισ. ευρώ, στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών κατά 2,1 δισ.

ευρώ και στους καταβληθέντες τόκους κατά 0,6 δισ. ευρώ. Μείωση δαπανών σε ταμειακή βάση παρουσιάζεται στις Μεταβιβάσεις κατά -1,2 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026, το συνολικό ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA για το 2025 εκτιμήθηκε ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 0,6% του ΑΕΠ, παρουσιάζοντας σημαντική βελτίωση σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού 2025, η οποία προέβλεπε έλλειμμα ύψους 0,6% του ΑΕΠ.³² Αντίστοιχα, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA εκτιμήθηκε σε πλεόνασμα 3,7% του ΑΕΠ, έναντι αρχικής πρόβλεψης για πρωτογενές πλεόνασμα 2,4% του ΑΕΠ.

Ωστόσο, τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (Απρίλιος 2026) εκτιμούν ότι το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης για το 2025 διαμορφώθηκε σε 4,9% του ΑΕΠ σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA, υπερβαίνοντας σημαντικά τον επικαιροποιημένο στόχο του 3,7% που είχε τεθεί στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 (βλ. Πίνακα Β.6).³³ Παράλληλα, σε ταμειακή βάση το πρωτογενές αποτέλεσμα ανήλθε σε 4,84% του ΑΕΠ. Αν και τα δύο μεγέθη δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα λόγω των διαφορετικών λογιστικών βάσεων υπολογισμού τους, αμφότερα καταδεικνύουν σημαντική υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου και ισχυρότερη του αναμενομένου δημοσιονομική επίδοση. Επιπλέον, το συνολικό ισοζύγιο εσόδων-δαπανών διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα 1,7% του ΑΕΠ (βλ. Κεφάλαιο 7).

Πίνακας Β.6: Σύγκριση προβλέψεων ΥΠΕΘΟ, προσωρινών στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ και Δελτίων εκτέλεσης για τα δημοσιονομικά αποτελέσματα της Γενικής Κυβέρνησης του έτους 2025

	Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2026 (ESA 2010)	ΑΕΠ %	ΕΛΣΤΑΤ (ESA 2010)	ΑΕΠ %	Δελτία Εκτέλεσης (Ταμειακή βάση)	ΑΕΠ %
Ισοζύγιο	1.473	0,6 %	4.290	1,7%	4.975	2,0 %
Πρωτογενές	9.150	3,7 %	12.131	4,9%	12.015	4,84 %

Πηγή: ΥΠΕΘΟ, ΕΛΣΤΑΤ

6.2 Εκτέλεση προϋπολογισμού Α' τριμήνου 2026

6.2.1 Κρατικός Προϋπολογισμός (ΚΠ)

Ο ΚΠ σε ενισχυμένη ταμειακή βάση, το Α' τρίμηνο του 2026, κατέγραψε πλεόνασμα, ύψους 1,5 δισ. ευρώ (0,56% του ΑΕΠ), μειωμένο κατά περίπου 0,14 δισ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του έτους 2025. Σε σχέση με τον στόχο, όπως αυτός τέθηκε από την Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2026, σημειώθηκε βελτίωση κατά 1,6 δισ. ευρώ. Σε σχέση με τον στόχο, τα καθαρά έσοδα τον υπερέβησαν κατά 0,7 δισ. ευρώ, ενώ οι δαπάνες υπολήφθηκαν του στόχου κατά 0,9 δισ. ευρώ.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα ήταν θετικό και διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα 4,4 δισ. ευρώ (+1,68% του ΑΕΠ), μειωμένο κατά 0,13 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2025 και βελτιωμένο κατά 1,6 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο, ο οποίος τέθηκε με την Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2026.

Ωστόσο, η διαφορά (1,6 δισ. ευρώ) του πραγματοποιηθέντος πρωτογενούς αποτελέσματος σε

32. Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 σ. 104.

33. ΕΛΣΤΑΤ Δημοσιονομικά στοιχεία 2022-2025, Απρίλιος 2026.

σχέση με τον στόχο δεν αντανακλά την πορεία εκτέλεσης του ΚΠ σε δημοσιονομική βάση. Το ποσό των 1,6 δισ. ευρώ περιλαμβάνει πληρωμές που δεν επηρεάζουν το δημοσιονομικό αποτέλεσμα. Συγκεκριμένα, τα 0,2 δισ. ευρώ αφορούν σε ετεροχρονισμό πληρωμών εξοπλιστικών προγραμμάτων, τα 0,44 δισ. ευρώ αφορούν σε ετεροχρονισμό επενδυτικών πληρωμών και τα 0,46 δισ. ευρώ αφορούν σε ετεροχρονισμό κεφαλαιακών ενισχύσεων και μεταβιβαστικών πληρωμών σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα σε δημοσιονομικούς όρους. Επιπροσθέτως, ποσό 0,14 δισ. ευρώ αφορά τη Β' δόση για την παραχώρηση της επιχείρησης Καζίνο στο Ελληνικό, η οποία σε δημοσιονομικούς όρους κατανέμεται κατά τη διάρκεια της περιόδου παραχώρησης αυτής. Αφαιρουμένων των παραπάνω ποσών συνολικού ύψους περίπου 1,2 δισ. ευρώ, το πρωτογενές αποτέλεσμα του ΚΠ σε σχέση με τον στόχο είναι βελτιωμένο κατά 0,39 δισ. ευρώ (βλ. Πίνακα Β.7).

Πίνακας Β.7: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)

	Πραγματοποιήσεις		Εκτιμήσεις	Διαφορά	
Τροποποιημένη ταμειακή βάση	Ιαν.-Μαρ. 2025	Ιαν.- Μαρ. 2026	Π/Υ 2026	2026-2025	Πραγμ/σεις- Εκτιμήσεις
	(α)	(β)	(γ)	(β) - (α)	(β) - (γ)
1. Καθαρά Έσοδα ΚΠ (α-β)	17.697	18.508	17.823	811	685
α. Συνολικά έσοδα	20.111	20.436	19.567	325	869
β. Επιστροφές φόρων	2.414	1.928	1.744	-486	184
2. Δαπάνες ΚΠ	16.086	17.039	17.934	953	-895
α. Πρωτογενείς Δαπάνες	11.316	12.070	12.583	754	-513
β. Τόκοι	2.979	2.900	2.843	-79	57
γ. Δαπάνες ΠΔΕ	1.173	1.425	1.637	252	-212
δ. Δαπάνες ΤΑΑ	618	644	871	26	-227
3. Ισοζύγιο ΚΠ (1-2)	1.611	1.469	-111	-142	1.580
ως % του ΑΕΠ	0,65%	0,56%			
4. Πρωτογενές Αποτέλεσμα	4.499	4.368	2.732	-131	1.636
ως % του ΑΕΠ	1,81%	1,68%			
ΑΕΠ (τρέχουσες τιμές) *	248.354	260.035			

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μάρτιος 2026 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

*ΑΕΠ 2025 σύμφωνα με το από 22/4/2026 Δελτίο της ΕΛΣΤΑΤ, δημοσιονομικά στοιχεία 2022-2025.

*ΑΕΠ 2026 σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2026 σ.104.

Τα καθαρά έσοδα του ΚΠ, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, το Α' τρίμηνο του 2026, διαμορφώθηκαν σε 18,5 δισ. ευρώ (7,1% του ΑΕΠ) και ήταν αυξημένα κατά 0,8 δισ. ευρώ (μεταβολή 4,6%) σε σχέση με πέρυσι και κατά 0,7 δισ. ευρώ (3,8%) σε σχέση με τον στόχο της Εισηγητικής Έκθεσης Προϋπολογισμού 2026 (βλ. Πίνακας Β.8).

Τα καθαρά έσοδα παρουσιάζονται αυξημένα κατά 0,7 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο, κυρίως λόγω αυξημένων εσόδων από φόρους (0,3 δισ. ευρώ), από την κατηγορία των Πωλήσεων Αγαθών και Υπηρεσιών κατά 0,4 δισ. ευρώ, και από την κατηγορία Λοιπά τρέχοντα έσοδα κατά

0,1 δισ. ευρώ. Οι επιστροφές φόρων παρουσιάζονται αυξημένες σε σχέση με τον στόχο κατά 0,2 δισ. ευρώ.

Τα έσοδα της κατηγορίας Φόροι ανήλθαν σε 17,2 δισ. ευρώ και είναι αυξημένα σε σχέση με τον στόχο κατά 0,3 δισ. ευρώ. Στα φορολογικά έσοδα συμπεριλαμβάνονται 0,3 δισ. ευρώ που αφορούν στο Φ.Π.Α. από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού για 35 χρόνια. Το παραπάνω ποσό επιστράφηκε στην παραχωρησιούχο εταιρεία, η οποία θα παρέχει τις υπηρεσίες λειτουργίας και συντήρησης της Εγνατίας Οδού. Επιπροσθέτως, ποσό 0,14 δισ. ευρώ αφορά στην Β' δόση για την παραχώρηση της επιχείρησης «Καζίνο» στο Ελληνικό η οποία δημοσιονομικά καταγράφεται καθ' όλη τη διάρκεια της παραχώρησης. Εφόσον αφαιρεθούν τα παραπάνω ποσά, τα έσοδα από φόρους εμφανίζονται μειωμένα κατά 0,13 δισ. ευρώ έναντι του στόχου που τέθηκε από την Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού 2026 για το τρίμηνο Ιανουαρίου- Μαρτίου 2026.

Τα έσοδα της κατηγορίας Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών παρουσιάζονται αυξημένα κατά 0,4 δισ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο επειδή συμπεριλαμβάνουν 0,3 δισ. ευρώ, από τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, ποσό το οποίο επιμερίζεται καθ' όλη τη διάρκεια των 35 ετών παραχώρησης του αυτοκινητόδρομου και για αυτό το λόγο έχει μικρό δημοσιονομικό αποτύπωμα για το έτος 2026.

Τα έσοδα της κατηγορίας Λοιπά Τρέχοντα έσοδα παρουσιάζονται αυξημένα κατά 0,1 δισ. ευρώ λόγω αυξημένων εσόδων από ΠΔΕ.

Οι επιστροφές φόρων παρουσιάζονται αυξημένες σε σχέση με τον στόχο καθώς περιλαμβάνουν το αντίστοιχο ποσό επιστροφής ΦΠΑ που συνδέεται με τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού όπως προαναφέρθηκε.

Σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2025, η αύξηση των καθαρών εσόδων αποδίδεται κυρίως στην ενισχυμένη απόδοση των φορολογικών εσόδων και των μεταβιβάσεων, οι οποίες συνέβαλαν ισόποσα κατά 0,4 δισ. ευρώ. Αντίθετα, οι εισπράξεις από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών κινήθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα, καταγράφοντας μείωση κατά 0,4 δισ. ευρώ, περιορίζοντας εν μέρει τη συνολική θετική μεταβολή των εσόδων.

Πίνακας Β.8: Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)

Τροποποιημένη ταμειακή βάση	Ιαν.- Μαρ. 2025	Ιαν.- Μαρ. 2026	Διαφορά 2026-2025	% Δ 2026- 2025	Στόχος Π.Υ. 2026	Διαφορά Πραγματ/ σεις- Στόχος	% Δ Πραγματ/ σεις - Στόχος
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/ (α)	(ε)	(στ) = (β) - (ε)	(ζ) = (στ)/(ε)
Καθαρά Έσοδα ΚΠ (I+II+III+IV+V-β)	17.697	18.508	811	4,6%	17.823	685	3,8%
I. Φόροι	16.824	17.182	358	2,1%	16.874	308	1,8%
II. Κοινωνικές Εισφορές	15	14	-1	-6,7%	15	-1	-6,7%
III. Μεταβιβάσεις	1.441	1.834	393	27,3%	1.774	60	3,4%
IV. Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	1.068	650	-418	-39,1%	273	377	138,1%
V. Λοιπά τρέχοντα έσοδα (συμπ/νων πωλήσεων παγίων και τιμαλφών)	762	757	-5	-0,7%	631	126	20,0%
β. Επιστροφές φόρων	2.414	1.928	-486	-20,1%	1.744	184	10,6%
Πληροφοριακά Στοιχεία							
Έσοδα από ΠΔΕ (περιέχεται στις Μεταβιβάσεις & Λοιπά τρέχοντα έσοδα)	1.320	1.931	611	46,3%	1.730	201	
Έσοδα από ΤΑΑ. (περιέχεται στις μεταβιβάσεις)	0	0	0	0,0%	0	0	

Πηγή: Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μάρτιος 2026 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Ειδικότερα, η αύξηση των φορολογικών εσόδων κατά το Α' τρίμηνο του έτους 2026 σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2025 κατά 0,36 δισ. ευρώ (2,1%) προέρχεται κυρίως από την αύξηση των φόρων επί Αγαθών και υπηρεσιών κατά 0,7 δισ. ευρώ και των λοιπών φόρων επί της παραγωγής κατά 0,14 δισ. ευρώ (βλ. Πίνακα Β.9). Μείωση κατά 0,4 δισ. ευρώ παρουσιάζεται στην κατηγορία Φόρος εισοδήματος.

Σε σχέση με τον στόχο όπως αυτός καταγράφηκε στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το έτος 2026 τα έσοδα από φόρους ήταν αυξημένα κατά 0,3 δισ. ευρώ. Ειδικότερα τα έσοδα από την κατηγορία Λοιποί Φόροι επί Παραγωγής αυξήθηκαν κατά 0,16 δισ. ευρώ. Στις υπόλοιπες μείζονες κατηγορίες τα έσοδα κινούνται με μικρές αυξομειώσεις, πλησίον του στόχου.

Πίνακας Β.9: Φορολογικά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)

Τροποποιημένη ταμειακή βάση	Ιαν.- Μαρ. 2025	Ιαν.- Μαρ. 2026	Διαφορά 2026-2025	% Δ 2026- 2025	Στόχος Π.Υ. 2026	Διαφορά Πραγμ/σεις - Στόχος	% Δ Πραγμ/ σεις- Στόχος
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)	(ε)	(στ) = (β) - (ε)	(ζ)=(στ)/(ε)
Έσοδα από φόρους (Α+Β+Γ+Δ+Ε+ΣΤ+Ζ)	16.824	17.182	358	2,1%	16.874	308	1,83%
Α. Φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών (1+2+3)	9.066	9.761	695	7,7%	9.489	272	2,87%
1. Φ.Π.Α.	6.551	7.402	851	13,0%	6.965	437	6,27%
1.α ΦΠΑ στα πετρελαιοειδή	494	442	-52	-10,5%	503	-61	-12,13%
1.β ΦΠΑ καπνικών προϊόντων	126	123	-3	-2,4%	126	-3	-2,38%
1.γ ΦΠΑ λοιπών προϊόντων και υπηρεσιών	5.931	6.838	907	15,3%	6.336	502	7,92%
2. Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης	1.596	1.464	-132	-8,3%	1.607	-143	-8,90%
2.α ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων	973	853	-120	-12,3%	973	-120	-12,33%
2.β ΕΦΚ καπνικών προϊόντων	498	481	-17	-3,4%	507	-26	-5,13%
2.γ ΕΦΚ λοιπών προϊόντων	125	131	6	4,8%	127	4	3,15%
3. Λοιποί φόροι επί αγαθών και υπηρεσιών (*)	919	894	-25	-2,7%	917	-23	-2,51%
Β. Φόροι και δασμοί επί εισαγωγών	96	99	3	3,1%	102	-3	-2,94%
Γ. Τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	1.081	1.030	-51	-4,7%	1.045	-15	-1,44%
εκ των οποίων: ΕΝΦΙΑ	1.077	1.024	-53	-4,9%	1.042	-18	-1,73%
Δ. Λοιποί φόροι επί παραγωγής	116	251	135	116,4%	96	155	161,46%
Ε. Φόρος εισοδήματος (Ε.1+Ε.2+Ε.3)	6.101	5.729	-372	-6,1%	5.771	-42	-0,73%
Ε1. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από Φυσικά Πρόσωπα (ΦΠ)	3.496	3.669	173	4,9%	3.485	184	5,28%
Ε2. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος από εταιρείες (ΝΠ)	1.944	1.514	-430	-22,1%	1.630	-116	-7,12%
Ε3. Λοιποί φόροι εισοδήματος	661	547	-114	-17,2%	655	-108	-16,49%
ΣΤ. Φόροι κεφαλαίου	57	60	3	5,3%	57	3	5,26%

Ζ. Λοιποί τρέχοντες φόροι	307	252	-55	-17,9%	314	-62	-19,75%
εκ των οποίων: Φόροι Οχημάτων	44	45	1	2,3%	46	-1	-2,17%

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μάρτιος 2026 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

Οι συνολικές δαπάνες του ΚΠ για το Α' τρίμηνο του έτους 2026 ανήλθαν σε 17,0 δισ. ευρώ και είναι αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 κατά 1,0 δισ. ευρώ (6%, βλ. Πίνακα Β.10). Οι μεγαλύτερες αυξήσεις σε σχέση με πέρυσι παρατηρούνται στις Παροχές σε εργαζόμενους κατά 0,3 δισ. ευρώ, στις Μεταβιβάσεις κατά 0,6 δισ. ευρώ και στις δαπάνες για το ΠΔΕ κατά 0,25 δισ. ευρώ.

Η εκτέλεση των δαπανών παρουσιάζει υστέρηση σε σχέση με τον στόχο κυρίως λόγω του ετεροχρονισμού των κεφαλαιακών ενισχύσεων και των μεταβιβαστικών πληρωμών σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ύψους 0,5 δισ. ευρώ καθώς και πληρωμών εξοπλιστικών προγραμμάτων, ύψους 0,2 δισ. ευρώ.

Πίνακας Β.10: Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού Ιαν.-Μάρ. 2026 (εκατ. ευρώ)

Σε εκατ. ευρώ τροποποιημένη ταμειακή βάση	Ιαν.- Μαρ. 2025	Ιαν.- Μαρ. 2026	Διαφορά 2026-2025	% Δ 2026- 2025	Ετήσιος Στόχος Π/Υ 2026	Διαφορά Ετήσιος Στόχος - Πραγμ/σεις	ποσοστό εκτέλεσής %
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)	(ε)	(στ) = (ε) - (β)	(ζ) = (β)/(ε)
Δαπάνες ΚΠ	16.086	17.039	953	6%	86.046	69.007	20%
I. Παροχές σε εργαζόμενους	3.702	3.999	297	8%	15.688	11.689	25%
II. Κοινωνικές Παροχές	24	31	7	29%	628	597	5%
III. Μεταβιβάσεις	7.112	7.687	575	8%	35.897	28.210	21%
IV. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	246	229	-17	-7%	2.388	2.159	10%
V. Λοιπές Δαπάνες (*)	74	7	-67	-91%	181	174	4%
VI. Πιστώσεις υπό κατανομή πλην ΠΔΕ και ΤΑΑ	0	0	0		3.297	3.297	0%
VII. Αποκτήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων	158	116	-42	-27%	3.356	3.240	3%
VIII. Τόκοι σε ακαθάριστη βάση	2.979	2.900	-79	-3%	7.917	5.017	37%
IX. Δαπάνες ΠΔΕ	1.173	1.425	252	21%	9.500	8.075	15%
X. Δαπάνες ΤΑΑ	618	644	26	4%	7.192	6.548	9%

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού Μάρτιος 2026 (τροποποιημένη ταμειακή βάση)

(*) Λοιπές Δαπάνες = Επιδοτήσεις + Λοιπές Δαπάνες + Αποκτήσεις Τιμαλφών

6.2.2 Γενική Κυβέρνηση Α' τριμήνου 2026

Σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, το Α' τρίμηνο του 2026 καταγράφηκε ταμειακό πλεόνασμα 2,4 δισ. ευρώ (0,94% του ΑΕΠ) αυξημένο κατά 0,9 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2025 (βλ. Πίνακα Β.11). Αντίστοιχα, το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώθηκε σε 4,4 δισ. ευρώ (1,70% του ΑΕΠ), έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος 4,3 δισ. ευρώ, (1,73% του ΑΕΠ) κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Η βελτίωση του συνολικού ισοζυγίου αντανακλά κυρίως την αύξηση των εσόδων κατά 1,0 δισ. ευρώ. Παράλληλα οι δαπάνες εμφανίζονται μειωμένες κατά 0,5 δισ. ευρώ σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Η καθαρή απόκτηση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αυξήθηκε σε σχέση με πέρυσι κατά 0,7 δισ. ευρώ, εξέλιξη που συνδέεται με αύξηση των δαπανών που αφορούν ωρίμανση έργων ΠΔΕ και γενικότερα με την ενίσχυση επενδυτικών δαπανών. Αυξημένες κατά 0,8 δισ. ευρώ σε σχέση με πέρυσι παρουσιάζονται και οι δαπάνες για κοινωνικές παροχές, εκ των οποίων περίπου 0,4 δισ. ευρώ αφορούν δαπάνες για την υγεία και 0,4 δισ. ευρώ δαπάνες για συντάξεις.

Πίνακας Β.11: Εκτέλεση προϋπολογισμού σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, Ιαν.- Μάρ. 2026

	Ιαν.- Μαρ. 2025	Ιαν.- Μαρ. 2026	Διαφορά 2025-2026	% Δ 2025- 2026
	(α)	(β)	(γ) = (β) - (α)	(δ) = (γ)/(α)
A. Έσοδα	26.724	27.757	1.033	3,87%
Φόροι	15.531	16.067	536	3,45%
Ασφαλιστικές εισφορές	7.094	7.443	349	4,92%
Μεταβιβάσεις	2.134	2.656	522	24,46%
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	1.605	1.191	-414	-25,79%
Λοιπά έσοδα	361	401	40	11,08%
B. Δαπάνες	24.003	23.489	-514	-2,14%
Αμοιβές προσωπικού	5.019	5.123	104	2,07%
Κοινωνικές παροχές	11.507	12.318	811	7,05%
Μεταβιβάσεις	2.040	1.687	-353	-17,30%
Αγορά αγαθών και υπηρεσιών	1.945	1.701	-244	-12,54%
Επιδότησεις	762	658	-104	-13,65%
Τόκοι καταβληθέντες	2.728	2.000	-728	-26,69%
Λοιπές Δαπάνες	1	1	0	0,00%
Γ. Καθαρή απόκτηση μη χρημ/ κών περιουσιακών στοιχείων	1.157	1.836	679	58,69%
Ισοζύγιο (+πλεόνασμα, -έλλειμμα) (A-B-Γ)	1.564	2.432	868	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	0,63%	0,94%		
Πρωτογενές αποτέλεσμα	4.292	4.432	140	
Ως ποσοστό του ΑΕΠ %	1,73%	1,70%		
ΑΕΠ	248.354	260.035		

Πηγή: Μηνιαίο Δελτίο Εκτέλεσης Γενικής Κυβέρνησης, Μάρτιος 2026, εκατ. ευρώ (ταμειακή βάση).

7. Δημοσιονομικά αποτελέσματα

7.1 Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης και πρωτογενές αποτέλεσμα 2025-2029

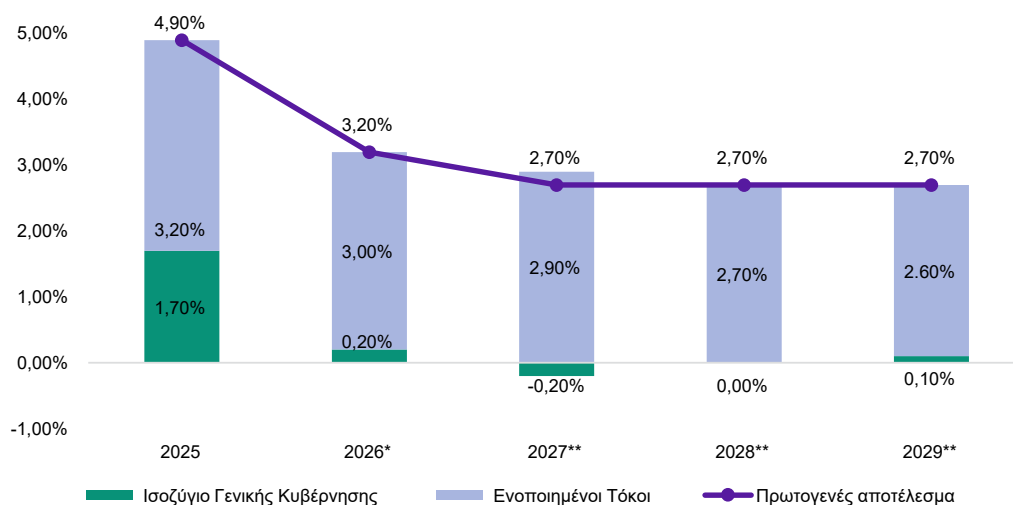
Το 2025 η δημοσιονομική επίδοση ξεπέρασε σημαντικά τις αρχικές προβλέψεις του ΥΠΕΘΟ, με το πρωτογενές πλεόνασμα να ανέρχεται στο 4,9% του ΑΕΠ και το πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης στο 1,7% του ΑΕΠ, έναντι εκτιμήσεων για πρωτογενές πλεόνασμα 2,5% και έλλειμμα στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (Οκτώβριος 2024). Ακόμη και οι αναθεωρημένες προβλέψεις της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού τον Νοέμβριο 2025 (3,7% και 0,6% του ΑΕΠ, αντίστοιχα) υπολείπονται του τελικού αποτελέσματος, γεγονός που αντανακλά την ισχυρή δημοσιονομική επίδοση και τις ευνοϊκές μακροοικονομικές συνθήκες.

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις του ΥΠΕΘΟ (Απρίλιος 2026), το 2026 αναμένεται η διατήρηση ισχυρού πρωτογενούς πλεονάσματος, ύψους 3,2% του ΑΕΠ, καθώς και θετικού αποτελέσματος στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (0,2% του ΑΕΠ), μολονότι χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα του 2025 (βλ. Διάγραμμα Β.1).³⁴ Η υποχώρηση αυτή αποτελεί απόρροια των μέτρων που ανακοινώθηκαν στην ΔΕΘ 2025 (μείωση φορολογικών συντελεστών, μείωση του ΕΝΦΙΑ σε επιλεγμένους οικισμούς κ.ά., συνολικού δημοσιονομικού κόστους περίπου 0,7% του ΑΕΠ) καθώς και των νέων μέτρων που ανακοινώθηκαν τον Απρίλιο του 2026 για τη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων έναντι των αυξημένων ενεργειακών δαπανών και των πληθωριστικών πιέσεων που προκλήθηκαν από τον πόλεμο στην Μέση Ανατολή. Τα τελευταία μέτρα, συνολικού κόστους περίπου 0,3% του ΑΕΠ, έχουν κατά κύριο λόγο προσωρινό χαρακτήρα και αποσκοπούν στον μετριασμό των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης στο διαθέσιμο εισόδημα και στο κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Οι δημοσιονομικές προβλέψεις για την περίοδο 2027-2029, όπως αποτυπώνονται στο ΠΔΠ 2026-2029, υποδεικνύουν τη διατήρηση μιας σταθερά θετικής δημοσιονομικής θέσης. Συγκεκριμένα, προβλέπονται σταθερά πρωτογενή πλεονάσματα 2,7% ετησίως. Οι δαπάνες για τόκους, ως ποσοστό του ΑΕΠ, ακολουθούν σταδιακή αποκλιμάκωση σε ετήσια βάση, από 3,0% το 2026 σε 2,9% το 2027, 2,7% το 2028 και 2,6% το 2029, παραμένοντας όμως πάνω από τον μέσο όρο της ευρωζώνης. Η μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους και τα σταθερά πρωτογενή πλεονάσματα δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αντιστροφή της δημοσιονομικής τάσης: το οριακό έλλειμμα στο ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να διαμορφωθεί στο -0,2% του ΑΕΠ το 2027, να μηδενιστεί το 2028 και να μετατραπεί σε οριακό πλεόνασμα 0,1% του ΑΕΠ το 2029.

34. Στην υποενότητα 7.2, αναλύεται η διαχρονική εξέλιξη των προβλέψεων και εκτιμήσεων του ΥΠΕΘΟ για το 2026, η οποία καταδεικνύει τη σταδιακή αναθεώρησή τους προς ευνοϊκότερες δημοσιονομικές επιδόσεις.

Διάγραμμα Β.1: Δημοσιονομικά αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης 2025-2029 (% ΑΕΠ)

Πηγή: Για το 2025 ανακοίνωση ΕΛΣΤΑΤ (Απρίλιος 2026), για το 2026 ΥΠΕΘΟ Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026, Απρίλιος 2026), για τα έτη 2027-2029 ΥΠΕΘΟ (ΠΔΠ 2026-2029, Νοέμβριος 2025), επεξεργασία ΕΔΣ.

*Εκτίμηση **Πρόβλεψη

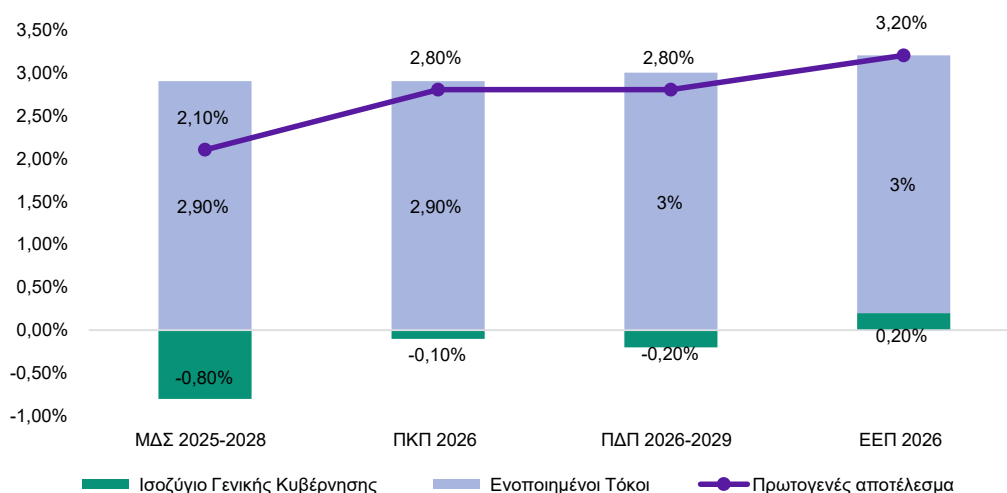
7.2 Προβλέψεις και εκτιμήσεις ΥΠΕΘΟ 2026

Όπως και για το 2025, έτσι και για το 2026 καταγράφεται βελτίωση των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων έναντι των προβλέψεων του ΜΔΣ 2025-2028 και των πρόσφατων εκτιμήσεων (ΚΠ 2026, ΠΔΠ 2026-2029), που οφείλεται κυρίως στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των δαπανών, στην αύξηση των εσόδων, καθώς και στην εφαρμογή στοχευμένων διαρθρωτικών μέτρων που ενισχύουν τη σταθερότητα και την αποδοτικότητα της οικονομίας (βλ. Διάγραμμα Β.2).

Η παραπάνω θετική εικόνα αποτυπώνεται και στις επικαιροποιημένες εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες μεταξύ Νοεμβρίου 2025 (ΚΠ 2026) και Απριλίου 2026 (ΕΕΠ 2026) καταδεικνύουν περαιτέρω βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών. Συγκεκριμένα, το πρωτογενές ισοζύγιο αναθεωρήθηκε προς τα πάνω, από 2,8% σε 3,2% του ΑΕΠ, ενώ το ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης βελτιώθηκε από έλλειμμα -0,2% του ΑΕΠ σε πλεόνασμα 0,2%. Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026, η ενίσχυση του πρωτογενούς πλεονάσματος κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του ΚΠ 2026 αντανάκλα δύο κυρίως παράγοντες. Πρώτον, η ενσωμάτωση της ισχυρής εισπρακτικής επίδοσης του 2025 στα φορολογικά και λοιπά τρέχοντα έσοδα, η οποία οδηγεί σε ισχυρότερη αφετηρία για το 2026. Δεύτερον, τη χαμηλότερη του προβλεπόμενου εκτέλεση των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού, όπως προκύπτει από τα οριστικά στοιχεία του 2025. Αντίρροπα λειτουργεί το νέο πακέτο στοχευμένων παρεμβάσεων, που εξαγγέλθηκε την άνοιξη του 2026.

Η θετική αυτή δυναμική καταγράφεται παρά τις εντεινόμενες γεωπολιτικές και οικονομικές πιέσεις, αλλά και το ευρύτερο κλίμα δημοσιονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν πολλές μεγάλες ευρωπαϊκές οικονομίες και προϋποθέτει ότι δεν θα απαιτηθεί η λήψη πρόσθετων μέτρων σε περίπτωση περαιτέρω έντασης της ενεργειακής κρίσης. Σε διαφορετική περίπτωση, η ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων θα μπορούσε να επηρεάσει τη δημοσιονομική πορεία και να καταστήσει αναγκαία την αξιοποίηση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών εργαλείων ευελιξίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει τη δυνατότητα ενεργοποίησης εθνικής ρήτρας διαφυγής για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης (βλ. ανάλυση, ενότητα 8).

Διάγραμμα Β.2: Προβλέψεις δημοσιονομικών αποτελεσμάτων 2026 (% ΑΕΠ), ΥΠΕΘΟ

Πηγή: Προβλέψεις ΥΠΕΘΟ, Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό-Διαρθρωτικό Σχέδιο 2025-2028 (Σεπτέμβριος 2024), Προσχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 (Οκτώβριος 2025), Πολυετής Δημοσιονομικός Προγραμματισμός 2026-2029 (Νοέμβριος 2025), Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (Απρίλιος 2026)

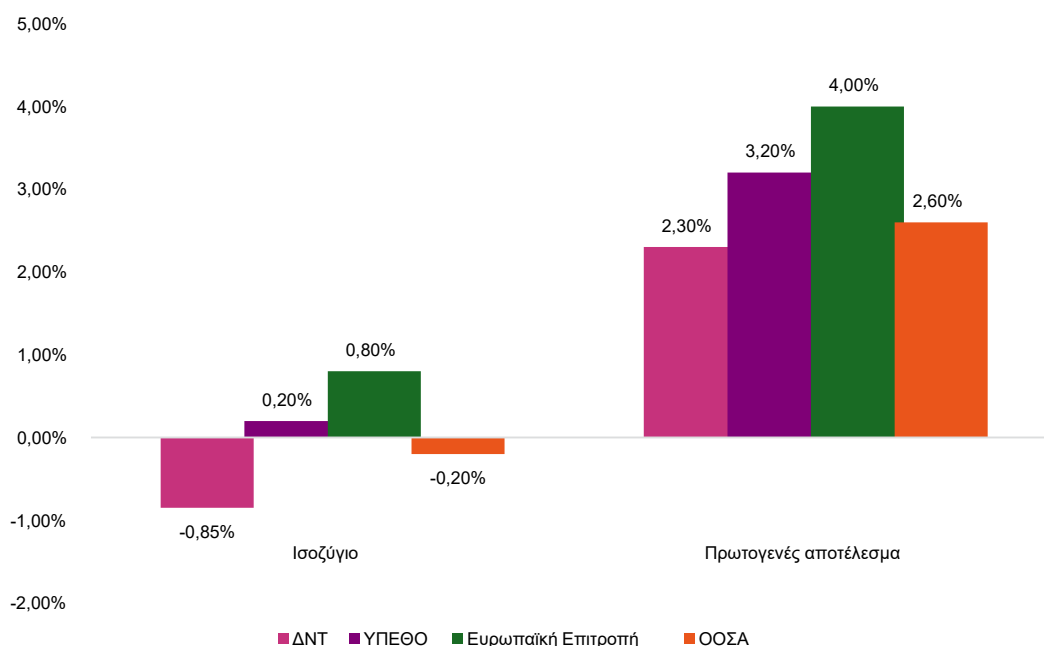
7.3 Προβλέψεις δημοσιονομικών αποτελεσμάτων - διεθνείς φορείς

Αν και οι εκτιμήσεις συγκλίνουν ως προς τη διατήρηση θετικών δημοσιονομικών επιδόσεων το 2026, καταγράφονται ορισμένες διαφοροποιήσεις μεταξύ των προβλέψεων του ΥΠΕΘΟ και των αντίστοιχων εκτιμήσεων των ευρωπαϊκών και διεθνών φορέων αναφορικά με το μέγεθος των δημοσιονομικών μεγεθών (βλ. Διάγραμμα Β.3).

Οι εαρινές προβλέψεις 2026 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εμφανίζονται πιο αισιόδοξες, εκτιμώντας Ισοζύγιο 0,8% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα 4%. Η διαφορά αποδίδεται κυρίως στην υπόθεση συγκρατημένης αύξησης των πρωτογενών δαπανών σε σχέση με τα έσοδα, η οποία στηρίζεται αφενός στην συνεχιζόμενη αύξηση της αποτελεσματικότητας των φοροεισπρακτικών μηχανισμών, που ενισχύει τη φορολογική συμμόρφωση, και αφετέρου στην διατηρούμενη δυναμική των εσόδων από έμμεσους φόρους. Παράλληλα, η Επιτροπή ενσωματώνει το επεκτατικό δημοσιονομικό πακέτο του 2026, που περιλαμβάνει φορολογικές ελαφρύνσεις, αυξήσεις συντάξεων και μισθών δημοσίου και προσωρινά μέτρα στήριξης λόγω των ενεργειακών πιέσεων, ενώ προβλέπει και αύξηση των αμυντικών δαπανών.

Το ΔΝΤ και ο ΟΟΣΑ παρουσιάζουν πιο συγκρατημένες εκτιμήσεις. Για το 2026, το ΔΝΤ προβλέπει έλλειμμα -0,85% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα 2,3%, ενώ ο ΟΟΣΑ ελλειμματικό Ισοζύγιο -0,2% με πρωτογενές πλεόνασμα 2,6%. Δεδομένου ότι το επεκτατικό μείγμα μέτρων του 2026 (φορολογική μεταρρύθμιση, ενεργειακή στήριξη και αύξηση αμυντικών δαπανών) ενσωματώνεται και στις δικές τους προβλέψεις, η χαμηλότερη εκτίμηση των δύο οργανισμών προκύπτει από πιο συντηρητικές παραδοχές για τη σχέση εσόδων – δαπανών σε σύγκριση με την Επιτροπή.

Διάγραμμα Β.3: Δημοσιονομικά αποτελέσματα 2026 – Εκτιμήσεις φορέων

Πηγές: 1) IMF, World Economic Outlook Database, Οκτώβριος 2025, 2) Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026, ΥΠΕΘΟ, Απρίλιος 2026, 3) European Commission, European Economic Forecast, Μάιος 2026, και 4) OECD Economic Outlook, No 119, Ιούνιος 2026

Για το 2027, η Επιτροπή εκτιμά ήπια υποχώρηση του πλεονάσματος σε 0,6% του ΑΕΠ, με πρωτογενές πλεόνασμα 3,6%, ως αποτέλεσμα της πλήρους ενεργοποίησης των μέτρων του 2026. Ο ΟΟΣΑ διατηρεί το Ισοζύγιο στο -0,2% με ενισχυμένο πρωτογενές πλεόνασμα 2,7%, καθώς οι δαπάνες του ΤΑΑ αποκλιμακώνονται σταδιακά, ενώ το ΔΝΤ προβλέπει διεύρυνση του ελλείμματος σε -1,43% με πρωτογενές πλεόνασμα 1,83%, αντικατοπτρίζοντας πιο αυστηρές παραδοχές για την πορεία των δαπανών μετά το τέλος του προγράμματος.

8. Δημοσιονομικοί κανόνες και συμμόρφωση

8.1 Συμμόρφωση με τους νέους δημοσιονομικούς κανόνες 2025 και 2026

Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Οι γενικές αρχές που διέπουν πλέον, τον δημοσιονομικό σχεδιασμό εστιάζουν στην διατήρηση του ρυθμού αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης σε επίπεδα που διασφαλίζουν, αφενός, τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και, αφετέρου, τη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3% του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.^{35, 36} Παράλληλα, προβλέπεται η διαμόρφωση της

35. Άρθρο 34 του Ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που τέθηκε σε ισχύ στις 30 Απριλίου 2024 δηλαδή, Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024), Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024) και Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024).

36. Στο πλαίσιο του Κανόνα Καθαρών Δαπανών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36 Ν.4270/2014, η ποσοστιαία μεταβολή των καθαρών δαπανών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263,

δημοσιονομικής θέσης του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης σε πλεονασματικό επίπεδο.³⁷

Το όριο αύξησης των καθαρών πρωτογενών δαπανών για την Ελλάδα ήταν 3,7% για το έτος 2025 σύμφωνα με το ΜΔΣ 2025–2028, όπως αυτό έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο (βλ. Πίνακα Β.12).³⁸ Η παρατηρούμενη αύξηση των δαπανών αυτών ανήλθε σε 2,9% το 2025, κυρίως λόγω της υψηλότερης από την αναμενόμενη επίδρασης των μέτρων ενεργητικής πολιτικής (ΜΕΠ), η οποία αρχικά είχε εκτιμηθεί σε 0,1 δισ. ευρώ (Οκτώβριος 2025), ενώ η εφαρμογή τους οδήγησε σε υψηλότερη δημοσιονομική απόδοση εσόδων, περίπου 1,1 δισ. ευρώ (Απρίλιος 2026). Ταυτόχρονα, οι συνολικές δαπάνες ήταν χαμηλότερες από τις αρχικές εκτιμήσεις. Συνολικά, η συνδυαστική επίδραση των υψηλότερων εσόδων από τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας και των χαμηλότερων δαπανών διατήρησε τις καθαρές πρωτογενείς δαπάνες κάτω από το ετήσιο όριο, δημιουργώντας δημοσιονομικό χώρο κατά την περίοδο 2026–2028, υπό την προϋπόθεση συνέχισης της συνετής δημοσιονομικής πολιτικής. Σε σωρευτικούς όρους, η αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών το 2025 διαμορφώθηκε σε 2,8%, σημαντικά χαμηλότερα από το όριο του 6,5%. Στον λογαριασμό ελέγχου, το σωρευτικό υπόλοιπο διαμορφώθηκε σε -1,4% του ΑΕΠ και βελτιώθηκε περαιτέρω σε -1,6% του ΑΕΠ μετά την ενσωμάτωση της ευελιξίας που σχετίζεται με την αύξηση των αμυντικών δαπανών, παραμένοντας συνεπές με το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο.^{39, 40}

Το 2026, η ετήσια αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών εκτιμάται σε 7,5%, υπερβαίνοντας το ετήσιο όριο του 3,6% στο ΜΔΣ 2025–2028 (βλ. Πίνακα Β.14). Σε σωρευτικούς όρους, η αύξηση προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 10,6%, ελαφρώς υψηλότερα από το όριο 10,3%. Το σωρευτικό υπόλοιπο του λογαριασμού ελέγχου ανέρχεται σε 0,2% του ΑΕΠ και προσαρμόζεται σε -0,1% του ΑΕΠ μετά την ενσωμάτωση της ευελιξίας που σχετίζεται με την αύξηση των αμυντικών δαπανών, παρέχοντας έτσι δημοσιονομικό χώρο για το 2026.⁴¹ Να σημειωθεί ότι το αρνητικό πρόσημο στον ενισχυμένο λογαριασμό σημαίνει ότι οι δαπάνες παραμένουν κάτω από το όριο, άρα υπάρχει δημοσιονομικός χώρος. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει, με την ανακοίνωση του Εαρινού Πακέτου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, την επέκταση της υφιστάμενης εθνικής ρήτρας διαφυγής για την άμυνα, ώστε να μπορεί, κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους, να καλύπτει και μέτρα ενεργειακής ανθεκτικότητας, σε προσωρινή και περιορισμένη βάση. Σε περίπτωση ενεργοποίησης της ανωτέρω πρόσθετης ευελιξίας, ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος εκτιμάται ότι μπορεί να αυξηθεί περαιτέρω.^{42, 43}

σχετικά με την έγκριση του Εθνικού Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού - Διαρθρωτικού Σχεδίου.

37. Βλ. Φθινοπωρινή Έκθεση 2025, ΕΔΣ, Ένθετο: Η ενσωμάτωση των νέων κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνική έννομη τάξη – Τροποποίηση του νόμου για το δημόσιο λογιστικό (ν.4270/2014).

38. Σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2025 για την έγκριση του εθνικού μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού-διαρθρωτικού σχεδίου της Ελλάδας, [OJ L 2024/1263, 10.02.2025](#).

39. Αναλυτικότερα για την ευελιξία από την ενεργοποίηση της εθνικής ρήτρας διαφυγής βλ. υποενότητα 7.2.

40. Η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους δημοσιονομικούς κανόνες δημοσιοποιήθηκε από το ΕΔΣ με την δημοσιοποίηση της Ετήσιας Έκθεσης Προόδου 2026 και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ([Assessment on the Annual Progress Report 2026, April 2026](#)). Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο Εαρινό επιβεβαίωσε τη συμμόρφωση με το ισχύον δημοσιονομικό πλαίσιο (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2026, COM(2026) 208 final, Βρυξέλλες, 03.06.2026).

41. Σύμφωνα με το Άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1467/1997: «Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ όταν... οι αποκλίσεις που καταγράφονται στον λογαριασμό τακτοποίησης του κράτους μέλους υπερβαίνουν: α) είτε 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως, β) είτε 0,6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σωρευτικά».

42. European Commission (2026), “2026 European Semester – Spring Package, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Investment Bank”, COM(2026) 200 final, Brussels, 03.06.2026.

43. Βλ. Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, Τριμηνιαία Έκθεση, Ιούνιος 2026, ενότητα 3.3

Πίνακας Β.12: Πραγματοποιηθείσες και Συνιστώμενες καθαρές δαπάνες, Λογαριασμός Ελέγχου (Control account), Ενισχυμένος Λογαριασμός Ελέγχου (Augmented control account)

			2023	2024	2025	2026***
Καθαρές δαπάνες						
1.	Συνολικές δαπάνες	δισ. ευρώ	111.3	113.9	119.9	131.1
2.	Δαπάνες για τόκους	δισ. ευρώ	7.6	8.2	7.8	7.9
3.	Κυκλικές δαπάνες ανεργίας	δισ. ευρώ	0.3	0.1	-0.1	-0.2
4.	Δαπάνες χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ	δισ. ευρώ	5.7	5.9	8.4	12.5
5.	Εθνικά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της ΕΕ	δισ. ευρώ	0.7	0.7	0.8	1.2
6.	Έκτακτες δαπάνες (εξαιρούμενων των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ)	δισ. ευρώ	0.3	0.4	0.4	0.0
7.	Καθαρές δαπάνες πριν τα ΜΕΠ*	δισ. ευρώ	96.7	98.5	102.5	109.7
8.	Μεταβολή των καθαρών δαπανών πριν από τα ΜΕΠ	δισ. ευρώ		1.9	4.0	7.2
9.	ΜΕΠ (ετήσια πρόσθετη επίπτωση, εξαιρουμένων των έκτακτων δαπανών)	δισ. ευρώ		2.0	1,1	-0,5
10.	Ετήσια μεταβολή των καθαρών δαπανών μετά τα ΜΕΠ	δισ. ευρώ		-0.1	2.9	7.7
Ετήσιες και σωρευτικές αποκλίσεις						
11.	Παρατηρηθείσα αύξηση καθαρών δαπανών	% Δ		-0,1	2,9	7,5
12.	Συνιστώμενο όριο καθαρών δαπανών	% Δ		2,6	3,7	3,6
13.	Ετήσια απόκλιση	δισ. ευρώ		-2.7	-0.8	4.0
14.	Σωρευτική απόκλιση	δισ. ευρώ		-2.7	-3.4	0.6
15.	Ονομαστικό ΑΕΠ	δισ. ευρώ	224.7	236.7	248.4	261.3

Λογαριασμός Ελέγχου (Control account)			2023	2024	2025	2026***
16.	Ετήσιο ισοζύγιο	% ΑΕΠ		-1,1	-0,3	1,5
17.	Σωρευτικό ισοζύγιο	% ΑΕΠ		-1,1	-1,4	0,2
Ενισχυμένος Λογαριασμός Ελέγχου (Augmented control account)			2023	2024	2025	2026***
18.	Συνιστώμενη αύξηση των καθαρών δαπανών μετά την αφαίρεση των δικλείδων ασφαλείας	% Δ		2,6	3,7	3,6
19.	Ευελιξία από την άρση των δικλείδων ασφαλείας (σωρευτικά)	δισ. ευρώ		0.0	0.0	0.0
20.	Ευελιξία από την άρση των δικλείδων ασφαλείας	% ΑΕΠ			0,0	0,0
21.	Αμυντικές δαπάνες	% ΑΕΠ	2,3	2,2	2,4	2,6
22.	Ευελιξία λόγω αύξησης των αμυντικών δαπανών **	% ΑΕΠ			0,2	0,3
23.	Σωρευτικό ισοζύγιο μετά τις προσαρμογές ευελιξίας	% ΑΕΠ			-1,6	-0,1

Πηγή: Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026 (Απρίλιος 2026), ΥΠΕΘΟ, ΕΛΣΤΑΤ, επεξεργασία ΕΔΣ

* ΜΕΠ: Μέτρα Ενεργητικής Πολιτικής

** Το ποσό έχει κατώτατο όριο το 0 και ανώτατο όριο το 1,5% του ΑΕΠ.

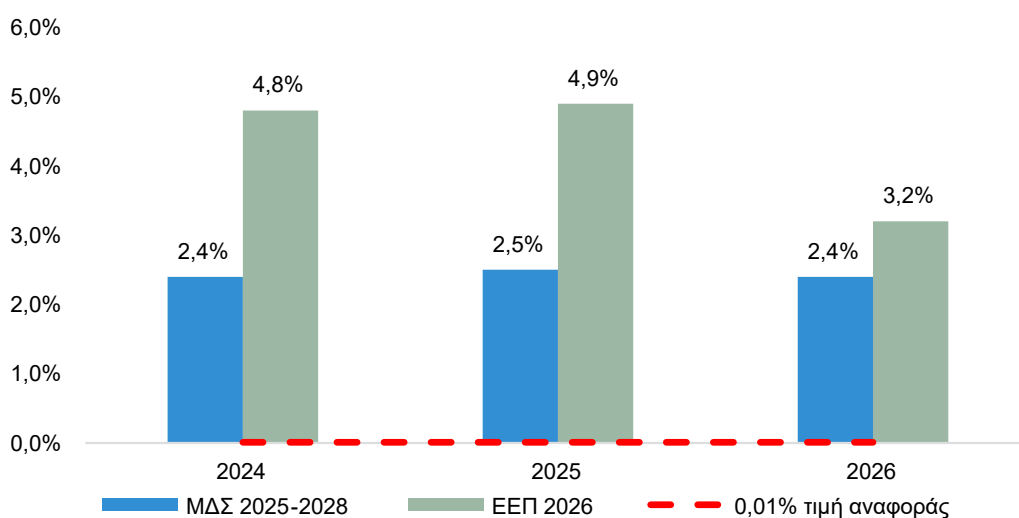
*** Δεδομένου ότι ο λογαριασμός ελέγχου μπορεί να υπολογιστεί μόνο βάσει των απολογιστικών στοιχείων, εδώ παρουσιάζεται απλώς μια εκτίμηση για το 2026.

Σημειώνεται επίσης ότι διασφαλίζεται η τήρηση της τιμής αναφοράς του 3% του ΑΕΠ για το έλ-

λειμμα Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο παρουσιάζει σταθερά σημαντικά καλύτερο αποτέλεσμα σε σχέση με τις προβλέψεις του ΜΔΣ 2025-2028. Συγκεκριμένα, το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης για τα έτη 2024 και 2025 κατέγραψε πλεονάσματα 1,3% και 1,7% του ΑΕΠ, αντίστοιχα σε αντίθεση με το προβλεπόμενο έλλειμμα του ΜΔΣ 2025-2028 (-1% και -0,6% του ΑΕΠ, αντίστοιχα). Για το 2026 εκτιμάται η συνέχιση της επίτευξης πλεονάσματος στο 0,2% του ΑΕΠ, σε σχέση με το προβλεπόμενο έλλειμμα -0,8% του ΑΕΠ.

Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα παραπάνω (βλ. υποενότητα 7.1), το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώνεται πλεονασματικό τόσο για τα δυο προηγούμενα έτη 2024 και 2025, 4,8% και 4,9% του ΑΕΠ αντίστοιχα, όσο και για το τρέχον έτος, 3,2% του ΑΕΠ, σε πλήρη συμμόρφωση με τον εθνικό αριθμητικό δημοσιονομικό κανόνα (βλ. Διάγραμμα Β.4).

Διάγραμμα Β.4: Πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, 2024-2026

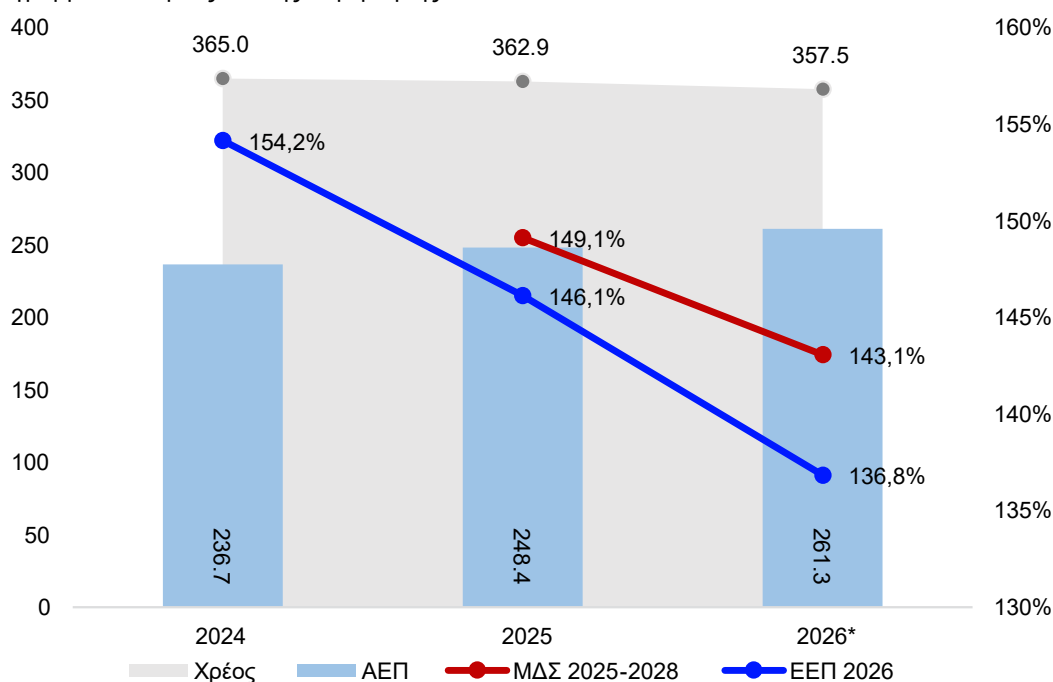

Πηγές: ΥΠΕΘΟ, ΜΔΣ 2025-2028 και ΕΕΠ 2026, επεξεργασία ΕΔΣ

Τέλος, το δημόσιο χρέος της ελληνικής οικονομίας ως ποσοστό του ΑΕΠ σύμφωνα με τις τελευταίες ανακοινώσεις της ΕΛΣΤΑΤ, εκτιμάται στο 146,1% του ΑΕΠ το 2025, αντανakλώντας μια αξιοσημείωτη υποχώρηση της τάξης των 8 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με το 2024 (βλ. Διάγραμμα Β.5).⁴⁴ Οι προβλέψεις του ΥΠΕΘΟ (Απρίλιος 2026) υποδεικνύουν ότι αυτή η ταχεία αποκλιμάκωση θα συνεχιστεί και το 2026, με τον χρέος να αναμένεται να υποχωρήσει περαιτέρω στο 136,8% του ΑΕΠ, υποδηλώνοντας μια επιπλέον μείωση 9,3 ποσοστιαίων μονάδων. Η προβλεπόμενη πτωτική τροχιά διατηρείται σταθερά κάτω από τα κρίσιμα ανώτατα όρια για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του χρέους, όπως αυτά καθορίζονται στις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις (ΜΔΣ 2025-2028). Συγκεκριμένα, το 2025 ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ ήταν 3 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος από το όριο ενώ για το 2026 εκτιμάται διεύρυνση της διαφοράς αυτής σε 6,3 ποσοστιαίες μονάδες υπογραμμίζοντας την αποτελεσματικότητα των πρόσφατων δημοσιονομικών προσαρμογών.

44. Αναλυτικότερα για την πορεία του χρέους βλ. Κεφάλαιο 9.

Διάγραμμα Β.5: Χρέος Γενικής Κυβέρνησης

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, ΥΠΕΘΟ (Απρίλιος 2026), επεξεργασία δεδομένων ΕΔΣ

8.2 Εθνική ρήτρα διαφυγής

Η εθνική ρήτρα διαφυγής, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, παρέχει τη δυνατότητα προσωρινής απόκλισης από την εγκεκριμένη πορεία των καθαρών δαπανών σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων εκτός του ελέγχου των κρατών μελών, οι οποίες έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.⁴⁵ Η αυξημένη γεωπολιτική αβεβαιότητα που προέκυψε μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε αυξημένες ανάγκες αμυντικών δαπανών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η Κοινή Λευκή Βίβλος για την Ευρωπαϊκή Ετοιμότητα Άμυνας 2030 (European Defence Readiness 2030) ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να εξετάσουν τη συντονισμένη ενεργοποίηση της εν λόγω ρήτρας προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυξημένες αμυντικές τους ανάγκες.⁴⁶

Το ΕΔΣ αναγνωρίζει ότι η σημαντική δημοσιονομική επιβάρυνση που συνδέεται με τις υφιστάμενες και προγραμματισμένες αμυντικές δαπάνες πληροί τα κριτήρια μιας τέτοιας εξαιρετικής περίπτωσης. Ως εκ τούτου, τυχόν προσωρινή απόκλιση που συνδέεται με την αύξηση των αμυντικών δαπανών έχει ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της Ελλάδας με την πορεία καθαρών δαπανών στο πλαίσιο του ΜΔΣ 2025-2028.⁴⁷

Οι αμυντικές δαπάνες ανήλθαν στο 2,3% του ΑΕΠ το 2023, στο 2,2% του ΑΕΠ το 2024 και στο 2,4% του ΑΕΠ το 2025 (βλ. Διάγραμμα Β.6). Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΥΠΕΘΟ, οι αμυντικές δαπάνες προβλέπεται να ανέλθουν στο 2,6% του ΑΕΠ το 2026. Κατόπιν της ενεργοποίησης της εθνικής ρήτρας διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες το 2025, η μεταβολή των αμυντικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2025-2028, σε σύγκριση με το επίπεδο

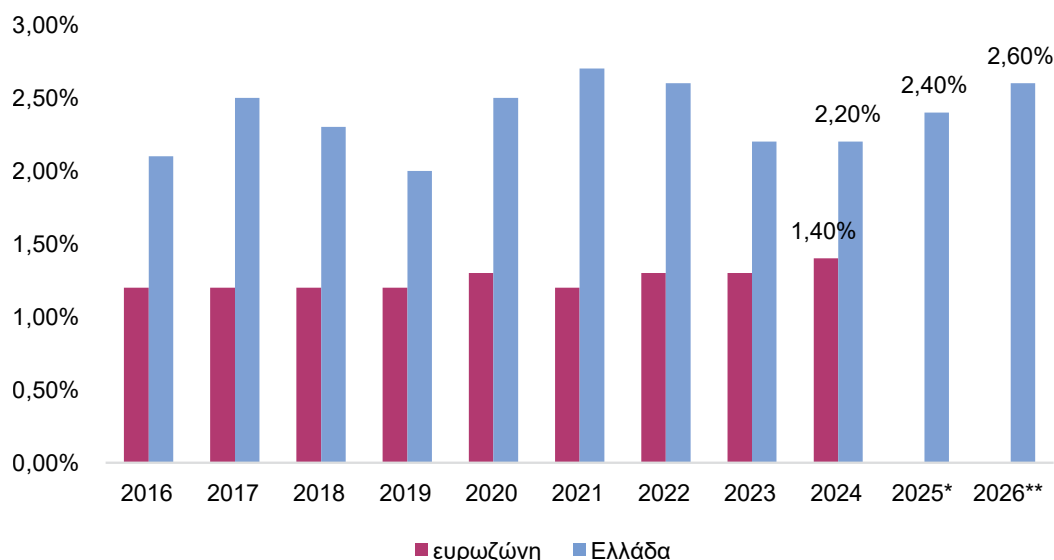
45. Άρθρο 26 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «εξαιρετικές περιστάσεις εκτός του ελέγχου του κράτους μέλους με σημαντικό αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά του, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θέτει σε κίνδυνο τη δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσοπρόθεσμα».

46. JOIN (2025) 120 τελικό, Βρυξέλλες 19.3.2025.

47. Assessment on the Annual Progress Report 2026, ΕΔΣ, Απρίλιος 2026.

του 2024, λαμβάνεται υπόψη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου καθαρών δαπανών. Σύμφωνα με την ΕΕΠ 2026, οι αμυντικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2025 σε σχέση με το 2024, ενώ για το 2026 εκτιμάται περαιτέρω αύξηση κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έναντι του 2024, παρέχοντας αντίστοιχο περιθώριο ευελιξίας κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με το όριο καθαρών δαπανών.

Διάγραμμα Β.6: Αμυντικές δαπάνες ευρωζώνης- Ελλάδας, 2016-2026

Πηγές: Eurostat, ΥΠΕΘΟ, ΕΕΠ 2026 (Απρίλιος 2025)

* Εκτιμήσεις, ** Προβλέψεις

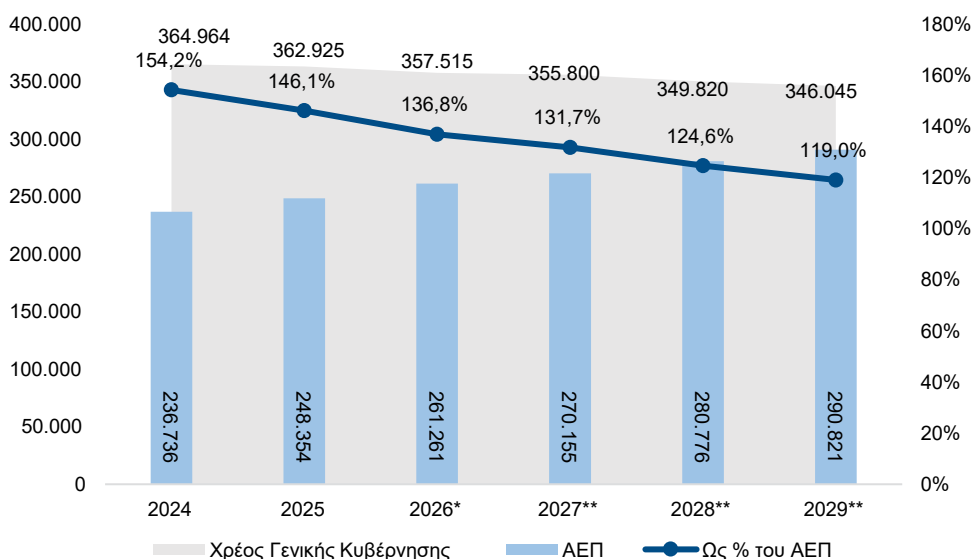
Ωστόσο, δεδομένου ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ μεταξύ των χωρών της ευρωζώνης, απαιτείται ιδιαίτερη δημοσιονομική σύνεση κατά την αξιοποίηση της ευελιξίας που παρέχει η εθνική ρήτρα διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες. Ειδικότερα, η αύξηση των αμυντικών δαπανών θα πρέπει να συνοδεύεται από συνετή δημοσιονομική διαχείριση και αποτελεσματική κατανομή των διαθέσιμων πόρων. Ως εκ τούτου, η παρεχόμενη ευελιξία θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί με τρόπο που να μη θέτει σε κίνδυνο τη μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους κατά την περίοδο εφαρμογής της ρήτρας (2025-2028).

9. Χρέος

9.1 Η εξέλιξη του χρέους

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ για το 2025 διαμορφώνεται στο 146,1%, καταγράφοντας μείωση κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2024 (βλ. Διάγραμμα Β.7). Η αποκλιμάκωση αυτή εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί και το 2026, με το χρέος να υποχωρεί περαιτέρω κατά 9,3 ποσοστιαίες μονάδες και να διαμορφώνεται στο 136,8% του ΑΕΠ. Αν οι προβλέψεις αυτές επαληθευτούν, το δημόσιο χρέος της χώρας αναμένεται να υποχωρήσει κάτω από το όριο του 140% του ΑΕΠ, ένα ορόσημο με ιδιαίτερο συμβολισμό για τη μακροχρόνια προσπάθεια δημοσιονομικής σταθεροποίησης. Η αποκλιμάκωση προβλέπεται να συνεχιστεί μέχρι και το 2029 φτάνοντας κάτω από το 120% του ΑΕΠ.

Διάγραμμα Β.7: Εξέλιξη χρέους Γενικής Κυβέρνησης, Ελλάδα, 2024-2029 (% ΑΕΠ)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ για τα έτη 2024 και 2025, ΥΠΕΘΟ, ΕΕΠ 2026, Απρίλιος 2026 για το έτος 2026, και ΥΠΕΘΟ, Πολυετής Δημοσιονομικός Προγραμματισμός 2026-2029, Νοέμβριος 2025 για τα έτη 2027, 2028 και 2029

*Εκτίμηση **Πρόβλεψη

Η εξέλιξη αυτή οφείλεται πρωτίστως στην ισχυρή ονομαστική ανάπτυξη του ΑΕΠ και τη διατήρηση ισχυρών πρωτογενών πλεονασμάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ετήσιας Έκθεσης Προόδου 2026 για τη δυναμική του χρέους, προκύπτει ότι η συνεισφορά των πρωτογενών πλεονασμάτων στην μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ ανήλθε σε 4,9 ποσοστιαίες μονάδες το 2025, με την ίδια να εκτιμάται μειούμενη σε 3,2 ποσοστιαίες μονάδες το 2026. Συνάμα, η διαφορά μεταξύ του έμμεσου επιτοκίου δανεισμού και του ρυθμού μεταβολής του ονομαστικού ΑΕΠ (snowball effect), άσκησε ισχυρή ευνοϊκή επίδραση 4,1 ποσοστιαίων μονάδων το 2025, ενώ αναμένεται να διατηρηθεί στις 4,2 ποσοστιαίες μονάδες το 2026. Η δυναμική αυτή τροφοδοτείται αφενός από τον ρυθμό πραγματικής ανάπτυξης, ο οποίος άσκησε πτωτική πίεση στον δείκτη κατά 3,1 ποσοστιαίες μονάδες το 2025, με αντίστοιχη εκτίμηση 2,7 μονάδων το 2026, και αφετέρου από την επίδραση του πληθωρισμού, ο οποίος συνέβαλε στην περαιτέρω μείωσή του κατά 4,2 ποσοστιαίες μονάδες, με εκτιμώμενη συνεισφορά 4,5 μονάδων το 2026.

Την παραπάνω δυναμική επιβεβαιώνουν οι συγκλίνουσες αναλύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του ΔΝΤ και του ΟΟΣΑ.⁴⁸ Οι δύο πρώτοι συμφωνούν ότι η αποκλιμάκωση βασίζεται τόσο στο ευνοϊκό snowball effect όσο και στα ισχυρά πρωτογενή πλεονάσματα, τα οποία, όπως υπογραμμίζουν, υποστηρίζονται ενεργά από την αποτελεσματική πάταξη της φοροδιαφυγής. Παράλληλα, η πορεία αυτή επιταχύνθηκε και από στρατηγικές διαχειριστικές παρεμβάσεις, με το ΔΝΤ να αναδεικνύει την πρόωρη αποπληρωμή των δανείων του μηχανισμού στήριξης.⁴⁹ Ωστόσο, παρά τη θετική αποτίμηση της τρέχουσας πορείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το ΔΝΤ υιοθετούν μια σαφώς πιο συντηρητική στάση στις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις τους για την ανάπτυξη, γεγονός που καθιστά λιγότερο ευνοϊκή την προβλεπόμενη τροχιά του λόγου χρέους προς ΑΕΠ. Αντιθέτως ο ΟΟΣΑ, τονίζοντας το ιστορικά υψηλό πλεόνασμα του 2025 καθώς και την προβλεπόμενη διατήρηση των πλεονασμάτων το 2026 και 2027, εμφανίζεται ελαφρώς πιο αισιόδοξος από το Υπουργείο Οικονομικών.

48. Πηγές: [European Economic Forecast, Spring 2026](#), [Country report - Greece - EC](#), [IMF 2026 Article IV](#), [OECD Economic Outlook, Volume 2026 Issue 1](#)

49. Βλ. παρακάτω υπό-ενότητα 9.2

Επομένως, παρότι η θετική διαφορά μεταξύ ρυθμού ανάπτυξης και επιτοκίων συμβάλλει στην μείωση του χρέους, αυτό δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένο, διότι τα επιτόκια διατηρούνται χαμηλά μόνο όσο η δημοσιονομική πολιτική παραμένει προσεκτική· διαφορετικά, οι αγορές αυξάνουν το κόστος δανεισμού και επηρεάζονται αρνητικά η εμπιστοσύνη και η ανάπτυξη. Καθώς περίπου το 70% του δημόσιου χρέους που ανήκει σε ευρωπαϊκούς θεσμούς θα αποπληρώνεται έως το 2070, το τμήμα του χρέους που θα κατέχεται από ιδιώτες αναμένεται να αυξηθεί. Για να μην αυξηθεί υπερβολικά το νέο ιδιωτικά κατεχόμενο χρέος και για να διατηρηθεί η σταθερότητα, απαιτούνται πρωτογενή πλεονάσματα. Έτσι, η δημοσιονομική πολιτική χρειάζεται να παραμείνει προληπτική, ώστε η πορεία του χρέους να συνεχίσει να βελτιώνεται.

Αξίζει να τονιστεί ότι, παρά τη σημαντική αποκλιμάκωση του χρέους, απαιτείται διαρκής επαγρύπνηση λόγω του υψηλού επιπέδου χρέους της ελληνικής οικονομίας, το οποίο παραμένει το υψηλότερο στην ΕΕ, και υπερβαίνει κατά πολύ τον στόχο του κανόνα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ΕΕ το οποίο είναι της τάξης του 60% του ΑΕΠ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τις υψηλές πληρωμές τόκων (περίπου 3,3% του ΑΕΠ κατά μέσο όρο για τα έτη 2024-2029), παρά το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού δημόσιου χρέους βρίσκεται στα χέρια δημόσιων οργανισμών της ΕΕ με χαμηλό μη αγοραίο επιτόκιο και με πολύ μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής.⁵⁰

9.2 Αποπληρωμή δανείων

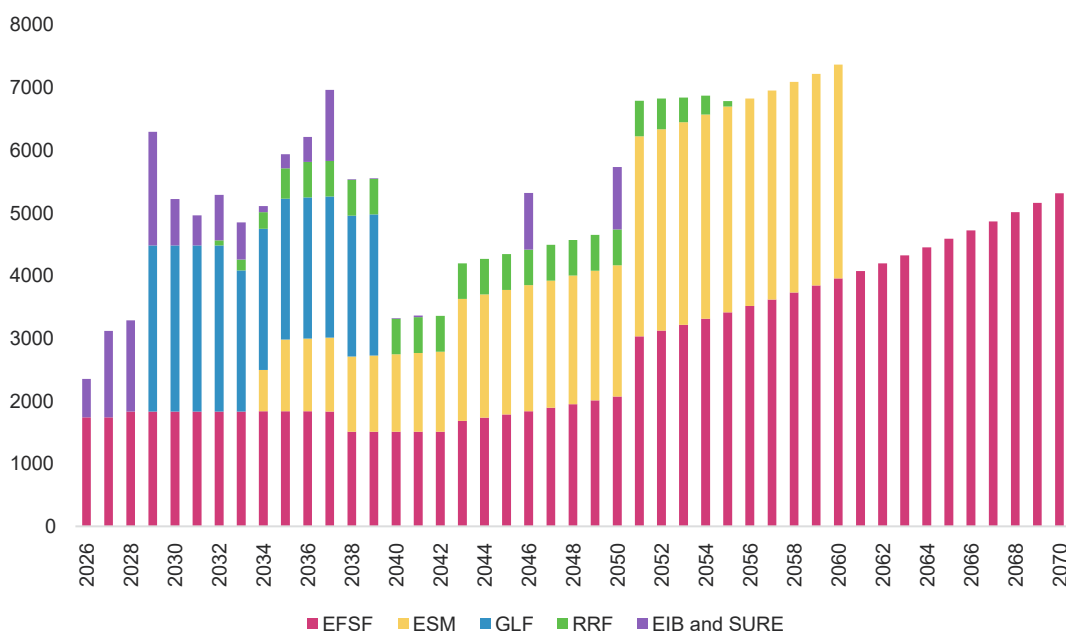
Η εφαρμογή των τριών προγραμμάτων μακροοικονομικής προσαρμογής (2010-2018) συνοδεύτηκε από την λήψη δανειακών κεφαλαίων συνολικού ύψους 288,7 δισ. ευρώ που αντλήθηκαν από διμερή δάνεια με χώρες της ευρωζώνης (Greek Loan Facility, GLF), από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (European Financial Stability Facility, EFSF), από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (European Stability Mechanism, ESM), αλλά και από το ΔΝΤ με σχετικά ευνοϊκούς όρους (χαμηλά επιτόκια, μακρά περίοδο αποπληρωμής).⁵¹ Η αποπληρωμή αυτού του χρέους θα απαιτήσει δημοσιονομικά πλεονάσματα τις επόμενες δεκαετίες.

Αναλυτικά, τα δανειακά κεφάλαια που προήλθαν από το ΔΝΤ (32,1 δισ. ευρώ) έχουν πλήρως αποπληρωθεί (Απρίλιος 2022), επομένως το ανεξόφλητο υπόλοιπο αφορά αποκλειστικά δανειακά κεφάλαια των κρατών μελών της ευρωζώνης που αντλήθηκαν από το Μηχανισμό Στήριξης (GLF, EFSF, ESM) και το ύψους του ανέρχεται σε 211,4 δισ. ευρώ με την αποπληρωμή τους να εκτείνεται έως το 2070 (βλ. Διάγραμμα Β.8), σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα λήξεως χρέους Κεντρικής Διοίκησης στις 31/12/2025 του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ).

50. Πηγή: [Debt Sustainability Monitor 2025](#)

51. Πηγή: [Greece | European Stability Mechanism](#).

Διάγραμμα Β.8: Χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής δανείων

Πηγή: Χρονοδιάγραμμα λήξεως χρέους Κεντρικής Διοίκησης στις 31/12/2025 (εκατ. ευρώ). ΟΔΔΗΧ και επτεξεργασία ΕΔΣ

Από το συνολικό ποσό των 52,9 δισ. ευρώ διμερών διακρατικών δανείων που χορηγήθηκαν στην Ελλάδα από χώρες της ευρωζώνης (GLF), το υπόλοιπο ανεξόφλητο κεφάλαιο ανέρχεται σε 26,3 δισ. ευρώ. Τα εν λόγω δάνεια φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο βάσει του Euribor πλέον περιθωρίου 50 μονάδων βάσης, γεγονός που τα καθιστά πιο ευαίσθητα σε αυξήσεις επιτοκίων και συνεπώς επιβαρυντικά ως προς το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους. Στο πλαίσιο της στρατηγικής ενεργής διαχείρισης του δημοσίου χρέους και με στόχο τον περιορισμό του κινδύνου αύξησης του κόστους δανεισμού λόγω ανόδου επιτοκίων και τη βελτίωση του προφίλ εξυπηρέτησης, πραγματοποιήθηκαν διαδοχικές πρόωρες αποπληρωμές. Συγκεκριμένα, τον Δεκέμβριο του 2024 αποπληρώθηκαν οφειλές ύψους 7,935 δισ. ευρώ για λήξεις που αφορούσαν τα έτη 2026, 2027 και 2028. Αντίστοιχα, τον Δεκέμβριο του 2025 πραγματοποιήθηκε πρόωρη αποπληρωμή 5,29 δισ. ευρώ, καλύπτοντας τμήμα των υποχρεώσεων με προγραμματισμένη λήξη την περίοδο 2033–2041.⁵² Ο ΟΔΔΗΧ ανακοίνωσε νέα πρόωρη εξόφληση ύψους ύψους περίπου 7 δισ. ευρώ προγραμματισμένη για τον Ιούνιο 2026 η οποία καλύπτει δόσεις με αρχικές λήξεις το 2029 και τα έτη 2033–2035. Εκτιμάται ότι στο τέλος του 2026 θα απομένουν περίπου 19 δισ. ευρώ τα οποία και θα αποπληρωθούν πρόωρα με καταβολές 5 δισ. ευρώ ετησίως περίπου τα τέσσερα χρόνια που θα ακολουθήσουν με ημερομηνία αποπληρωμής το 2031. Η εν λόγω επιτάχυνση στην αποπληρωμή αναμένεται να έχει άμεση θετική επίδραση στην μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ, τη συγκράτηση των δαπανών τόκων, καθώς και στην σταθεροποίηση του προφίλ χρηματοδοτικών αναγκών μεσοπρόθεσμα, ενισχύοντας τη χρηματοοικονομική ανθεκτικότητα και το πιστωτικό προφίλ της χώρας.

Επιπρόσθετα, ο ΟΔΔΗΧ χρησιμοποιεί ενεργά “interest rate swaps” για να καθορίζει ανταγωνιστικά σταθερά επιτόκια, μέσω “mid-swap συν spread”, και να διαχειρίζεται τον κίνδυνο επιτοκίων του χρέους. Αυτή η στρατηγική του επιτρέπει να επιτυγχάνει χαμηλό και προβλέψιμο κόστος δανεισμού, ενώ διατηρεί ευελιξία απέναντι στις συνθήκες της αγοράς και τα επιτόκια.

52. Δελτίο Τύπου ESM και EFSF, 2/12/2025

Από τα δανειακά κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) ύψους 141,8 δισ. ευρώ, το ανεξόφλητο υπόλοιπο ανέρχεται σε περίπου 125,7 δισ. ευρώ. Με βάση το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα, η καταβολή των ετήσιων δόσεων θα επεκταθεί έως το 2070. Η χρηματοδοτική βοήθεια ύψους 58,8 δισ. ευρώ που αντλήθηκε από τον ESM κατά τη διάρκεια του τρίτου προγράμματος, αναμένεται να αποπληρωθεί από το 2034 έως το 2060.

Σε αυτά προστίθενται οι δανειακές υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank, EIB) και το πρόγραμμα στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency, SURE) με συνολικό ανεξόφλητο υπόλοιπο ύψους 11,6 δισ. ευρώ. Τέλος, η εξυπηρέτηση δανειακών υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Fund, RRF) συνολικού ποσού 11,4 δισ. ευρώ, αναμένεται να απασχολήσει την Ελλάδα τα επόμενα έτη με την πρώτη αποπληρωμή να είναι προγραμματισμένη για το 2032.

9.3 Πιστοληπτική ικανότητα

Η μακροχρόνια διασφάλιση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους προϋποθέτει την εμπεδω-ση ενός συνεκτικού δημοσιονομικού πλαισίου. Η στρατηγική αυτή ενισχύεται από την ορθολο-γική αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, που στοχεύουν στην ενδυνάμωση του δυνητικού ρυθμού ανάπτυξης.

Παρά το γεγονός ότι το υψηλό ταμειακό απόθεμα ασφαλείας και οι πράξεις επιτοκιακής αντι-στάθμισης περιορίζουν προσωρινά την ευπάθεια του χρέους στις διακυμάνσεις των αγορών, η σταδιακή μετάβαση από τον επίσημο δανεισμό στον δανεισμό από τις αγορές επιτάσσει την περαιτέρω ενίσχυση της δημοσιονομικής ανθεκτικότητας. Η περαιτέρω αναβάθμιση της πιστο-ληπτικής ικανότητας της χώρας συναρτάται άμεσα με τη συνέχιση της συνετής δημοσιονομικής προσαρμογής και την εμβάθυνση των μεταρρυθμίσεων για την απορρόφηση εξωτερικών κλυ-δωνισμών ώστε να διασφαλιστεί η οικονομική ανάπτυξη σε συνθήκες αβεβαιότητας.

Κατά το Α' εξάμηνο του 2026, οι κύριοι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, επιβεβαίωσαν την εμπιστοσύνη τους στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, διατηρώντας το αξιόχρεο στο επίπεδο της επενδυτικής βαθμίδας (Βλ. Πίνακα Β.13).

Πίνακας Β.13: Πιστοληπτική Ικανότητα

Εταιρείες Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας	Πιστοληπτική Ικανότητα	Προοπτική	Ημερομηνία Τελευταίας Αξιολόγησης
Rating and Investment	BBB	Σταθερή	6/10/2025
DBRS Morningstar	BBB	Σταθερή	6/3/2026
Moody's	Baa3	Σταθερή	13/3/2026
Scope Ratings GmbH	BBB	Θετική	20/3/2026
Standard & Poor's	BBB	Σταθερή	24/4/2026
Fitch	BBB	Σταθερή	8/5/2026

Πηγή: ΟΑΔΗΧ, 22/05/2026

Κεντρικό ρόλο στις θετικές αξιολογήσεις της ελληνικής οικονομίας διαδραματίζει η σημαντική και συνεχής μείωση του δημόσιου χρέους, η οποία ενισχύεται από τις πρόωρες αποπληρωμές

και το ισχυρό ταμειακό απόθεμα ασφαλείας. Παράλληλα, η εικόνα βελτιώνεται δραστικά χάρη στις ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις με υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα, την εξυγίανση του τραπεζικού τομέα με τη ραγδαία μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (στο 2,7% σύμφωνα με την ΤτΕ), την πολιτική σταθερότητα και την επιτυχή απορρόφηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, που διατηρούν την ανάπτυξη πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.⁵³

Ωστόσο, οι οίκοι αξιολόγησης επισημαίνουν και κρίσιμους περιοριστικούς παράγοντες. Σε αυτούς συγκαταλέγονται το γεγονός ότι το χρέος παραμένει το υψηλότερο στην ευρωζώνη, καθώς και διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως η χαμηλή παραγωγικότητα, το δυσμενές δημογραφικό, το υψηλό έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών και η υπερεξάρτηση από τον τουρισμό. Παράλληλα, οι κίνδυνοι από την κλιματική αλλαγή και η αναμενόμενη επιβράδυνση της ανάπτυξης μετά τη λήξη των ευρωπαϊκών κονδυλίων το 2026 αποτελούν μελλοντικές προκλήσεις, αν και οι προοπτικές παραμένουν θετικές εφόσον συνεχιστεί η δημοσιονομική πειθαρχία.

9.4 Σύγκριση Ελλάδας – ευρωζώνης

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat και τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Μάιος 2026), η πορεία του ελληνικού δημόσιου χρέους συνεχίζει να βελτιώνεται με σταθερό ρυθμό (Βλ. Διάγραμμα Β.9). Ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ μειώνεται από 154,2% το 2024 σε 146,1% το 2025 και προβλέπεται να υποχωρήσει περαιτέρω σε 140,7% το 2026 και 134,4% το 2027. Η συνολική αποκλιμάκωση από το 2020 (209,4%) έως το 2026 (140,7%) ανέρχεται σε περίπου 69 ποσοστιαίες μονάδες, επιβεβαιώνοντας την έντονα καθοδική δυναμική του λόγου χρέους προς ΑΕΠ.

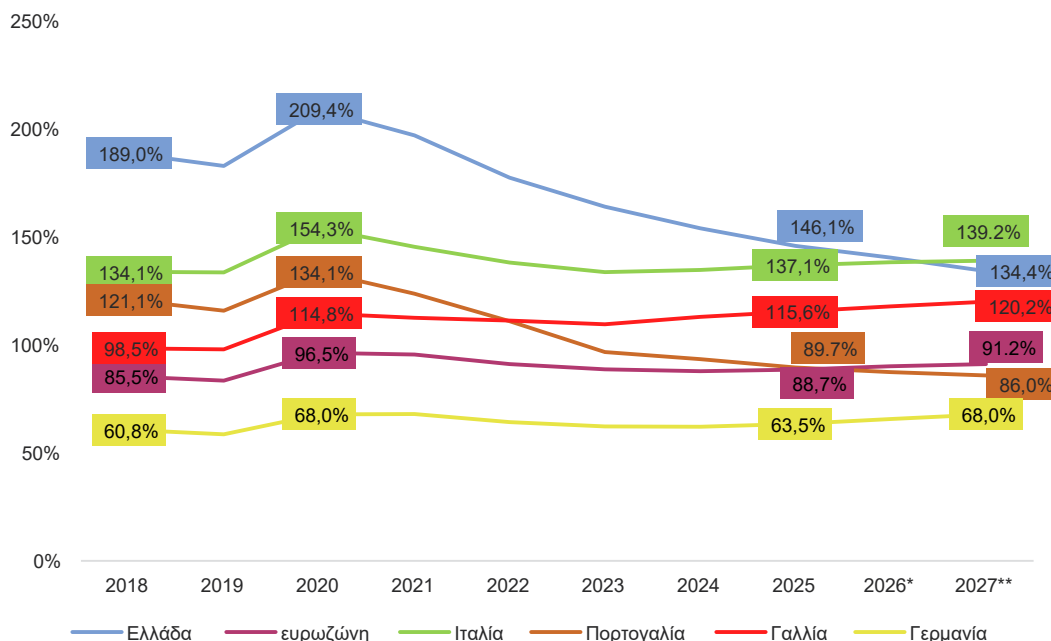
Η Ελλάδα καταγράφει την ταχύτερη μείωση χρέους στην ευρωζώνη το 2025, με ετήσια πτώση 8,1 ποσοστιαίων μονάδων. Η εξέλιξη αυτή αντανάκλα τη διατήρηση πρωτογενών δημοσιονομικών επιδόσεων, την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ και την ομαλοποίηση της σύνθεσης του χρέους.

Η Πορτογαλία συνεχίζει επίσης τη διαδικασία δημοσιονομικής εξυγίανσης με μείωση του λόγου χρέους προς ΑΕΠ από 93,6% το 2024 σε 89,7% το 2025 και περαιτέρω αποκλιμάκωση σε 87,6% το 2026 και 86% το 2027. Η εξέλιξη αυτή είναι θετική, αν και λιγότερο έντονη σε σύγκριση με την ελληνική περίπτωση. Αντιθέτως, οι δύο μεγάλες οικονομίες της ευρωζώνης, Ιταλία και Γαλλία, καταγράφουν επιδείνωση στην δυναμική του δημόσιου χρέους. Στην Ιταλία, ο λόγος χρέους αυξήθηκε από 134,9% το 2024 σε 137,1% το 2025 και προβλέπεται να ανέλθει περίπου στο 139,2% το 2027. Με την εξέλιξη αυτή, η Ιταλία αναμένεται να καταγράψει τον υψηλότερο δείκτη χρέους προς ΑΕΠ εντός της ευρωζώνης, ξεπερνώντας την Ελλάδα. Παρόμοια, στην Γαλλία, το χρέος ανέβηκε από 113,2% το 2024 σε 115,6% το 2025 και αναμένεται να διαμορφωθεί γύρω στο 120,2% το 2027. Και στις δύο περιπτώσεις, ο συνδυασμός διατηρούμενων δημοσιονομικών ελλειμμάτων και ασθενέστερης ονομαστικής μεγέθυνσης περιορίζει τις δυνατότητες μείωσης του χρέους.

Σε επίπεδο ευρωζώνης, ο μέσος λόγος χρέους προς ΑΕΠ παραμένει σχεδόν σταθερός το 2024–2025 στο 88,4%, ενώ οι προβλέψεις υποδεικνύουν ήπια άνοδο σε 90,2% το 2026 και 91,2% το 2027. Οι διαφοροποιημένες τάσεις μεταξύ των χωρών αντικατοπτρίζουν τη μεταβλητότητα των δημοσιονομικών επιδόσεων εντός της νομισματικής ένωσης, με χώρες όπως η Ελλάδα και η Πορτογαλία να συγκλίνουν προς χαμηλότερους δείκτες χρέους, ενώ Ιταλία, Γαλλία και εν μέρει Γερμανία παρουσιάζουν σταδιακή επιδείνωση.

53. Πηγή: ΤτΕ, Εξέλιξη δανείων και μη εξυπηρετούμενων δανείων

Διάγραμμα Β.9: Σύγκριση εξέλιξης χρέους Γενικής Κυβέρνησης, Ελλάδα, ευρωζώνη, Ιταλία, Πορτογαλία, Γερμανία, Γαλλία, 2018-2027 (% ΑΕΠ)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εαρινές Προβλέψεις (Μάιος 2026) και Eurostat. Επεξεργασία ΕΔΣ.

*Εκτίμηση **Πρόβλεψη

10. Δημοσιονομικές προκλήσεις

Στη θετική πλευρά, η απορρόφηση πόρων από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας συνεχίζει να στηρίζει τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και, κατ' επέκταση, τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, το υψηλότερο του αναμενομένου πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 4,9% του ΑΕΠ το 2025 (έναντι στόχου 3,7% στον Κρατικό Προϋπολογισμό 2026) καταδεικνύει ισχυρή δημοσιονομική επίδοση, η οποία αναμένεται να διατηρηθεί μεσοπρόθεσμα, διασφαλίζοντας τη συνεχιζόμενη πτωτική πορεία του δημόσιου χρέους. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως εκείνες που στοχεύουν στην βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης και της θεσμικής αποτελεσματικότητας, σε συνδυασμό με τις πρόσφατες αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν περαιτέρω την ανάπτυξη και θα συμβάλουν στην σημαντική αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους.

Στην αρνητική πλευρά, η παγκόσμια οικονομία διέρχεται περίοδο σημαντικών μεταβολών. Πέραν της αβεβαιότητας που σχετίζεται με την εμπορική πολιτική, οι εντεινόμενες και σοβαρές γεωπολιτικές εντάσεις, από την Ουκρανία έως τη Μέση Ανατολή, δημιουργούν πολλαπλές προκλήσεις τόσο σε οικονομικό όσο και σε επίπεδο εθνικής ασφάλειας. Σε οικονομικό επίπεδο, οι γεωπολιτικοί κλυδωνισμοί στις τιμές του πετρελαίου επιβαρύνουν την οικονομική δραστηριότητα και αυξάνουν το κόστος διαβίωσης. Σε επίπεδο εθνικής ασφάλειας, καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση των δημόσιων αμυντικών δαπανών, πάντοτε σε συντονισμό με τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν αυξανόμενες δημοσιονομικές προκλήσεις λόγω απρόβλεπτων δαπανηρών αναγκών, οι οποίες ενδέχεται να επιβαρύνουν το δημοσιονομικό πλαίσιο. Παράλληλα, διαρθρωτικές αδυναμίες, όπως οι δυσκαμψίες στην αγορά εργασίας, η χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας και οι δημογραφικές πιέσεις, ιδίως η γήρανση του πληθυσμού, ενδέχεται να επιβαρύνουν περαιτέρω τη μεσομακροπρόθεσμη ανάπτυξη

και τα δημόσια οικονομικά.

Το υψηλό δημόσιο χρέος της Ελλάδας και οι υποχρεώσεις εξυπηρέτησής του καθιστούν αναγκαία τη διατήρηση της δημοσιονομικής σύνεσης. Η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην διαχείριση της οικονομικής πολιτικής της χώρας. Παράλληλα, η προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην δημόσια διοίκηση, στις αγορές προϊόντων και εργασίας, καθώς και στον τομέα της ενέργειας, θα ενισχύσει την παραγωγικότητα και θα προωθήσει βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

